

లోకోక్తి ముక్తావళి

అను

తెలుగు సామెతలు

(పునఃముద్రణ 3400)

సంపాదకులు :

విద్యాకాపి. కృష్ణమూర్తి

అంధ్రోపాధ్యాయుడు : జెల్లనీ బాలకృష్ణత పాఠశాల
సికిందరాబాద్, (దక్కన్)

ప్రకాశకులు :

ది వెంకటేశ్వర పబ్లిషర్స్ (రిజిస్టర్డ్)

తెనాలి

1955

విన్నపము

*****

“సామెతలు ప్రపంచానికి దీపాలు” ప్రపంచము ఒక్క- సామెతను ప్రయోగించామంటే ఆ ప్రపంచానికి అందమును, కాంతిని దెచ్చును. సామెతలో ధ్వని ఉంటుంది. సమయోచితముగ ప్రపంచములో ఒక సామెతను కలిపామంటే, పాటలో పంచదార కలిపినట్లుండును.

“సామెతలు” ఆడవానిసొత్తు - చాలా సామెతలు స్త్రీలే కల్పించి యుండునని నా నమ్మకం. లోకంలోకూడా సాధారణముగ సామెతలు ఆడవాని సోటియందే ఎక్కువగ వస్తూఉంటే. అందులో చదువురాని ముసలమ్మలకు ఎక్కువగ వచ్చును. వారికి చదువురానిలోను సామెతలు పూర్తి చేయును. (“A Proverb is the wit one and the wisdom of many”) చదువునున్న వానికంటే చాకలవాడు మేలు కదా!

“సామెతలు” మూల ప్రాయముగ దిన్న చిన్న వాక్యాలుగ ఉంటవి. సంఘములో నుండే నా సమెతమట్టి సంఘములోని అభిరుచులను తెలుసుకొన వచ్చును. ఇది ఒక బాతీయొక్క నాగరికతను చెప్పకనే చెప్పుచుండును. ఒక్కొక్క సామెతకు ఒక్కొక్క వ్యాసము రచించవచ్చు. ఇవి చెవి పంపుగనుండి మన పూర్వులయొక్క అనుభవములను తెలియచేయు అమృత గుళికలు. ఇట్టివి యితర భాషలకంటే మన తెలుగు భాషలో ఎక్కువగ నుండి యున్నవి. ఇవి మానవుని జీవితంలో నుండే సర్వవిషయములకు సంబంధించియుండును. కావున సామెతలు పండితులకు పామరులకు పెట్టిని భూషణములు.

నాకు బాల్యమునుండి “సామెతలన్న” అభిరుచి మొందు. ఇందుకు కారణము, నన్ను నా యింటనుండి అల్లారుమద్దుగ వెంచి పెద్ద వానినిగ చేసిన సామెతగై యే కారణము. ఆమె తరచుగ మాటమాటకు సామెతలను ఉపయోగించుచుండెడిది. ఇంత నేల ఆమెను సామెతల పుట్టియని చెప్పినను అతిశయోక్తిలేదు. ఆమె యొక్క అనుగ్రహమువలన నాకు కూడా బాల్యము నుండి సామెతలు అలవిడనవి.

తర్వాత వాటిని గ్రంథ రూపమున ప్రకటింపవలయునని కోరిక గలిగి 1939 సంవత్సరములో కొంతమంది మిత్రుల సహాయముచేయ నుద్దేశించితిని. కాని తైవము ప్రతిఘటించ ఆ ప్రయత్నము అంతటితో విరమించవలసినవాడ నైతిని. కాని అప్పటినుండి వాటియందుండు వ్యామోహముచే, కాకతాళియ న్యాయముగ లభించు సామెతలను సేకరించుచుంటిని. ఈ మధ్య శ్రీయుత పిళిపాటి కృష్ణమూర్తిగారి స్నేహస్థలము (వెదకుబోవు తీరవె కాళ్ళకు దగిలె “నన్నట్లు”) లభించినది. వారితో ప్రసంగవశమున ఈ విషయము ముచ్చటించగ, వారు కూడ అదే మనోరథముగలిగి, వారిచే చిరకాలముగ సమకూర్పబడిన సుమారు 3400 సామెతలను, అడుగుటయే తడవుగ నా కిచ్చి నాచే సంపాదించబడిన కొలది సామెతలతో నిమిత్తము లేకుండగ నే వారిచ్చిన వాటినే ముద్రించి లోకమునకు అందియ్యవలసినదిగ చెప్పి ప్రోత్సహించిరి. వారియొక్క సహాయ సంపత్తితో నేటికైనను ఈకార్యమునందు కృత్యశక్తుడ నైనందుకు నే నెంతయు ధన్యుడను. అడిగిన మాత్రముననే తనచే సంపాదించ బడిన సామెతలను నా కిచ్చిన శ్రీయుత పిళిపాటి కృష్ణమూర్తిగారికి నా ధన్యవాదములు.

“తెలుగు సామెతలు” సముద్రమువలె అంతులేనన్ని ఉన్నవని నేను భావించుచున్నాను. ఈ చిన్ని పాత్రమును ఆధారము చేసుకొని ముందు తరములవారు వాటిని యింకా విపులీకరించి, వీలైనన్ని ఎక్కువగ క్రోడీకరించి, లోకకల్యాణకారు లగుదురుగాక !

ప్రమాదవశమున సంభవించిన అద్భుత పక్షలను బంధులు మన్నించెదరుగాక !

తె నా లి,
7—8—1955.

ఇట్లు,
పిల్లలమఱ్ఱి లక్ష్మీనారాయణ
ప్రకాశకులు.

తెలుగు సామెతలు

(Telugu Proverbs)

సంస్కృతమున “లోకోక్తులు” “న్యాయములు” అనువానిని, తెలుగున “సామెతలు” అందురు. లోకోక్తియనగా విశేషభావానుభవముగల పెద్దల మాట. ఇవి తక్కువ పదములలో నిమిడియున్నను, వీనియందు విశేషార్థము గర్భితమైయుండును. ఇవి దేశీయపద సమ్మిళితములైయుండి జనులయాచార వ్యవహారములు, నాగరికతమనోభావములుసాంఘికాదిపరిస్థితులుమున్నగువాని ప్రకటించును. ఈ సామెతలను, చదివినను, విన్నను నీతిబోధకముగ నుండుటయే గాక ప్రాపంచిక జీవనమును గూడ వృద్ధిపరచి, యానందదాయకముగ నుండును ఎరిక్ పార్ట్రిడ్జి “Eric Partridge” “అనుమహానీయుండు ఒకయాంగ్లవార పత్రికలో లోకోక్తి పతనమునుగూర్చి ఇట్లు నుడివెను”

“In the potted wisdom of the world's proverb literature, there is shrewdness, Commonsense, good sense and at times a penetrating profundity, humour and wite beneficent satire and expedient salvation”.

ఇట్టిలోకోక్తిక విజ్ఞానము ప్రపంచమందెల్లెడలను, సార్వజనీనకముగా వ్యక్తి కరణమునందు భేదమున్నను, ఒకే భావముగలదైయున్నది. ఏలయన మానవజాతిని—ప్రాచీనమైనదగుగాక ... ఆధునాతనమైనదగుగాక... అను సరించియుండి ప్రధానశర్మము లగు ఆహార, నిద్ర, భయశోక, శ్రోధారాను గాదులు పరిసరముల ప్రభావమువల్లగాని, నాగరికతవల్లగాని, ఎప్పటికిని మారుచుండకయుండును. చూడుడు—

- “One day a guest, two days a guest, the third day a nuisance” (Urdu).
- “Guests and fish stink on the third day” (Monte negrin)
- “Fresh fish and new-come guests smell in three days” (English)

(d) "After three days, a woman, a guest and the rain become" very tiresome. (Latin)

"మిందైనా మూడురోజులు, మందైనా మూడురోజులు" (తెలుగు)

ఇట్టి సాదృశ్యవ బోధకములను సామెతలతో పోల్చుట.

ఇట్టి సాదృశ్య భావమునకు, భిన్న దేవీయుల పరిస్థితి సంబంధించిన గాక, మానవ మానసిక ప్రవృత్త్యైకతకూడ ముఖ్యకారణముని చెప్పవచ్చును.

డా॥ సెల్విన్-చాంపియన్ Dr.Selvin Champion యొకరినొకరి లోకోక్తియనన్నివిధించినాడు A proverb is a racial aphorism, which has been or still is in common use conveying advice or counsel invariably camouflaged figuratively disguised in metaphor or allegory.

ఈ మహానీయుడు "Racialproverbs" అను పుస్తకము 186 పేజీలనుండి సామెతల నేరికూర్చి నల్లు తెలియచున్నది. (ఎవరో తెలియదు)

Earl Russell అనునాయువీనినికూర్చి The wit of one man but the wisdom of many అనుకావెను. మహాని ప్రభువనినొక్క క్రిందట లోకోక్తులను సంగ్రహించుటకు ప్రయించిన వారిని ప్రప్రథముడని చెప్పడని ఆరిస్టాటల్ Aristotle అను నతడే లోకోక్తులనుగూర్చి Fragments of an elder wisdom అనగా) విశేషలోకముభివృద్ధిని బాగు భండుములు) అని నుడివెను. ఇట్లే పలువురు పలువిధములని ఈ సామెత నిర్వచనమును వివరించియున్నారు.

- Proverbs are the daughters of daily experience.
- Proverbs are the echoes of experience.
- Proverbs are the wisdom of ages.
- A proverb is condensed popular wisdom.

- (e) Proverbs are the words of the wise and their dark sayings.
- (f) All good sense of the world runs into proverbs.
- (g) Maxims are the condensed good sense of Nations.
- (h) A man's life is often built on a proverb.
- (i) A proverb is an intense expression of a condensed idea-one pithy line more pregnant than many a windy volume.
- (j) He gave good heed and sought out and set in order many proverbs.
- (k) What are proverbs but the people's voice?
- (l) Proverbs are old and common sayings, which briefly and forcibly express some practical truth or the result of observation and experience.
- (m) Proverbs may be regarded as the gems of language, not only in the sense that they are bright and of universal currency but also in the mystery of their composition, as being a work of ages, a secret birth.

ఇది ఒక వీధిని నూచించియున్నాడు, ఒక్కోపమును వృక్షపరచి, వివర్ణలకు ప్రవ్రతను కల్పించి కావ్యోత్సాహపూరితముగనొనర్చును. కావున వీనిని ప్రాస్థావికముగా సందర్భోచితముగా సంక్షిప్తముగా చేసి, గ్రంథరచన యందేమిప్రయోగించిన, ఎంతోదీర్ఘముగా లేవనెత్తినది యంకమును నూటిగా ముగియుముగా సుఖోదకముగా, సునిశ్చితముగా. సరియైనదేయగును, చూడుడు- ఒకడు ఒకానొక సందర్భమున ఏమిచేయును లోచన అక్షరైర్వపడి, కావ్యోప క్రమమున కుద్యమించ లేకున్నప్పుడు “వనస్సుండిన మార్గముండును” (where there is will, there is a way) అనిచెప్పినచో వానికి కొంత ప్రబోధముకలిగి కార్యాచరణమున కుద్యమించవచ్చును.

లోకోత్తరప్రాచీనత యందుట గురించి వాని సంఖ్యాప్రమాణములను నిమిషము.

(అ) జర్మనీ భాషలో సుమారు 2,25,000 సామెతలును,

(ఆ) ఫిన్లిష్ ,, ,, ,, ,, 1, 000, 000 ,, ,,

(ఇ) రష్యన్ ,, ,, ,, ,, 60, 000 లక్షపైబడిన సామెతలును

(ఈ) స్వీడిష్ ,, ,, ,, ,, 80, 000 లక్షపైబడిన సామెతలు ఉన్నట్లు తెలియుచున్నది.

పైవానిలోచూడు జాతి సంఖ్యా లోకోత్తర సంగ్రహణము అంధ్రభాషకును అర్పించి. భాషాస్వర దీక్షితులు స్వస్థియు డా॥ చిలుకూరి నారాయణరావు M, A, Ph D, గారి ఈ మధ్యనే "విజయదశమి నాడే లక్షవ సామెతలు కాగితము పైకెక్కించి గృహసరస్వతీ కప్పించినాను" అని వ్రాసికొన్నారు. నిజముగా వారిజన్మ చరిత్రార్థ మొందగిచెప్పవలసినదే అంధ్ర భారతి కమూల్కాలుకారము నొందినది. అది కాలముననే అంధ్రుల. యదృష్టవశమున నది గ్రంథరూపమును పొందవలసి యాశించుచున్నాను

ఇంతవఱకు, నేనెరిగినంతవఱకు ఈ క్రింది గ్రంథము ల ప్రచురింపఁబడి నట్లున్నవి.

(1) సంస్కృత లోకోత్తరము - సాహిత్యభాషలు నందిరాజు చలపతిరావుగారు

(2) తెనుగు సామెతలు ,, ,, ,,

(3) సంస్కృత లోకోత్తరము (న్యాయములునవో) - డా॥ చి॥ నారాయణ రావుగారు

(4) లోకోత్తరముకావలి - దక్షిణామూర్తిగారు

- (5) సంస్కృత న్యాయములు — స్వ॥ మేడేపల్లి వేంకట రమణా చార్యుల వారు
- (6) „ — తెనాలి మోడరన్ పబ్లిషర్స్ ప్రచురణము (2 భాగములు)
- (7) „ — స. నూ. శాస్త్రిగారు (వారి తత్వము చంద్రిక కనుబంధముగ,
- (8) లాటిక న్యాయాంజలి: — Col. G. A. Jacob. అంగ్లవివరణముతో 3 భాగములు
- (9) భువనేశదత్త లాటిక సాహస్రి —
- (10) నందిరాజు చరిత్రానుగారి “ఉపన్యాస దర్పణము” నందు మూడు ప్రకరణములుగ సామెతలు, లోకాక్షులు, న్యాయములు ఉదాహృతములు.
- (11) తెలుగు సామెతలు — అంగ్లానువాదముతో — వావిళ్ళవారు సుమారు 1100
- (12) „ C. L. S. వారు 200 మాత్రం
- (13) అంగ్ర లోకాక్షి చంద్రిక — C. L. S. వారు అంగ్లవివరణముతో సుమారు 2000.
- (14) తెలుగు సామెతలు — Ramulu's series సుమారు 1000.
- (15) Telugu Proverbs from Hyderabad — C. L. S. (Selected by J. G. Bennett)
- (16) సుఖాపిత రత్నా కరము
(న్యాయములు, తెనుగు సామెతలు మొ)
- (17) న్యాయముక్తావళి యి బాతీయచరణి
- } మునునూరి వేంకట శాస్త్రిగారు.

- (18) సర్వవిషయసంగ్రహములో రెండు ప్రకరణములుగ తెనుగుసామెతలు సంస్కృత లోకోక్తులు ఉదాహృతములు.
- (19) Vade Mecum—దాసు కేశవరాయ రచితము—తెనుగుసామెతలు సమానార్థకములగు అంగ్ల సామెతలతోసహా ఒక ప్రకరణముగనున్నది.
- (20) 500 Parallel English & Telugu Proverbs—Ramulu' Series.

కొన్ని వ్యవసాయక సంబంధములు (Agricultural) కొన్ని పౌరాణికగాధాసంబంధములు (Puranic allusions) కొన్ని నీతి బోధకములు (Morals) కొన్ని వివాహాది సాంఘికాచారములు (Social customs) మరికొన్ని కథాంశములుగాను, (Relating to Stories) కొన్ని లోకానుభవ లోకజ్ఞానావబోధకములుగను (Common sense & human experience) మున్నగు వివిధ వర్గములుగ నున్నట్లు గ్రహింపవచ్చును.

శ్రీ J. G Bennett దొరగారు సమకూర్చినవానిది

(1) సమాన భావోక్తులు (of comparisons)

(అ) ఈతకుసింఛిన లోతులేదు, గోచికిమించిన దార్శిద్యములేదు.

(ఆ) ఆశ చోషమెఱుంగదు, పూటకూళ్ళప్పుడు పుణ్యమెఱుంగదు.

ఇతరము అనేకము లుండవచ్చును. నేను చూచినది ఇదిమాత్రమే.

విజ్ఞాన కడమవాని నెఱిగింతురుగాక !

ఈ సామెతలను వస్తుస్వభావమునుబట్టి అనేకవర్గములుగా విభజింపవచ్చును.

ఇట్లు

సంపాదకుడు

తెనుఁగు సామెతలు

అ

- 1 అంగళి వీధిలో అబ్బాఅంటే ఎవరికి పుట్టినావురా కొడకా అన్నట్టు
- 2 అంగటి వీధిలో ఆలిని పడుకోపెట్టి వచ్చేవారు పోయేవారు దాటిపోయినా రన్నట్టు
- 3 అంగట్లో అన్నీ పున్నవి అల్లుని నోట్లో శనిపున్నది.
- 4 అంగిట బెల్లము ఆత్మలో విషము
- 5 అంగట్లో బెల్లము గుళ్ళోలింగానికి నైవేద్యము
- 6 అంగిట విషము మున్నాలికను తియ్యదనము
- 7 అంటక ముట్టక దేవరకు పెడుతున్నాను. ఆశపడకండి బిడ్డ లారా, ఆపలికి పొండి అన్నదట
- 8 అంటా ముట్టరాని అగ్రహారము
- 9 అంటూ సంటూ ఆసాది వానిది రట్టూరవ్వా గంగానమ్మది
- 10 అంటూ సంటూలేని కొడలి దాని మేనమామ కొడుకు చిక్కుడు చెట్టుక్రిందికి పోయి పక్కలు యెగరవేసినాడట

- 11 అండలేనిపూళ్లో ఉండవోషము, ఆశలేని పుట్టింట అడుగ
వోషము.
- 12 అంతకు నోచి పుట్టినావురా! అవునల తొరివాడా!
- 13 అంతమాత్రమా కొడకా చెవులు వట్టుకొనితడవేవుఅన్నట్టు
- 14 అంతమాత్రం వుంటే దొంతులతో కాపురంచెయ్యనా
- 15 అంత్యనిష్ఠురముకన్న ఆదినిష్ఠురమే మేలు
- 16 అందని పూవులు దేవునకు అర్పణము
- 17 అందని మానిపండ్లకు ఆశపడ్డట్టు
- 18 అందని మ్రానిపండ్ల కర్రలు జాచుట
- 19 అందము చిందినట్టు నాగరకము నష్టమైనట్టు
- 20 అందముతో పుట్టిన గంధపుచెక్క అముదముతో పట్టినట్టు
- 21 అందరికి నేను లోకువ నాకు నంబిరామాయ లోకువ
- 22 అందరికి శకునముచెప్పేబల్లి కుడితి తొట్టిలో వడినదట
- 23 అందరూ అందలమెక్కితే మోసేవారు యెవరు?
- 24 అందరూ వకయెత్తు అగస్త్యుడు ఒక యెత్తు, అతని కమండ
లము ఒక యెత్తు.
- 25 అందరూ శ్రీవైష్ణవులే బుట్టెడు రొయ్యలు ఎగిరిపోతున్నై
- 26 అందానికు పెట్టినసొమ్ము ఆవదకు అడ్డంవస్తుంది.
- 27 అందానికి రెండుబొందలు ఆటకు రెండుతాళాలు
- 28 అందినజట్టు అందకున్న కాళ్ళు

- 29 అందులో వసలేదు, గంజిలో వార్చుమన్నట్లు
 30 అంధునకు అద్దము చూపినట్లు
 31 అంబటికి ఆశ మీసాలకు ఆశ
 32 అంబటియేరు వచ్చినది అత్తా అంటే కొలబుర్ర నాచేతిలో
 ఉన్నది కోడలా అన్నదట
 33 అంబలి తాగేవారికి మీసాలు యెగబట్టేవారు కొండతా,
 34 అందము చందము లేనవాడు సందేహావలి పోయినాడు
 35 అకట వికటపు రాజ, అవి నేక ప్రధాని, చాదస్తపు పరి
 వారము
 36 అక్కన్న మాదన్న గార్లు అందలమెక్కితే సాటిసరప్ప చెరు
 వుకట్ట యెక్కినాడట
 37 అక్క మనది అయితే బావ మనవాడా ?
 38 అగడ్తలోపడ్డ పిల్లికి అదే వైకుంఠము
 39 అగస్త్యభారత
 40 అగ్నికి జల్లదనము వచ్చినట్లు
 41 అగ్నిలో నొకకాలును గంధమలో నొకకాలును ఉంచి
 తగవు తీర్చినట్లు
 42 అగ్నిలో మిడుత పడ్డట్లు
 43 అగ్నికి వాయువు సహాయమైనట్లు
 44 అగ్ని శేషము, ఋణశేషము, ప్రణశేషము, శత్రుశేషము,
 నుంచరాదు.

- 45 అగ్నిహోత్రమునకు పోయిన సోమిదేవమ్మ ఆరు నెలల గర్భముతో వచ్చినది.
- 46 అగ్నిహోత్రములో ఆజ్యము పోసినట్లు
- 47 అచ్చం తిరుమణిధారి అయితే పుల్ల పట్టడంలోనే తెలుస్తుంది
- 48 అచ్చి పెండ్లి బుచ్చి చావుకు వచ్చినది
- 49 అచ్చివచ్చిన భూమి అడుగెడేచాలు
- 50 అపైతే కందివప్పు యిపైతే పెగురవప్పు
- 51 అపైతే వైద్యకట్నం ఇపైతే వైతరణి గోదానం
- 52 అట్టుపిట్ట ఆసాదివానిది రట్టురవ్వ గంగానమ్మది .
- 53 అట్లు వండే ఆమెకు అరవైఆరుగురు అందియ్యాలి
- 54 అట్లు వండే ఆమెకు ఆర్దురు అమర్చవలెను
- 55 అడక త్రిలోని పాక
- 56 అడగనేరను వూడ్చి పెట్టమన్నట్లు
- 57 అడ్డగోడమీది పిల్లి
- 58 అడవికాచిన వెన్నెల
- 59 అడవి యుసిరికాయకు సముద్రపు ఉప్పుకు సంబంధం
- 60 అడవిలో నక్కలకు గొత్వాలాజ్ఞా ?
- 61 అడిగినగాని అమ్మయైనా పెట్టదు
- 62 అడిగేవానికి చెప్పేవాడు లోకున
- 63 అడియాశ పొడియాశ దుఃఖానకు కారణం

- 64 అడుగులోనే హంసపాదము
- 65 అడుసుత్రొక్కనేల? కాలు కడుగనేల?
- 66 అడుసులో నాటిన స్తంభము
- 67 అడ్డంపడితే గడ్డంలోతు
- 68 అడ్డగోడమీద పిల్లి
- 69 అడ్డగోడమీద ఆదీరోతువుండాది, అతడువస్తే ఖానుఖానా
ముంగిట్లోయేమో మూలుగుతూవుండాది మూలాడెన్న
మునగాకర్ర లావుకనా.
- 70 అడ్డెడుతవ్వెడు బియ్యంయిచ్చి అమ్మా నీ ప్రసాదమన్నట్టు.
- 71 అతడువుంటే మంగలనాణ్ణి ఆయినా పిలచును.
- 72 అతిరహస్యం బట్టబయలు
- 73 అత్తకొట్టినకుండ అడుగోటికుండ. కోడలు కొట్టినకుండ
కొత్తకుండ.
- 74 అత్తగారి సాధివు.
- 75 అత్తచచ్చిన ఆరుచూసములకు కోడలికంట నీరువచ్చినదట.
- 76 అత్త చస్తే కోడలు ఏడ్చినట్లు.
- 77 అత్తచేపట్టిన కోడలు ఔసులవాడు చేపట్టిన బంగారం.
- 78 అత్త చేసిన పనులకు ఆరళ్లు లేవు.
- 79 అత్తతో చెప్పి అషు అనిపించలేదుగాని లంకించడానికి
!బహ్మకొడుకు.
- 80 అత్తపేరుపెట్టి కూతుర్ని కుంపటిలో వేసినట్లు.

- 81 అత్తమంచి వేముల తీపూలేదు.
- 82 అత్తలేనికోడలు తమరాలు, కోడలు లేనిఅత్త గుణవంతురాలు.
- 83 అత్తవల్ల దొంగతనమున్నూ మగనివల్ల రంకన్నూ నేర్చుకొన్నట్లు.
- 84 అత్తవారింటి సుఖము మోచేతి దెబ్బపంటిని.
- 85 అత్తసొమ్ము అల్లుడు ధారపొసినట్లు.
- 86 అత్తా వకరింటికొడలే.
- 87 అత్యాశ నిత్యనాశనం.
- 88 అత్తిపండు పగులగొట్టితే అన్నీ పురుగులే.
- 89 అత్తి పూచినట్లు
- 90 అదంత్రునికి ఆశపెట్టరాదు. బలవంతునికి చోటుయివ్వరాదు
- 91 అదికుమ్ము, ఇదిదుమ్ము, పదరా పందిట్లోకి.
- 92 అదుగో అంటే ఆరు నెలలు
- 93 అద్దెకువచ్చిన గుర్రాలు అగడ్తలు డాటునా ?
- 94 అదే పతకమైతే మనం బ్రతకమా
- 95 అదేమిరెడ్డి పంగిపంగి నడుస్తావంటే ఎప్పటికాలు అట్టటే అన్నాడట.
- 96 అదే పూరయితే కోళ్లు కుయ్యనా ?
- 97 అదృష్టం కలిసివస్తే ఆలు పెండ్లామవుతుంది.

98 అదృష్టంచాలని ఆడబిడ్డను అక్కరలేని అల్లునికిచ్చి అమా
వాస్య ఆదివారంనాడు ఆర్థానక్షత్రాన అతి వైభవంగా
వివాహం జరిపినట్లు.

99 అద్దముమీద పెసరగింజ పడ్డట్లు

100 అద్దములోని ముడుపు

101 అద్దే పేరంటము, సిద్ది మురికి

102 అధమునికి ఆలి అయ్యేకంటే బలవంతునికి బానిస అయ్యేది
మేలు.

103 అధిక ఆపాడం

104 అధికాశ లోకదారిద్ర్యము

105 అని అనిపించుకోవాలా అత్తగారు

106 అనుమానము ప్రాణసంకటము.

107 అనువుగానిచోట అధికుల మనరాదు.

108 అన్నంపెట్టితే అరిగిపోతుంది చీరయిస్తే చిరిగిపోతుంది
వాతపెట్టితే కలకాలం వుంటుంది.

109 అన్నంపెట్టినవారి యింటికి కన్నం పెట్టును.

110 అన్నచొరవేగాని అక్షర చొరవలేదు.

111 అన్నదీక్షయేగాని అక్షరదీక్షలేదు.

112 అన్నప్పడల్లా ముద్దుపెట్టుకోనిచ్చే ముగ్ధయెవరు.

113 అన్నమదముంటే అన్నిమదాలు వుంటవి.

114 అన్నదేవరసన్నగిల్లితే అన్ని సన్నగిల్లుతవి.

- 115 అన్నములేకపోతే వరిఅన్నం బట్టలేకపోతే పట్టుబట్ట.
- 116 అన్నరసముకన్న ఆదరణ రసము ఘేలు.
- 117 అన్నానికి ఆవశ్యకత వనికి మీ అదృష్టం పరగడుపున వని చెప్పకు పంటలేవకు.
- 118 అన్నాలన్నీ సున్నాలు, అప్పాలన్నీ కప్పలు.
- 119 అన్యాయపురిలో ఆలీమొగుడికి రంకు.
- 120 అన్ని బాండాల నీళ్ళు నీవే తాగరా అయ్యల్లా.
- 121 అన్ని యిచ్చినవాడు అక్కడుండగ ఒకటిచ్చినవాడు పెచ్చు అడిగెనట
- 122 అన్నియు తెలిసినవాడు లేడు. యేమియు తెలియని వాడు లేడు.
- 123 అన్నియునున్న ఆకు అణగి యుండును. ఏమియు లేని ఆకు ఎగిరిపడును.
- 124 అన్నియునున్నవి అయిదవతనము లేదు.
- 125 అన్నిరుచులూ సరేగాని, అందులో ఉప్పులేదు.
- 126 అపకారితైనా ఉపకారమే చెయ్యవలెను.
- 127 అప్ప అత్తవారింటికి వెళ్ళితే అప్ప యీరికలు నా యీరి కలు నావే.
- 128 అప్పటి మాటలకు దుప్పటి యిచ్చినాను గాని, కలకాలము కప్పకొనిచ్చినానా.
- 129 అప్ప వంక బావ చుట్టం, ఆళ్లవంక తిరగలి చుట్టము.

- 130 అప్పుమనడైతే, బావ మనవాడా !
- 131 అప్పు అదనుకు వచ్చునా ?
- 132 అప్పు ఆకటికి వచ్చునా ?
- 133 అప్పుదొరికితే పప్పుకూడు.
- 134 అప్పు ముప్పు.
- 135 అప్పుయిచ్చినవాడు బాగు కోరును. తీసుకున్నవాడు చెడు కోరును.
- 136 అప్పు లేకపోతే ఉప్పుగంజిమేలు.
- 137 అప్పులున్నవారినో చెప్పులున్నవారితో పోగూడదు.
- 138 అప్పులేని గంజి దొప్పెడే చాలును.
- 139 అబద్ధనూడినా గోడ పెట్టినట్లుండవలెను.
- 140 అబద్ధాలకు అర్థంలేదు.
- 141 అబద్ధాల పంచాంగమునకు అరనై ఘడియలు త్యాజ్యము.
- 142 అబ్బిగాడు చస్తే ఆ పంచనాదే యన్నాడట.
- 143 అబ్బితే సిగ అచ్చకపోతే కాళ్ళు.
- 144 అయ్యరాన బిడ్డవుటెను గడ్డపార తేరా చెవులుకుట్టుతాను.
- 145 అభ్యాసము కూసువిద్య.
- 146 అభ్యాసము లేనిరెడ్డి అందలమెక్కితే అటూయిటూ అయిందట.
- 147 అభిషేకంచేసిన అగ్నివలె వున్నాడు.
- 148 అమర్చినదాంట్లో అత్తగారు వేలుపెట్టినది.
- 149 అమావాస్యకు అట్లు వున్నానికి బూరెలు.
- 150 అమావాస్యకూడు నిత్యం దొరకునా?

- 151 అమావాస్య ప్రొద్దుకు వంగలు కాచునా
 152 అమ్మగా మిగిలిన మేక
 153 అమ్మ గృహప్రవేశము, అయ్య స్మశానప్రవేశము.
 154 అమ్మ చేడ్చేటకు ముసుగు వకటా.
 155 అమ్మ తానుపెట్టదు. తెచ్చుకు తిననివ్వదు.
 156 అమ్మదగ్గర కింద పడుకొన్నా బకటే అబ్బదగ్గర కలపడు
 కొన్నా వకటే
 157 అమ్మ పెట్టేనాలుగూ అప్పుడేపెడితే చెయ్యనా.
 158 అమ్మబోవే అడవి కొనబోతే కొరవి.
 159 అమర్చిందానిమీద అత్తగారిచేయి.
 160 అయితంపూడి ఉద్యోగం అయితేగియితే ఆరావుల పాడి
 చేస్తే గీస్తే పెరుగూ పాలు మీవారికి పోస్తావా మావారికి
 పోస్తావా
 161 అయితే అడుబిడ్డ, కాకుంటే మొగబిడ్డ.
 162 అయితే ఆదివారం కాకుంటే సోమవారం.
 163 అయితే ఆరుగ కాకపోతే కంది.
 164 అయినపనికి చింతించేవాడు అల్పబుద్ధిగలవాడు.
 165 అయినవారందరు ఆశ్రోవనుపోగా జంగాన్ని చట్టుకొని
 జాము ఏడ్చినాడు.
 166 అయ్యకుదురవలె అమ్మకుదురవలె
 167 అయ్యకు విద్యాలేదు, అమ్మకు గర్వములేదు.
 168 అయ్యకు రెండుగుణములు తక్కువ, తనకు తోచదు,
 ఒకరు చెప్పిన వినడు.

- 169 అయ్యకు రెంకో పెండ్లి అని సంకోవమే గాని అమ్మకు
సవతిపోరని యెరుగడు.
- 170 అయ్యనీటు అడిగితీరదు, అమ్మ దంచుకొని త్రాగుచున్నది.
- 171 అయ్య దాసండ్లకు పెడినే అమ్మ జంగాలకు పెట్టినది.
- 172 అయ్య రాకంటే అమావాస్య అట్టేవుంటుందా?
- 173 అయ్యరాబోశేతూ, వస్తాబో శింగామా.
- 174 అయ్య వాతపెట్ట బరె బ్రతకనా?
- 175 అయ్యవారిని చేయబోతే గోతి అయినట్లు.
- 176 అయ్యవారు అటికంత, అయ్యవారి పెండ్లాము పుటికంత
పుటి కెతీసుకపోయి మూలయింట్లో పెట్టితే నక్క ఎత్తుక
పోయింది నారాయణా.
- 177 అయ్య సవాశేరు లింగం అరవీశెడు
- 178 అయ్యో అంటే ఆరు నెలల పాపంవస్తుంది.
- 179 అరచేకుక్క కరవనేరదు.
- 180 అరచేతికి పండ్లు వచ్చుట.
- 181 అరచేతి రేగిబంటికి అద్దముకావలెనా ?
- 182 అరచేతిలో ఉప్పు పెడితే ఆరు నెలలు తలచుకోవలెను.
- 183 అరచేతిలో వెన్న పెట్టుకొని నేతికి ఏడ్చినట్లు.
- 184 అరచేతిలో వైకుంఠం చూపుతాడు.
- 185 అరన యేడుపు
- 186 అరవైయేండ్లయితే అరులుమరులు
- 187 అరవైయేండ్లన తర్వాత అమ్మా అన్నాడట

- 188 అరవై యేండ్లయినవి చదువుకోక మన్ను కొట్టుకుంటాగా
అన్నాడట
- 189 అరవై వరహాటచ్చినా అత్తవంటిది దొరకదు
- 190 అరిటాకువచ్చి ముంటిమీదపడ్డా ముల్లువచ్చి అరిటిటాకు
మీద పడ్డా, అరిటిటాకుకే నష్టం
- 191 అరిటిపండువలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు
- 192 అరుంధతీ కనపడదు అద్దానము కనపడదు అరవై పేల
అప్పుమాత్రం కనపడుతున్నది
- 193 ఆరువంటే అరవై ఏనుగులను కట్టివేయమన్నట్లు
- 194 అర్థమూసాణము ఆచార్యాధీనము, తాళము దేహమూ
నా ఆధీనము
- 195 అర్థములేనివాడు నిరర్థకుడు
- 196 అర్థరాత్రివేళ అంకమ్మ సివాలు
- 197 అర్థరాత్రివేళ మద్దెల దరువు
- 198 అర్జున భర్జున పడెర పిడుగు అన్నాడట
- 199 ఆలవాటులేని జౌహోసనంచేయబోతే మూతిమీసాలన్నీ
తెగకాలినవి
- 200 ఆలివిగాని ఆలినిచేసుకొని మురిగించచ్చేరా ముండాకొడుకు
- 201 అవలక్షణములు గలవానికి అక్షతలయినై అవతలికిపోయి
నోట్లో వేసుకొన్నాడట
- 202 అల్లి అడిగినది, ఇల్లి యిచ్చినది, మల్లి మాయం చేసినది
- 203 అల్లు డలిగితే కూతుర్ని తీసుకపోతాడు
- 204 అత్త ఎత్తుకొని తింటుంటే అల్లునికి మనుగుడువా

- 205 అరే గడ్డితినే కోమమటేఅంటే యేమోయి బెల్లంతినే
సాయెబూ అన్నాడట; అట్లా అంటావేమి కోమటే అంటే
అతనికి అది వాడుకు, నాకు యిది వాడుకు అన్నాడట
- 206 అల్లుడికి నెయ్యిలేదు ఆయన తోటివారికి నూనెలేదు.
- 207 అల్లుడికి వండినఅన్నం కొడుకుకు పెట్టుకున్నట్లు
- 208 అల్లుని మంచితనము వేముల తీసియులేదు
- 209 అల్లుల్లో మల్లుపెద్ద
- 210 అల్లునికి ఐశ్వరంవస్తే అర్ధరాత్రివేళగొడుగు తెమ్మన్నాట
- 211 అవధాన్లుగాదు, ఆ కూర్చున్న వెధవావిడ తమరిభార్య లేక
తమ అన్నగారిభార్య అంటే నామొఖానికి అంతమాత్రం
కూడానా అన్నట్లు
- 212 అవసరదానికి ఆకులోపెట్టి నాకు నేలనుపెట్టి
- 213 అవివేకితో స్నేహముకన్నా వివేకితో విరోధము మేలు
- 214 అవ్వను పట్టుకొని వసంతమాడినట్లు
- 215 అవ్వ వడికిననూలు తాత మొలతాటికి సరి
- 216 అవ్వకావలెను బువ్వ కావలెను
- 217 అవ్వ సురము ఒకటి అయినట్లు
- 218 అశ్రద్ధపితర్లకు యేతాం తర్పణం
- 219 అసలు సోమిదేవమ్మ అందులో వేవిళ్ళు
- 220 అన్నదానం చేసే మహారాజులు అన్నీ నష్టచేసినా
వడ్డించేవాడి చెయ్యి వెనక్కి
- 221 అడ్డాలనాడు బిడ్డలుగాని గడ్డాలనాడు బిడ్డలా
- 222 అచ్చినస్తే హనుమంతుడిమోట అచ్చిరాకుంటేకోతిమోర

- 223 అవ్వపేరే ముసలమ్మ
 224 అల్పడిని బలుపువాడుకొట్టితే బలుపుడిని (బహుకొట్టు
 తాడు
 225 అరక అరిగితే గరిక విగుగును
 226 అరణ్య రోదనము
 227 అనలక్షణాలు గలవానికి అక్షతలువేసే అవతలకుపోయి
 నోట్లో వేసుకొనెనట
 228 అన్నీ తెలిసినవాడూలేడు ఏమీ తెలియనివాడూలేడు
 229 అర్థము లేనివాడు వ్యర్థుడు
 230 అల్లికాయలనందడిని పెండ్లిమరచినాడు
 231 అశ్వత్థ ప్రదక్షణముచేసి కడుపు పట్టిచూచు కొన్నదట
 232 అంపబోయిన అల్లిసా సొబు పిలవబోయిన తీకుసాహెబు
 మాయమయ్యారు

ఆ

- 233 "ఆ"అంటే అపశబ్దము, నారాయణ అంటే భూతుమాట.
 234 ఆకలిఆకలి అత్తగారూ అంటే, రోకలిమింగనే కోడలా
 అన్నదట.
 235 ఆకలి ఆకాశమంత గొంతు నూదిబెజ్జమంత
 236 ఆకలికాకుండా నీకు ఔషధమిస్తాను. నీయింట్లో చచ్చి
 నాకుపెట్టు.
 237 ఆకలికాని భోజనం ఆలిమీద లంజరికిం.
 238 ఆకలిగొన్న కరణం పాతకవితై తీసినట్లు.

- 239 ఆకలిగొన్న బిచ్చగానికి వంటింట్లో వేయించిన ఉల్లి పాయల వాసనతగిలినట్లు.
- 240 ఆకలిగొన్నవానికి అనుష్టుప్సుక్లోకాలతో పొట్ట నిండునా
- 241 ఆకాశమునకు వెండ్రుకకు ముడివేసెద నన్నట్లు.
- 242 ఆకాశ పంచాంగము.
- 243 ఆకాశమును గద్ద తన్నుకొనిపోయినట్లు.
- 244 ఆకాశ వర్తకుడు.
- 245 ఆకాశానికి నిచ్చనవేసేవాడు.
- 246 ఆకాశ రామన్న
- 247 ఆకుబోయి నూతపడితే వెతకబోయి యేడుగురు పడ్డారట.
- 248 ఆకును అందరు పోకను అందరు.
- 249 ఆకులు పట్టుకురు ఆడవాళ్లు, కల్లు వంచుదురు మగవాళ్లు
- 250 ఆగడపలు వేసినవి అత్తగారా అంటే, కొలబుర్ర నాచేతు లోనే వున్నది గోడలా అన్నదట.
- 251 ఆగభోగాలు అక్కకుడిస్తే అంబటివరకలు బావకుడిచినాడు
- 252 ఆచారం అదరిపడ్డది, దూపార్తి తుల్లిపడ్డది కొత్తకుండ తేరా నెత్తాళ్ళు వండుకుందాము.
- 253 ఆచారం ఆచారం అన్నంభోట్లా అంటే, పెద్దచెరువు కుక్కముట్టుకొన్నది అన్నట్లు.
- 254 ఆచారం ముందర, అనాచారం వెనక.
- 255 ఆచారానికి అంతములేదు, అనాచారానికి ఆదిలేదు.
- 256 ఆచార్యుని తలచి నిప్పులో చేయిపెట్టితే కాలదా?
- 257 ఆచార్యునికి ద్రోహంచేసినా, అత్మకు ద్రోహంచేయరాదు.

- 258 ఆటాతీరే పాటాతీరే, కోటలో రామరాజ్యం
 259 ఆడదానిచేతి అర్థము, మగవానిచేతి బిడ్డ బ్రతకదు.
 260 ఆడదానిబుద్ధి అపరబుద్ధి.
 261 ఆడదాని మాట నీళ్ళమూట.
 262 ఆడది బొంకితే గోడపెట్టినట్లు, మొగనాడు బొంకితే
     తడిక కట్టినట్లు
 263 ఆడనేరక మద్దెలమీద తప్పుపెట్టినట్లు.
 264 ఆడపిల్లను కన్నవారు ఐదుబిరుదులు తెగగొనుకోవలెను.
 265 ఆడపెత్తనం తంబలి దొరతనం.
 266 ఆడబోయిన తీర్థం ఎదురుగా వచ్చినట్లు
 267 ఆడితప్పురాదు పలికి బొంకరాదు
 268 ఆడినది ఆట పాడినది పాట
 269 ఆడేకాలు పాడేనోరు పూరకండవు
 270 ఆ తండ్రి కొడుకు కాదా ?
 271 ఆ తురగానికి తెలివిమట్టు
 272 ఆ తుప్పికి ఈ నప్పకి సరి
 273 ఆత్మకు ద్రోహంచేస్తే అప్పుడే అడుగుతుంది
 274 ఆత్మస్తుతి పరనిడ, అర్థాపేక్ష, లేని మహానుభావుడికి
     నాకు డబ్బు శుద్ధశుంతకు వాడికీడబ్బా ?
 275 ఆత్మా రావే నూత పడదా అంటే, ఆదివారంనాడు
     అందరిము పడదాము అన్నదట
 276 ఆపతిమొక్కులు సంపతి కుంట్లు
 277 ఆ పప్పు యీనీళ్ళకు వుడకదు

- 278 ఆపస్తంబులూ, ఆశ్వలాయనులూ అంటే, ఆపస్తంబులమూ
కాము, ఆశ్వలాయనులముకాము అప్పారావుగారి మార్గా
రాలము అన్నాడట
- 279 ఆ బుర్రలో విత్తనాలే
- 280 ఆదివారము నాడందరము సోమవారమునాడు జోలి
- 281 ఆమంట ఈమంట బ్రాహ్మణార్థం కడుపుమంట
- 282 ఆమడలు దూరమైతే అంతఃకరణలు దూరమా
- 283 ఆనూట అనిపింతామా మామగారు
- 284 ఆముదపు చేతుగాని బిడ్డ బ్రతకటములేదు
- 285 ఆముదపు విత్తులు ఆణిడిముత్యాలు అగునా
- 286 ఆముదములో ముంచిన యేకువలెనున్నాడు
- 287 ఆయంతప్పితే గాయమంత సుఖములేదు
- 288 ఆయంతెలిసి వ్యయము చేయుము
- 289 ఆయన ముందర పోవతెను
- 290 ఆయనవుంటే విస్తరయినా కుట్టును
- 291 ఆరగించగా లేనిది అడుగుతే వస్తుందా
- 292 ఆరంభ శూరత్వము
- 293 ఆరాటపు కదురు ఏరాటానపెట్టినా బరబర
- 294 ఆర్భాటానకు ఆరుకుంపట్లు ఒకదుంపదాలి
- 295 ఆరుగఱోసిన ముహూర్తాన్నే కందికూడా కొయ్యండి
- 296 ఆరునెల్లనుంచి వాయించినమద్దెల వోటిదా గట్టిదా
అన్నట్లు
- 297 ఆరునెలలు స్నేహముచేసిన వారు వీరగుదురు

- 298 ఆరు నెలలు సాము చేసి మూలనున్న ముసిలిదానిని కొట్టి
నాడట
- 299 ఆరెలమానినుక్రింద బూరెలమానిను వింగబడ్డట్లు
- 300 ఆర్చేవారేగాని తీర్చేవారులేరు
- 301 ఆర్చేవా తీర్చేవా అక్కరవస్తే మూలిగేవా
- 302 ఆలికి అన్నంపెట్టడం ఊరికి ఉపకారము
- 303 ఆలిని వల్లనివానికి యీలకూరలో నుప్పుచాలదు
- 304 ఆలివంకవారు ఆత్మబంధువులు, తల్లివంకవాడు, అగిన
వారు, తండ్రివంకవారు దాయాదులు
- 305 ఆలుకాదది వ్రాలు
- 306 ఆలువల్లిక అరనైయేండ్లు, మగడువల్లిక ముప్పైయేండ్లు,
బాలప్రాయం పదియేండ్లు
- 307 ఆలూమొగుడు మధ్యపోట్లాట అద్దంమీద పెసరగింజ
వేసినంతసేపు
- 308 ఆలూలేదు చూలూలేదు కొడుకు పేరు సోమలింగం
- 309 ఆళ్లు కొత్తవిఅయితే తిరుగళ్లు కొత్తవా
- 310 ఆవగింజ అట్టేదాచి గుమ్మడికాయలు గుల్లకానుగా
యెంచేవాడు
- 311 ఆవగింజకు సందువుంటే అరనైగారేలు అప్పుడేతిననా
- 312 ఆవతిన్న అమ్మకు యేవపారిందట
- 313 ఆలు గుణవంతురాలైతే మేలుకలుగును
- 314 ఆవలింతకు అన్నదమ్ములున్నారు గాని తమ్ముకుతమ్ముడు
లేడు

- 315 ఆనాలు మార్దచేసినట్లు
 316 ఆవు చేలోమేస్తే దూడగట్టునమేస్తుందా
 317 ఆవుపాడి యెన్నాళ్లు, విశ్వర్యం ఎన్నాళ్లు, బర్రెపాడి
 యెన్నాళ్లు, భాగ్యం యెన్నాళ్లు
 318 ఆవుల మళ్ళించినవాడు అర్జునుడు
 319 ఆవులు ఆవులు పోట్లాడితే లేగలకాళ్లు విరుగుతవి
 320 ఆశ ఆలిమీద ఆధారం చావ మీద
 321 ఆశకు అంతంలేదు
 322 ఆశ నోష మెరుగదు పూటకూళ్లమ్మ పుణ్యం యెరుగదు
 323 ఆశనడి ఆరు లంఖణాలుచేస్తే ఆవేళా జొన్న మెతుకులేనా
 324 ఆశ బోధిస్తున్నది, అవమానం బాధిస్తున్నది
 325 ఆశ లేని కూటికి ఆకలిలేదు
 326 ఆశ సిగ్గుయెరుగదు, నిద్ర సుఖమెరుగదు
 327 ఆశ పాతకచ్చా, పడుగోచీ పాతలో, తూమెడు కట్టు
 కున్నట్టే
 328 ఆ శోధిమాటల కన్ఫిరమేలేదు, గుడ్డికంటికి చూపులేదు
 329 ఆహారమందు న్యవహారమందు సిగ్గుపడకూడదు
 330 ఆసుగోవిదారం
 331 ఆసుగో శ్రోవివలె
 332 ఆడుబిడ్డ సగము మగఁడు
 333 ఆరుద్రవాస అరుదువాస
 334 ఆస్థోష వాస అరికాలులేమ

- 335 ఆకలి రుచి యెరుగదు; నిద్ర సుఖమెరుగదు, వలపు
సిగ్గుగదు
336 ఆగ్రహాన ఆనపెట్టు కున్నట్లు
337 కలిగొన్నవాడు యెంగిటికి వెఱవడు
338 ఆలు గుణవంతురాలైతే మేలు కలుగును
339 ఆవుల సాధుశ్వము, బ్రాహ్మణుల పేదరికములేదు
340 ఆశలేనివారికి దేశమెందుకు
341 ఆకాశాన్ని చేతితో అందుకుంటా నన్నట్లు

ఇ

- 342 ఇంగువ కట్టినగుడ్డ
343 ఇంటికి లక్ష్మిని, వాకిలికి చెప్పను
344 ఇంటిగుట్టు లంకకుచేటు
345 ఇంటింటికి ఒక మట్టిపొయ్యి అయితే మాయింటికి మరి
ఒకటి
346 ఇంటికన్నా గుడి వదిలం
347 ఇంటికి జ్యేష్ఠాదేవి పొరుక్కు శ్రీమహాలక్ష్మి
348 ఇంటిదీపమని ముద్దుపెట్టుకుంటే మూతిమీసాలన్నీ తెగ
కాలినవల
349 ఇంటి దేవర యీగించస్తే పొలం దేవర గంపజాతర అడిగిందట
350 ఇంటిదొంగను యీశ్వరుడు పట్టలేదు
351 ఇంటినిండా కోళ్లుఉన్నవి గాని కూశేటందుకు లేవు
(ఒక్కటిలేదు)

- 352 ఇంటినుండి వెడలగొట్టగా దొందులునవరించెనట
 353 ఇంటిపేరు కట్టారివారు ఇల్లు గబ్బిలాలవాసన
 354 ఇంటిమీద రాయివేసి వీవువొగ్గేవాడు
 355 ఇంటివాడను గొడ్డుగేదెఅంటే పొరుగువాడు పాడిగేదె
 అన్నట్లు
 356 ఇంటివాణ్ణిలేసి దొంగచేతికి కర్రయిచ్చినట్లు
 357 ఇంటివారు వేలచూసివే బైటవారు కాలచూపుతారు
 358 ఇంటివెనకాలకు వెళ్ళి యిల్లుముందుకు తెచ్చినట్లు
 359 ఇంటిలో పాయసమున్నూ మందలో పాలుకూడానా?
 360 ఇంటిసొమ్ము ఇప్పసిండి పొరుగుసొమ్ము పొడిబెల్లము
 361 ఇంట్లోపెండి అయితే పూల్లో కుక్కలకు హడావుడి
 362 ఇంట్లో ఈగవులి బైటపెద్దవులి
 363 ఇంట్లో ఈగలమోత బైట సవారీలమోత
 364 ఇంతమందినొరలూ 'చావకపోవే నేనుమాత్రం చచ్చానా
 నాకుఅక్కర లేదు
 365 ఇక్కడ అక్కడవుంటే యాడేరిపోతావు నాయింటికిరావే
 నవితిపోదువుగాని
 366 ఇగిరిపోయిన చెంపలకు యిప్పునూ నెప్పెట్టివే నాని దాని
 ముఖము నిగసిగలాడిందట
 367 ఇచ్చకాలనాగు బుచ్చకాలనాగు పొట్టకొరకు పొక్కులు
 గోతుతారు
 368 ఇచ్చినవాడెదాతే యివ్వనివాడెదాతే
 369 ఇంటిచక్కదనం యిల్లులు చెప్పును

- 370 ఇచ్చినవాడే నొచ్చినవాడు చచ్చినవాడే అచ్చినవాడు
 371 ఇచ్చివుచ్చుకొని మొగుడివీపెల్లా తడిమినట్లు
 372 ఇచ్చినచ్చే నిష్ఠురముకన్నా యివ్వకనచ్చే నిష్ఠురంనయం
 373 ఇచ్చుడువాడూకాదు, చచ్చుడువాడూకాదు పూట
 పూటకు కూటికి వచ్చుడువాడు
 374 ఇచ్చుర్ల పనుపు నేనుకొంటే వికారము ముసలివానిని
 చేసుకొంటే వొకారము
 375 ఇచ్చేటప్పుడు కాముని పండుగ వుచ్చుకొనే టప్పుడు దీవా
 వలి పండుగ
 376 ఇచ్చేనానికి వ్రతము రద్దు చచ్చేవానికి మందూనగ్గు
 377 ఇచ్చేవాణ్ణి చూస్తే చచ్చేవాడైనా లేచును
 378 ఇటుకులాడికి రవిక పెడితే కంపకుపెట్టి చింపుకొన్నదట
 379 ఇత్యపులు కూయగా కొనంగుడేయగా అప్యేకదంతుడు
 పున్నపుంసకమెక్కి ఆడనమ్మా
 380 ఇత్యర్లలు ఇగురు ఇతిభావాలు పులుసు
 381 ఇదిగోపులి అంటే అదిగో హోకిఅన్నట్లు
 382 ఇనప గుగ్గిళ్ళుగాని మినప గుగ్గిళ్ళుకావు
 383 ఇన్నీ ఇన్నీ తిన్నమ్మ యిల్లు నాశనం చేసెనట
 384 ఇరుము కరిగినచోట ఈగల కేమున్నది
 385 ఇరుముతీట పేముపట్టిన చెయ్యి వార కుండవు
 386 ఇనుమునుగూర్చి అగ్నికి సమ్మెటపెట్లు
 387 ఇనుమువిరిగితేఅతకవచ్చునుగాని మనసువిరిగితేఅతకకాదు
 388 ఇన్నాళ్లు బ్రతికి యింటి వీరుక చచ్చినట్లు

389 ఇప్పు పూవులకు నానన్యవేతకవలెను

390 ఇరుగింటమ్మా పొరుగింటమ్మా మా యింటాయన గోడు చూడు

391 ఇరుపోటీల యిల్లు చెడును. వాతి నొవ్వల వొళ్ళు చెడును

392 ఇరునున కందెన పెట్టక పరమేశ్వరు బండియైన బారదు

393 ఇలిటపువాడు యింటికిచేటు కొమ్ములరైకొట్టానికిచేటు

394 ఇల్లులుకగానే పండుగ అవుతుందా

395 ఇల్లాల గుడ్డిదయితే ఇంటి కుండలకు చేటు

396 ఇల్లు కట్టిచూడు పెళ్ళి చేసిచూడు

397 ఇల్లు కాలబెట్టి జల్లెడలో నీళ్లు పోసినట్లు

398 ఇల్లుకాలి ఒకడేమిస్తుంటే ఒళ్ళుకాలి ఒకడేడ్చినట్లు

399 ఇల్లుకాలినా యిల్లాలు చచ్చినా గొల్లుమానదు

400 ఇల్లుకాలింది జగమయ్యా అంటే నాజోలే కప్పరా నాదగ్గ నున్నది అన్నట్ట

401 ఇల్లు కాలించుండగా వాసాలు దూసుకున్నట్లు.

402 ఇల్లు గాలివలేనివాడు రచ్చగెలుచుగా

403 ఇల్లుకొరిబడి యింటివాసాలు లెక్కపెట్టినట్లు.

404 ఇల్లుతిరిగిరిమ్మంటే యిలారం తిరిగివచ్చినట్లు.

405 ఇల్లుమింగే అత్తగారికి ముగంమింగే కోడలు.

406 ఇల్లు ఇరకాటం ఆలి మర్కటం

407 ఇల్లుయేడ్చే అమూవాస్య, యిరుగూపొరుగూ యేడ్చే తద్దినం, పూరువడ్చే పెండ్లి రేవు.

- 408 ఇల్లువిప్పి పందిరి వేసినట్లు.
- 409 ఇల్లు వెడలగొట్టగా విడుపులశృంగారం, మొగుడు వెళ్ళ
గొట్టగా మొత్తలశృంగారం.
- 410 ఇల్లువెడలిపోరా నందీఅంటే నామాన్యం ఎక్కడ అన్నట్ట
- 411 ఇల్లెక్కి కొరవితిప్పినట్లు.
- 412 ఇల్లెల్లాకొట్టితే తట్టెడు పెంకులు లేవు.
- 413 ఇల్లేతీర్థం, వాకేలేవారణాసి, కడుపే కైలాసం.
- 414 ఇవతలచేర, అవతలసొర, నడుమరామరాజ్యం.
- 415 ఇవ్వనిమొండికి విడువనిచెండి.
- 416 ఇమంటారమ్మంటే యిల్లంతా చేసుకున్నట్లు.
- 417 ఇసుకతక్కిడి పేడతక్కిడి.
- 418 ఇస్తేనాయనం వుచ్చుకుంటే వాయనం.
- 419 ఇస్తేచెడేదిలేదు చస్తేవచ్చేదిలేదు.
- 420 ఇస్తేపెండి ఇవ్వకపోతే పెటాకులు.
- 421 ఇంట్లోపన్ను బైటదన్ను
- 422 ఇంట్లో ఇల్లాలేలేదంటే పెండ్లామా అని పిలిచాడట.
- 423 ఇది చలమో ఫలమో!
- 424 ఇంటిపిల్లికి పొరుగింటి పిల్లికోడు.
- 425 ఇంట్లోలింగాకారం, దోవలోచక్రాకారం, యిక్కడ
జడలాకారం, యెక్కడా అన్నాకారంలేదు అన్నాడట.

రః

- 426 ఈ అంబటి కేనా యిరవైనాలుగు నామాలు
 427 ఈ కంటి కే రెప్పలు దూరమా
 428 ఈగకు యిలి పామ కు బలిపుట్టదు
 429 ఈచేతచేసి ఆచేత అనుభవించినట్లు
 430 ఈడ్చు కాళ్ళవానికి యిద్దరు భార్యలు ఒకతె యీడువ,
 ఒక తె ఏడువ
 431 ఈతకు మించిన లోతులేదు, గోచీకిమించిన దరిద్రములేదు
 432 ఈతగింజ యిచ్చి తాటిగింజ లాగేవారు
 433 ఈతక్రింద పాలు త్రాగినా కల్లే అంటారు
 434 ఈతముల్లు విరగదొక్కే కాలము
 435 ఈదబోతే తాగనీళ్ళులేవు
 436 ఈనగాగాచి నక్కలపాలు
 437 ఈదాడన్న గోదాడన్నట్లు
 438 ఈదులకుపోయినవాడు యిల్లుకాలినా రాడు తాళ్ళలోకి
 పోయినవాడు తండ్రిచచ్చినా రాడు
 439 ఈరుతీస్తే పేనువచ్చినట్లు
 440 ఈనెల వడ్డీ వచ్చేనెల మొదలూలేదు
 441 ఈపిల్లి ఆపాలుతాగదు
 442 ఈపూరికి ఆపూరెంతో ఆపూరికి యీపూరూ అంతే
 443 ఈయనిమొండికి విడువనిచెండి
 444 ఈపూళ్లో పెద్దలు ఎవరంటే తాళ్ళు, చాతలు ఎవరంటే
 చాకళ్ళు

ఉ

- 445 ఉంగరాలచేతితో మొట్టెనే నొప్పివుండదు
 446 ఉంటులిక్కి పోతేకొడవలి
 447 ఉంటే వూరు లేకపోతే చాడు
 448 ఉండనిస్తే పండుతుంది ఉండదీస్తే ఎండుతుంది
 449 ఉండలేకపోతే బండకొయ్య బొంబను వేయమన్నాపట
 450 ఉండేదానికి స్థలమిస్తే పండుకొనుటకు మంచమడిగివల్లు
 451 ఉండిచూడు వూరిఅందం నానాటికిచూడు నా అందం
 452 ఉట్టిమీద వెన్నవుండగా ఊరంతా వెన్నకోసం దేవు
 లాడివల్లు
 453 ఉండేదిగట్టు పోయిందిపోట్టు
 454 ఉండేవల్లా వుండగా ఉపధ్యాయులవారి భార్యకు
 దడిబియ్యం
 455 ఉండ్రాళ్ళు పిండివంటాకాదు వూద ధాన్యముకాదు
 456 ఉట్టికెక్కలేనమ్మ స్వర్గానెక్కనా
 457 ఉడకకే ఉడకకే ఓవుల్లిగడ్డ నీవెంత ఉడికినా నీకంపుపోదు
 458 ఉడకవే కుండా ఉగాదిదాకాఅంటే నాకేమిపనిలేదు ఏను
 వాకదాక అన్నట్లు
 459 ఉడికినమెతుకులు తిని వూళ్ళోఉండేవాణ్ణి నాకు యితరు
 లతో పనియేమిటి
 460 ఉడతకు ఉడతాభక్తి
 461 ఉడుతకేలరా ఉళ్ళోపెత్తనం
 462 ఉడుముకు రెండునాలుకలు

- 463 ఉడుమును చంక బెట్టుకొని పుల్లొ ప్రవేశించినట్లు
 464 ఉడుముపోయినా చెయ్యివస్తేచాలు
 465 ఉడుకు జుర్రితే నోరు కాలుతుంది
 466 ఉతికేనారికిగాని చాకలి పుతకడు
 467 ఉత్తచేవికన్నా తాటాకుచేవి మేలు
 468 ఉత్తచేతులు మూరవేసినట్లు
 469 ఉత్తమండకన్నా అత్తమండమేలు
 470 ఉత్తరకుమార ప్రతిజ్ఞలు
 471 ఉత్తరచూచి యెత్తరిగంప
 472 ఉత్తర ఉరిమినా సాము తరిమికరచినా తిరుగదు
 473 ఉద్యోగం పురుషలక్షణం అదిపోతే అవలక్షణం
 474 ఉద్యోగం పురుషలక్షణం అన్నాడు గొడ్డలితేరా నిట్రాడు
 నరుకుదాము
 475 ఉన్నది ఒకకూతురు పూర్వెల్లా అల్లుళ్ళు
 476 ఉన్నమాట అంటే పులుకు
 477 ఉన్నమాట చెప్పితే పూరు అచ్చిరాదు
 478 ఉన్ననాడు ఊరికిపెద్ద, చచ్చిననాడు కాటికిపెద్ద
 479 ఉపకారం అంటే పూరినుంచి లేచిపోయినట్లు
 480 ఉపకారమునకు పోతే అపకారం వెంటనే వచ్చినది
 481 ఉపనయనం నాటిమాట ఉండక మానదు
 482 ఉపాధ్యాయులవారు ఉక్తం ఉక్తం
 483 ఉపాధ్యాయులు ఏమి చేస్తున్నాడంటే తస్సలు వ్రాసి
 దిద్దు కంటున్నాడు

- 484 ఉపాయం యెరగనివాణ్ణి ఊళ్ళో ఉండక వ్వకూడదు
 485 ఉప్పగో ముప్పైతరు వుంటే ఉత్తముండైనా వండుతుంది
 486 ఉప్పనూ నె ఊరకరాగా ఆలినిగొట్ట నా వశమా
 487 ఉప్ప తిన్నవాడు నీళ్లు తాగుతాడు
 488 ఉప్పవాడు చాడె, పప్పవాడు చాడె, తమలచావల
 వాడు తమాం చాడె
 489 ఉభయపతితోటా తిని కిద్దరినెక నీళ్లు త్రాగి నాచూ
 అంటావా ఉత్తనూశ్వమా ?
 490 ఉభయ బ్రహ్మత్వము ఉపరిసన్యాసము
 491 ఉభయ బ్రహ్మత్వ ఉప్పరి సన్యాసత్వము
 492 ఉయ్యాలలో పిల్లనవుంచి పూర్ణా తిరిగినట్లు
 493 ఉరుకు ఉరుకుమనే వారేగాని కూడా ఉరికేవాలు లేరు
 494 ఉల్లిచేసిన మేలు తల్లి చేయదు
 495 ఉల్లి పది తల్లుల ప్పెను
 496 ఉల్లిపాయంత బలిజ ఉంటే పూరంతా చెరుస్తాడు
 497 ఉల్లి ముట్టనిది వాసనరాదు
 498 ఉల్లివుంటే మల్లి వంటలక్కే
 499 ఉసురువుంటే వుప్ప అమ్మగొని బ్రతుకవచ్చు
 500 ఉస్తెకాయ ఊర నెంత అది నంజ బెట్ట నెంత
 501 ఉల్లిగడ్డ తరిగితే పూరికీనే దుఃఖము వచ్చును
 502 ఉన్న పూరా, మన్న ప్రజా
 503 ఉన్న శాంతం ఉడ్చుకపోయిందిగాని అసలు కోపమే లేదు

దీర్ఘ

- 504 ఊచగల మగవాడు ఊరికిపోతే పెసర చేను అడ్డమాయెనట
 505 ఊడుగవి తనంవంటివాడు
 506 ఊదకూ డెన్నాళ్ళు ఉద్యోగం ఔన్నాళ్ళు
 507 ఊరంతా న్యూగిముఖము దాసతి తాళ్ళముఖము
 508 ఊపిరిపట్టితే బొడ్డనిండునా
 509 ఊరంతాచుట్టాలు ఉట్టికట్టటానికి తావులేదు
 510 ఊరంతా నాన్నకు వణికితే నాన్న అమ్మకు వణికినట్లు
 511 ఊరంతా వడ్లుయెండబెట్టుకుంటే నక్క తోక యెండబెట్టు
 కున్నదట
 512 ఊరకుంటు, అడవివేడి
 513 ఊరంతాఉల్లి నీవెందు కేతల్లి
 514 ఊరపిచ్చుకకు తాటికాయంత గూద
 515 ఊరపిచ్చుకమీద తాటికాయ ఉంచినట్లు
 516 ఊరపిచ్చుకమీద వాడివజ్రాముధమా !
 517 ఊరించి ఊరించి ఉగాదినాడు బూరిచ్చెనట
 518 ఊరికంతకు ఒకశ్రోవ ఉలిపి కత్తెకు ఒకశ్రోవ
 519 ఊరికంతకు ఒకశ్రోవోగముదైతే యెవరివద్ద ఆడుతుంది
 520 ఊరికిపోయేవానికి లేకపోయినా, బహిర్భూమికి పోయే
 వానికి భత్యము కట్టుమన్నట్టు
 521 ఊరికి ఉపకారంగా భార్యకు చీరకొనిపెడతాను ఇంటికి
 డబ్బుయివ్వండి అన్నాడట

- 522 ఊరిజబ్బు చాకలి యెరుగును, ఉద్యోగిజబ్బు బంట్లో
తెరుగును
- 523 ఊరికేవస్తే నూవా డింకొకడున్నాడు
- 524 ఊరికే ఉండలేకపోవే ఉరిబెట్టుకో
- 525 ఊరిపిడుగువచ్చి వీరిసెట్టివి కొట్టుకపోయింది
- 526 ఊరిమీద నూరునడ్డా, కరణంమీద కాసుపడదు
- 527 ఊరివాడికి కాటిభయం పొరుగుూరువాడికి నీటిభయం
- 528 ఊరివారిబిడ్డను నగరువాగుకొట్టినే నగరివారిబిడ్డను నారా
యణ కొట్టుతాడు
- 529 ఊరుఉన్నది చిప్పఉన్నది
- 530 ఊరుఉత్తికాయంత సిద్ధాంతం తాటికాయంత
- 531 ఊరుపొమ్మంటున్నది కాదురమ్మంటున్నది
- 532 ఊరువిడచి పొరుగుూరు వెళ్ళినా పూనినఖర్చు మానదు
- 533 ఊరువారి నడ్లపుణ్యాల మా అత్తమ్మిపుణ్యాన్ని, నాకు
నేడు భోజన మమరింది అన్నాడట
- 534 ఊరేచేరవద్దు రాతాలంటే గుర్రాన్ని ఎక్కడకట్టేసేది
అన్నట్ట
- 535 ఊళ్ళయేలే కుమారుడికన్నా ఉపాదానంయేలే పెని
మిటి మేలు

536 ఊరిపీడ వీరి శెట్టిని కొట్టివట్టు

537 ఊరి ముందుకువచ్చి నా పెండ్లాము బిడ్డలు యెట్లున్నారన్నాడట

బు

538 ఋణమే వ్రణం

539 ఋణశేషం, వ్రణశేషం, అగ్ని శేషం, ఉంచకూడదు

540 ఋషిమూలము, నదీమూలము, స్త్రీమూలం విచారించకూడదు

ఎ

541 ఎంగిలిచేస్తే కాకి కైనావిదవడు

542 ఎంచబోతే మంచమంతా కంఠలే

543 ఎంచి నేస్తే ఆరి తరుగునా

544 ఎండబడితే వుండబడుతుంది వుండబడితే వండబడుతుంది
వండబడితే తిండబడుతుంది తిండబడితే పండబడుతుంది
పండబడితే చీకటిపడుతుంది

545 ఎండుమామిడి తుంకలు ఒడిలోపెట్టుకొని ఎవరితాడు
తెంపటానికి వచ్చినావోయి వీరన్నాఅన్నాడట

546 ఎంతదయో నరకడికి చేంతాడు వెదుకుతున్నాడు

547 ఎంతపొద్దుండడగా లేచినా తుమ్మకుంటవద్దనే తెల్లవారింది

548 ఎంతచ్చు కంఠగాలి

549 ఎంతమంచిగొల్లకైనా ఇప్పకాయంత వెర్రివుంటుంది

550 ఎంతమంచి పండివనా అమేధ్యం తినకమానదు

- 551 ఎందుకువడుస్తావురా పిల్లవాడాఅంటే ఎల్లుండి మావాళ్ళు
కొట్టుతారు అన్నాడట
- 552 ఎక్కడకట్టితేనేమి నునమందలో యీని తేసరి
- 553 ఎక్కడకొట్టినా కుక్కకు కాలుకుంటు
- 554 ఎక్కడనైనా బావాఅనవచ్చునుగాని ఎంగతోటదగ్గర
బావాఅనకూడదు
- 555 ఎక్కడున్నావే కంటికింటే వేసినచోటనేవున్నా వెంటనే
అన్నదట
- 556 ఎక్కడికిపోతావు కిధమ్మాయంటే వెంటనేవస్తాను పదమ్మా
అన్నదట
- 557 ఎక్కితే గుర్రపురాతు దిగితే కాలిబంటు
- 558 ఎక్కినవానికి ఏనుగులొడ్డు
- 559 ఎక్కిపోయి పట్టిచూచి దిగివచ్చి రాళ్ళురువ్వినాడట
- 560 ఎక్కిరించబోయి వెలకిలబడ్డాడట
- 561 ఎక్కుఅంటే ఎద్దుకుకోపం దిగుఅంటే కుంటివానికికోపం
- 562 ఎచ్చులకు ఏలూరుపోతే తన్ని తలగుడ్డలాకున్నారట
- 563 ఎగదీస్తే బ్రహ్మహత్య దిగదీస్తే గోహత్య
- 564 ఎగరబోవుచు బోర్లబడి యీవురు అచ్చిరాదన్నాడట్టు
- 565 ఎత్తుకతిన్నవాణ్ణి పొత్తులోపెట్టుకుంటే అంతాతీసిబాంతలో
పెట్టుకొనెనట
- 566 ఎత్తుకొని తిన్నబోలె ఎదురుగావస్తే సంకనున్నజోలే సలాం
చేసిందట
- 567 ఎత్తుపడ్డ గొడ్డు పులికి జడుస్తుంది

- 568 ఎదట అన్నదిమాట యెదాన పెట్టింది రాత
 569 ఎదటఉన్నవాడు పెళ్లికొడుకు
 570 ఎదటపొయ్యిమండితే తనపొయ్యిలోనీళ్ళు పోసుకున్నట్లు
 571 ఎదురుపెడ్డమ్మ ఎండిపోయినదట
 572 ఎద్దుతన్నునని భయపడి గుట్టముచాటున దాగినాడట
 573 ఎద్దుదున్నగా పిణుజు లొగిరించినదట
 574 ఎద్దునడిగా గంతకట్టటం
 575 ఎద్దునుకొద్దిలో కొనరాదు బట్టలు బారిలోకొనరాదు
 576 ఎద్దురుజూస్తే ముద్దేగాని దున్నబోతే దుఃఖమువస్తుంది
 577 ఎద్దునెక్కినవాడే లింగండు గద్దనెక్కినవాడే రంగండు
 578 ఎద్దుపుండు కాకిముద్దా
 579 ఎద్దుఈనెనంటే కొట్టానగట్టమన్నట్టు
 580 ఎద్దుయెండకులాగ దున్ననీడకులాగ
 581 ఎద్దులవెంబడే తాళ్ళు
 582 ఎద్దుమోసినంత గోనెపట్టినంత
 583 ఎద్దులాగున్నావు తేలుమంత్రంరాదా
 584 ఎద్దులుబండియు నేకమై కొండమీదికిపోవును
 585 ఎద్దేమియెదుగురా అటుకులరుచి గాడ్డేమిఎరుగురా గంధపు
 వాసన
 586 ఎనుబోతుమీద వానకురిసినట్లు
 587 ఎనుము యీనినది రెడ్డిఅంటే నీకేమికడ్డేబొడ్డిఅన్నట్లు
 588 ఎన్నడువరగనిరెడ్డి గుట్టముఎక్కితే వెనుకముందాయెను
 589 ఎన్నిబూతులైనా పిడికెడు కొర్రలుకావు

- 590 ఎన్నో వణములు కోసినాను గాని నా వణమంత తీపు లేదు
- 591 ఎప్పటి అమ్మకు నిప్ప లేగతి
- 592 ఎప్పటి మేలు అప్పటికే
- 593 ఎరగని పూళ్ళో యెమ్మెలు చేస్తే యేకులు నీ మొగుడు
వడుకుతాడా
- 594 ఎముక లేని నాలుక ఎటుతిప్పినా తిరుగుతుంది
- 595 ఎరుక పిడికెడు ధనం
- 596 ఎరుక సత్యము కాదు వాక్కుతోడు కాదు
- 597 ఎరువుల సొమ్ము యెరువుల వారు ఎత్తుకపోతే పెండ్లి కొడుకు
ముఖాన పేడనీళ్ళు చల్లినట్టే వుంటుంది
- 598 ఎరువుల సొమ్ము బరువుల చేటు తియ్యావట్టా తీవుల చేటు
అందులో ఒకటి పోతే అప్పుల చేటు
- 599 ఎఱ్ఱను చూపి చేపను పట్టినట్లు
- 600 ఎలుక యెట్లో పోతే నేమి పిల్లి బోనులో పోతే నేమి
- 601 ఎలుక ఎంత ఏడ్చినా పిల్లి తన పట్టు వదలదు
- 602 ఎలుకకు పిల్లి పొంచు వేసినట్లు
- 603 ఎలుకకు పిల్లి సాక్ష్యము
- 604 ఎలుక చావుకు పిల్లి మూర్చిపోవునా
- 605 ఎలుక మీద కోసాన యిల్లు చిచ్చు బెట్టు కున్నట్లు
- 606 ఎల్లవార లమ్మల బ్రతుకు తెల్లవారి తే వెలుస్తుంది
- 607 ఎలుగు బంటికి దంత సము తీసినట్లు
- 608 ఎల్లి శెట్టి ఎక్కయే లెక్క
- 609 ఎవరబ్బ సొమ్మూరా యెక్కి యెక్కి ఏడ్చెవు

- 610 ఎవరికిపుట్టిన బిడ్డవురా యెక్కియెక్కి ఏడ్చేవు
- 611 ఎవరికి వారే యమునాతీరే
- 612 ఎవరికొంప తీయడానకు యీ జంగం వేపం వేసినావు
- 613 ఎవరిజానతో వారు యెనిమిది జానలే
- 614 ఎవరినీళ్ళలో వారే మునుగవలెను
- 615 ఎవరిప్రాణము వారికి తీపు
- 616 ఎవరి పైగుడ్డ వారికి బరువా ?
- 617 ఎవరివల్ల చెడ్డోనోయి వీరన్నా అంటే నోటివల్ల చెడ్డో
నోయి నోటమరాజా అన్నాడట
- 618 ఎవరు ఏమిచేసినా యింటికి ఆలఅవుతుందా దొంటికి కడవ
అవుతుందా
- 619 ఎవరుయిచ్చినది యీ మావూరింటే నేనే యిచ్చు
కొన్నాను అన్నాడట
- 620 ఎద్దున్నవానికి బుద్ధి ఉండదు, బుద్ధి ఉన్నవానికి ఎద్దుండదు
- 621 ఎద్దులేని సేద్యము చద్దిలేని పైనము
- 622 ఎనుము తర్నునని గుట్టమువెరుక దాగినట్లు
- 623 ఎవరిపుండు వారికి నొప్పి
- 624 ఎద్దువలెని మొద్దువలె నిద్రపోతాడు

ఏ

- 625 ఏకముండం గృహచ్చిద్రం ద్విముండం గృహనాశనం
త్రిముండం గ్రామనాశంచ చతుర్ముండంచ షట్టణం
అథవా పంచముండంచ బ్రహ్మషట్ల వినశ్యతి
- 626 ఏకాదశ బ్రాహ్మణా అంటే కాలేకొరివి యెగనన
తోస్తావా అన్నాడట ద్వాదశ బ్రాహ్మణా అంటే ఆపదలు
కాపురాలు చేస్తావా అన్నాడట
- 627 ఏకాదశినాడు కాలు అంటుకుంటావేమి అంటే అది నిత్య
వ్రతము నేడే ఆరంభము అన్నాడట. మర్నాడు తల
యెందుకు అంటుకోలేదు అంటే నిన్నటితో వ్రతసమాప్తి
అన్నాడట
- 628 ఏకాలు జారినా పిట్లకే మోనము
- 629 ఏకులవంటి మెతుకులు పోసుకుని యెనువ పెరుగు వేసు
కొని యువరాలిని గనుక తింటున్నాను గాని దగ్గరకు
రాకండి పిల్లలారా జడుసుకునేరు
- 630 ఏకులు వుంచితే బుట్ట చిరుగుతుందా
- 631 ఏగాలికి ఆ చాపయెత్తినట్లు
- 632 ఏటి ఆవలి ముత్యములు తాటికాయలంటేసి
- 633 ఏటికి యెప్పుడు పోయినావు, యిసుక యెప్పుడు తెచ్చి
నావు అంటే ఆడువారు తలిస్తే అది యెంతసేపు అన్నదట.
మగవారు తలిస్తే యిది యెంత సేపు అని నాలుగు
భాదినాడట

- 634 ఏటిదరి (మానికి ఎప్పుడు చలనము
 635 ఏటి యీతకు లంక మేతకు సరి
 636 ఏటి వద్ద నక్క కాగానే పాటి రేపు ఎరుగునా
 637 ఏటివాడ్లు చేను
 638 ఏట్లో వంకాయలు కాస్తనా అంటే కాస్త విఅన్నట్లు
 639 ఏట్లో వేసిరా యెంచి వేయవలెను
 640 ఏడిచేదాని మొగుడువస్తే నా మొగుడు వస్తాఁడు
 641 ఏడిచే బిడ్డకు అరటిపండు చూపినట్లు
 642 ఏడుపులో ఏడుపు యెడమచెయ్యి బయట పెట్టమన్నట్లు
 643 ఏడుస్తూ యేరువాక సాగితే కాడిమోకులు దొంగలెత్తుక
 పోయినారట
 644 ఏదుకు పెడతల బుద్ధి
 645 ఏతాంపాటకు యెదురుపాట లేదు
 646 ఏకీకానివేళ గేదెయ్యానినట్లు
 647 ఏట్లో వారేసిళ్ళు యెవరుతాగితేయేమి
 648 ఏట్లో ఉదకంఉన్నది నూర్యదేవా
 649 ఏట్లోకలిపిన చింతపండు
 650 ఏట్లోవడ్డవానికి యెన్నో యెన్నికలు
 651 ఏనుగంత తండ్రి యుండుటకంటే యేకంతల్లి యుండుట
 మేలు
 652 ఏనుగు యెత్తువడితే దోమ దొబ్బసాగెనట
 653 ఏనుగుకుకాలు విరగడముదోమకురెక్కవిరగడముసమము
 654 ఏనుగకు ఒకసీమ, గుత్తానికి ఒకపూరు, బత్తెకుఒకబానిస

- 655 ఏనుగకు వెలక్కాయ లొటలొట
 656 ఏనుగ దాహమునకు చూకునీళ్లు
 657 ఏనుగనుచూచి కుక్క మొరిగినట్లు
 658 ఏనుగను తెచ్చి యేకులబుట్టలో పెట్టి అది తన నోటి న బెట్టు
 కొని తన్ను యెత్తుకో అంటాడు
 659 ఏనుగు నెక్కినవారు కుక్కకూతకు జడియగు
 660 ఏనుగు వడుకొన్నా గుఱ్ఱమంత యెత్తు
 661 ఏనుగుమింగిన వెలగపండు
 662 ఏనుగుమీద, పోయేవాణ్ణి సున్న మడిగినట్లు
 663 ఏనుగులు తినేవాడికి పీనుగులు పిండివంట
 664 ఏనుగుమీద దోమ వాలితే యెంతబరువు
 665 ఏనుగుమదిస్తే నెత్తినమన్ను వేసుకుంటుంది
 666 ఏనుగుల పోట్లాటకు యెక్కింత రాయభారం
 667 ఏపాటుతప్పినా సాపాటు తప్పదు
 668 ఏవుట్టలో యేసామున్నదో
 669 ఏమి అప్పజీఅంటే కాలంకొద్ది రాయాజీ అన్నాడట
 670 ఏమిచేసినా సమకాలంవారు మెచ్చరేకదా!
 671 ఏమీ కోచకపోతే యెక్కిరించినాడట
 672 ఏమిపోలికెట్టి అంటే యెప్పటి మొత్తుకొచ్చే అన్నాడట
 673 ఏమీలేనమ్మకు యేడ్పులశృంగారం కలిగినమ్మకు కడుపుల
 శృంగారం
 674 ఏమీలేని ఆకులు యెగిసివడితే అన్నీవున్న ఆకులు అణిగి
 వుంటవి

- 675 ఏరు ఏడామడవుండగానే చీరవిప్పి చంకనబెట్టుకొని
పోయినట్లు
- 676 ఏరుకొని తినే పక్షి ముక్కున ముల్లు విరిగినట్లు
- 677 ఏరు తీసినట్లు
- 678 ఏయెండ కా గొడుగు
- 679 ఏరు నిద్రపోయినట్లు
- 680 ఏరు మూరెడు తీస్తే కయ్య బారెడు తీస్తుంది,
- 681 ఏరెంత పారినా కక్కకు గతుకు నీళ్ళే
- 682 ఏరెన్ని వంకలు పోయినా సముద్రములోకే
- 683 ఏరుదాటి తెప్ప కాల్చినట్లు
- 684 ఏరుమందా ? ఏరువాక పున్నమ మందా !
- 685 ఏరైనా మూడు నేరాలు కాస్తుంది
- 686 ఏలినవారికి రేయుంబవలు లేదు
- 687 ఏరుకోవడానికి వూళ్లు లేకపోతే ఎత్తుకు తినడానికి లేవా ?
- 688 ఏలేవాని యెద్దు పోతేనేమి, కాచేవాని కన్ను పోతేనేమి?
- 689 ఏవూరు యేతమా అంటే, దువ్వారే దూలమా అందిట
- 690 ఏపాటా చావకపోతే బాపట్లపంపండి

వి

- 691 విశ్వర్యానికి అంతంలేదు
- 692 విసా పైసా

బ

- 693 ఒక అబద్ధము కమ్మడానికి వెయ్యి అబద్ధములు కావలెను
 694 ఒంటికిలేని వ్యాధి కొనితెచ్చుకున్నట్లు
 695 ఒంటికి ఓర్వలేనమ్మ రెంటికివోర్పు
 696 ఒక కంచానతిని ఒకమంచాన పండుకొనేవాడు
 697 ఒకకంట నున్నము ఒకకంట వెన్నయు బెట్టుకొన్నట్లు
 698 ఒక కిలకంటే తెల్లవారుతుందా
 699 ఒక తేదెబ్బ రెండేముక్కలు
 700 ఒకటాకటిగా నూరా ఒకేమాటు నూరా
 701 ఒకనాటి భాగవతముతో మూతిమీనాలన్నీ జేగకాలినవి
 702 ఒకనాడువిందు ఒకనాడు మందు
 703 ఒకనాడు ధారణ ఒకనాడు పారణ
 704 ఒకనికి ఇగురుకూరయిష్టము ఒకనికి పులుసుకూరయిష్టము
 705 ఒకపూట తినేవాడు యోగి, రెండుపూటలా తినేవాడు
 భోగి, మూడుపూటలా తినేవాడు రోగి
 706 ఒకచెయ్యి తట్టితే చప్పుడగునా
 707 ఒకయొరలో రెండుకత్తు లిముడవు
 708 ఒకబ్రరె పూసుకొన్నది కాక అన్నిబ్రరెలకూ పూసెను
 709 ఒకరి కలిమికి యేడిస్తే ఒకకన్ను పోయినది, తనలేమికి
 యేడిస్తే రెండవకన్ను పోయింది
 710 ఒకరిద్దరిని చంపితేగాని వైద్యుడుగాఁడు
 711 ఒకపూరికి వెయ్యి దోపలు

- 712 ఒక్కకొడుకని ముద్దు గాచూస్తే మిద్దెయెక్కి వేశ్యలను
చూచినాడట
- 713 ఒక్కకొడుకు కొడుకుకాదు ఒకకన్ను కన్నుకాదు
- 714 ఒక్కనాటి భాగవతమునకు ఉన్నమీసాలు గొరిగెనట
- 715 ఒక్కడి సంపాదన పదిమందిపాలు
- 716 ఒక్కొక్కరాయి తీస్తూవుంటే కొండలైనా తరుగుతవి
- 717 ఒళ్లువంగనమ్మ కాలిమట్టెలకు కందిపోయిందట
- 718 ఒళ్లువంగనివాడు దొంగలో కలిసినాడట
- 719 ఒళ్లువాచినరెడ్డి, వడ్లు యేమిధరలుంటే అవిలేకనే నావొళ్లు
వాచిందన్నాడట
- 720 ఒళ్లైరుగని శివము మనసెరుగని కల్ల వున్నదా?
- 721 ఒకడు తింటే మరిఒకడు వాంతిచేసుకున్నట్లు
- 722 ఒరగబెట్టి తాగేది చరచరాకంచరాడు
- 723 ఒక చెంప కొట్టితేపాలు ఒక చెంపకొట్టితే నీళ్లు
- 724 ఒకచేత పసుపు ఒకచేత ముసుగు
- 725 ఒక్కప్రాద్దుమాట కుక్కయెరుగునా
- 726 ఒళ్ళంతా తడిసినవెనుక వోవలేనివానికైనా చలిలేదు

ఓ

- 727 ఓ కారం రానివాడు వడ్లు గుణించినట్లు
 728 ఓడలు బండ్లనా వస్తవి, బండ్ల నోడలవస్తవి
 729 ఓడు ఓడంటే కంచమంతా నోడు అన్నట్లు
 730 ఓ పనివాడు కోరనిది ఓటనివాడు ఆడనిది లేదు
 731 ఓ పనివానికి వద్దన్నవారే తల్లి దండ్రులు
 732 ఓచీ ఓచీ నీవు వడ్లుదంచు నేను పక్క లేగ రేస్తాను
 733 ఓరిస్తే ఓరుగల్లు పట్నమాతుంది
 734 ఓరుగాలిగో దీపంపెట్టి దేముడా నీ మహాత్మ్యమన్నట్లు
 735 ఒర్చలేనమ్మ వడిని నిప్పులు కట్టుకుంటే ఎడీ దక్కికూడా
 కాలింది.
 736 ఒర్చలేనిరెడ్డి వుండీచెరిచెను, చచ్చి చెరిచెను
 737 ఒలి తక్కువని గుడ్డిదానిని పెండ్లాడితే దొంటి మండలన్నీ
 పగుల గొట్టినదట
 738 ఓహో కనుక్కోలేక పోయినాను గదా! అన్నట్లు
 739 ఓలో సగంచెప్పు నాయనా అన్నట్లు
 740 ఓర్చిన పశువుకు తేటనీరు
 741 ఓడవగిన కళాను సామెత

ఔ

- 742 ఔషధాలకు అవధ్యాలకు చెల్లు రోగము పై పెచ్చు

క

- 743 కంకణాలచెయ్యి ఆడితే కడియాలచెయ్యి ఆడుతుంది
 744 కంచంఅమ్మి మట్టెలుకొన్నట్లు
 745 కంచిఅంత కాపురం గడ్డలుచేసినట్లు
 746 కంచుమ్రోగినట్లు కనకంబు మ్రోగునా
 747 కంటికి ఇంపైతే కడుపుకుయింపు
 748 కంటికికన్నా పంటికిపల్లు
 749 కంటికికన్న కానికిచెప్పు
 750 కంఠగత ప్రాణం
 751 కండ్లకు గంఠకట్టి అడవిలో వదలినట్లు
 752 కండ్లకుదూరమైతే చెవులకు దూరమా?
 753 కంటికితగిలేవుల్ల కనిపెట్టవద్దా
 754 కండ్లుచెరిపిన దేముడు మతియిచ్చినట్లు
 755 కండ్లార్చినమ్మ యిండ్లార్చును
 756 కండ్లుపోయినతర్వాత సూర్యనమస్కారములు
 757 కండ్లువుండగానే కాటుక
 758 కండ్లుపోయినంత కాటుక
 759 కందకు చేమకులేని దురద తోటకూరకా
 760 కందకులేనిదురద బచ్చలికేమి
 761 కండ్లు పోగొట్టిన దేముడు యిండ్లుచూపడా
 762 కంసాలివగాయ కంసాలికిగాని తెలియదు
 763 కంసాలివద్ద వుండవలె కుంపట్లో వుండవలె
 764 కంబళిలోతింటూ గోమములు లెక్కించినట్లు

- 765 కక్కిన కుక్కవద్దకు కనిన కుక్కవద్దకు కానివాణ్ణి నూడా
పంపకూడదు
- 766 కక్కినకూడు
- 767 కట్టినవానికి ఒకయిల్లు అయితే కట్టనివానికి వేయియిండ్లు
- 768 కట్టినవారొకరు కాపురంవుండేవా రొకరు
- 769 కట్టినయింటికి పనుకులు చెప్పేవారు వేయిమంది
- 770 కట్టుకున్న ఆపె పెట్టుకున్న ఆపె వుండగా యెదురు వచ్చిన
ఆపె యెండిపోయినదట
- 771 కట్టె పుచ్చిన చెడును మనుష్యుడు రంజిన చెడును
- 772 కట్టెయస్వాహా, కంసాయస్వాహా; నీకునాకు చెరిగగాయ
స్వాహా
- 773 కొయ్యరా కొయ్యరా పోలిగా అంటే టంగుటూరి మిరి
యూలు తాకికాయలంత అన్నాడట
- 774 కట్టెవంక పొయ్యి తీరుస్తుంది
- 775 కట్టె లేదు పుడకా లేదు కాచిపొయ్యి నీళ్లు లేవు వదనోయి
అల్లుడా బావిగట్టుకు
- 776 కడగాబోయే శనైశ్చరుండా నూ యింటిదాకా వచ్చి
పొమ్మన్నట్లు
- 777 కడవంత గుమ్మడికాయైనా కత్తిపీటకు లోకువ
- 778 కడి అంటే నోరు తెరచి కళ్ళెము అంటే నోరుమూసినట్లు
- 779 కడి గండము గాచును
- 780 కడుపు కూటికి యెడిస్తే కొవ్వు పూలకు ఏడ్చిందట

781 కడుపుతో వున్నమ్మ కనకమానునా, వండినమ్మ తినక
మానునా

782 కడుపునిండా గారెలు తింటే వొంటి నెండ జ్వరము

783 కడుపునిండిన బేరము

784 కడుపు దిన వానికి గారెలు చేదు

785 కడుపులోనిబిడ్డ కడుపులో వుండగా కొడుకుపేరు సోమ
లింగం

786 కడుపులోని మాటఅంటే వూరంతా అవుతుంది

787 కడుపులోలేనిది కావిలించుకుంటే వస్తుందా

788 కడుపువస్తే కనే తీరవలెను

789 కలలచూరి మొగుడు కమ్మలు చేయిస్తే, అప్పలకూటి
మొగుడు అమ్మక తిన్నాడట

790 కతికితే అతకదు

791 కత్తితీసి కంపలోవేసి యేకతీసి పొడుచుకుంటా నన్నట్లు

792 కత్తిపోటు తప్పినా కలంపోటు తప్పదు

793 కత్తి మెత్తన అత్తి మంచి లేదు

794 కత్తి వాడియా కలం వాడియా

795 కత్తెరపోటుకు కదల పారుతుంది

796 కద్ద అనడానికి లేదు, అనడానకు దీనికే అధికారమా

797 కథకు కాళ్లులేవు ముంతకు చెవులు లేవు

798 కననిది బిడ్డకాదు, కట్టనిది బట్టకాదు

799 కని గృడ్డి, విని చెవిటి

800 కనుకొని ధారా అంటే కాల్చి వచ్చేవాడు

- 801 కనుమకాకర భోగి పొట్లకాయ
 801 కన్నతల్లికై నా కనుమరుగుండవలె
 802 కన్నతల్లిని కాళ్ళువట్టి మూడ్చి పిన్నతల్లికి పెట్టరా పిండ
 ప్రదానం
 804 కన్నకు తగిలేవుల్ల కవిపెట్టవద్దా
 805 కన్నుయెరుగకున్నా కడుపు యెరుగును
 806 కన్నుమూస్తే కల
 807 కన్నేలపోయెనోయీ కనకలింగమా అంటే చేసుకున్న
 ఖర్చుమోయీ శంభులింగమా అన్నాడట
 808 కప్పకుకాటు బాహ్యునినకు పోటులేదు
 809 కమ్మగుట్టు గడవదాటదు
 810 కమ్మని తమ్మని నమ్మరాదు
 811 కమ్మనీచు కడిగినాపోదు
 812 కమ్మరివీధిలో సూదులమ్మినట్లు
 813 కరివేపాకు కోసేవాడు వాగినట్లు
 814 కరువున కడుపుకాల్చిన అమ్మను యెన్నటికీ మరువను
 815 కరువులో బిడ్డనమ్ముకున్నట్లు
 816 కర్ణప్రతాపం
 817 కర్ణుడులేని భారతము, సొంతిలేని కషాయము
 818 కర్మకు అంతమూలేదు కాలముకు సత్యములేదు
 819 కర్మముగల మొగుణ్ణి కంబల్లోకట్టి బుజమమీద వేసు
 కొంటే జారి వీధిలో పడ్డట్లు
 820 కర్రలేనివాణ్ణి గొట్టెఅయినా కరుస్తోంది

- 821 కరికుక్క కపిలగోవు
 822 కలకాలపు దొంగ కానినాడు దొరుకుతాడు
 823 కలబంద యెందు కోడలి కొత్తాలేదు
 824 కలహో చాలుతాగడానికి కంచుదైతేనేమి కనకపుదైతేనేమి
 825 కలహో భోగము
 826 కలహారి అడబడుచుకు కాకరకాయ కానరాదు
 827 కలహామూర్తి కొంపలో కట్టబట్టబడవు
 828 కలిగితే కాళ్ళముయ్య లేకపోతే మోకాళ్ళముయ్య
 829 కలిగినయ్య గాదే తీసేటప్పటికి లేనివాని ప్రాణంపోయినదట
 830 కలిగినయ్య కలిగినయ్యకేపెట్టును లేనయ్య కలిగినయ్యకే
 పెట్టును
 831 కలిగినవారింటికి కడగొట్టుకోడలు అయ్యేకన్నా పేద
 వారింట పెద్దకోడలుగుట మేలు
 832 కవిలిపండ్లపండితే కరువులు వచ్చును
 833 కనవు తీయనిమడి దేవుడులేనిగుడి
 834 కలిగినవారి కందరు చుట్టాలే
 835 కలిసిపోసి కలిసికట్టినా వుట్టివంకకే చూస్తాడ
 836 కలిమికులాల మిండడు
 837 కలిమిలేములు కావడికుండలు
 838 కలియుగం రెండురోజులూ పోవాలి
 839 కలియుగం రావణాసురుడు
 840 కలియుగ భీముడు
 841 కలిసివచ్చే కాలమున నడిచివచ్చే పిల్లలుపుట్టుదురు

- 842 కల్లుకుండవద్ద కయ్యము, జట్టులాక్కుపోయే దెయ్యము
 843 కల్పవృక్షంక్రింద గచ్చపొద మంచిగంధముచుట్టు నాగు
 బాము
 844 కల్లపైడికి గరుకులు మెండు
 845 కల్లపైడికి కాంతిమెండు
 846 కప్పవడి యిల్లుకట్టకొని కల్లుత్రాగి తగలబెట్టినట్లు
 847 కప్పనుఖములు కావడికుండలు

కా

- 848 కాకము గుడిమీదనున్న గరుడుండగునే
 849 కాకి కరుచుంటే గుండె రుల్లుమంటుంది
 850 కాకికి కలిచల్లడు పిట్టకు పిడికెడేయడు
 851 కాకి గండాగుండిగాని కోకిల పిరికి
 852 కాంచన కీలకీ కుసుమగాత్రీ
 853 కాకిని తెచ్చి వంజరములో పెట్టితే చిలుకవలె పలుకునా?
 854 కాకిపిల్ల కాకికిమూడు
 855 కాకి పుట్టినలుపే పెరిగినలుపే
 856 కాకిముక్కున దొండపండు కట్టినట్లు
 857 కాకులకు గాని నెమ్ములు పూస్తే నేమి కాస్తే నేమి
 858 కాకులనుకొట్టి గద్దలకు వేసినట్లు
 859 కాగలకార్యం గంధర్వులే తీరుస్తారు
 860 కాగెడుజొన్నలుబుక్కిన కాజు ముడికాయలు

- 861 కాచినచెట్టుకు రాళ్ళదెబ్బలు
 862 కాటికి కాళ్లుచాచుకొని తిండికిచెయ్యి చాచేవాడు
 863 కాటికిపోయినా కరణాన్ని నమ్మరాదు
 864 కాటిలోపండినవి కాకులుతిన్నవి
 865 కాదుఅంటే కళతక్కువ ఔనుఅంటే ఆయుస్సుయెక్కువ
 866 కాదు అంటే అరవ్వాడి చెవ్వి
 867 కాదు కాదు అంటే నాదినాది అన్నాడట
 868 కానకుండా కట్టెడిచ్చెను గాని విడవకుండా వీరణాలు
 వాయించెనా
 869 కాననివాని పాయసము గంపలాది
 870 కానికాలము నకు కర్రే పామవుతుంది
 871 కాని కాలమునకు పైబట్ట పక్షులు యెత్తుకపోయినవి
 872 కానివాడు లేనివాడితో జత
 873 కానిమందం కోటి దుఃఖము
 874 కానివాని కొంప కాచి చెరచవలెను
 875 కాని నేళకు కందులు గుగ్గిళ్ళయినట్లు
 876 కానున్నది కాకమానదు
 877 కాపు నెనరులేదు, కందికి చమురులేదు
 878 కాలంమారి కంచు పెంకు అయినట్లు
 879 కాలమందు చేస్తే దేవతలకు ప్రీతి, అకాలమందు చేస్తే
 అసురులకు ప్రీతి యిద్దరివార మన్నుకొట్టు తానన్నాడట
 880 కాలముపోవును మాట నిలచును
 881 కారణమాలేనిదే కార్యముపట్టదు

- 882 కాపు వచ్చినయేడే కరపు వచ్చినది
 883 కాలిలో నడిస్తే కాళికి పోవచ్చును. తలలోనడిస్తే నాకె
 లైనా దాటరాదు
 884 కార్తై ముందరపురిమినా కార్యముందు పదిరినా చెడు
 తుంది.
 885 కార్యంగొప్పా వీర్యంగొప్పా
 886 కాలమునాటి కందిగింజ పెద్దలనాటి పెసరగింజ
 887 కాలనేమి జవము
 888 కాలబెట్టి నేలరాచిన్న
 889 కాలమొక్కరీతి గడవవలయు
 890 కాలానికి కడగండ్లు దేశానికి తిప్పలు తప్పవు
 891 కార్యనాటి పెండ్లి కూతురు
 892 కార్యాలకు కరామతులకు ఖర్చుపెట్టినాడుగాని కంచం
 మార్చి మట్టెలు చేయించలేదు కాలం కలిసిరాకపోవే
 యేంచేస్తాడు
 893 కాలికివేస్తే మెడకు మెడకువేస్తే కాలికి
 894 కాలితోచూపితే తలతోచెయ్యాలి
 895 కాలినమన్నా కాలనిమన్నా అంటవు
 896 కాలీకాలని మొండి కట్టె
 897 కాలుకడుగ కంచుముంతలేదుగాని, కల్లుకు కళాయిగిన్నె
 కావలెను
 898 కాలుకాలిన పిల్లివలె తిరుగును

899 కాలుజారితే తీసుకోవచ్చునుగాని నోరు జారితే తీసుకోరాదు

900 కాలుజారి నేలపడి భూమి అచ్చివచ్చినది కాదన్నట్లు

901 కాలుపట్టుకొని లాగితే చూగుపట్టుకొని వేలాడినట్లు

902 కాలువంగినదాని గంగానమ్మ అయినా పట్టదు

903 కాలువిరిగినయెద్దు గట్టెక్కితే కొమ్మువిరిగిన యెద్దెక్కడ

904 కా లేకడుపుకు మండేగంజి

905 కాళ్ళను చుట్టుకున్న పాము కరవక మానునా ?

906 కాళ్ళు కడుక్కొండనయ్యా అని చావచేసినట్లు

907 కావడి యెన్నివంకలు తిరిగినా యిల్లు జేరితేసరి

908 కాశికి పోగానే కర్రకుక్క గంగిగోవునా

909 కాశికిపోయి కుక్కబొచ్చు తెచ్చినట్లు

910 కాశికిపోయి కొంగరెక్క తెచ్చినట్లు

911 కాశికిపోయి గాడిద గుడ్డు తెచ్చినట్లు

912 కాశికి పోయినవాడు, కాటికిపోయినవాడు సమము

913 కాశికి పోవడము ఒకటి కావడి తేవటము ఒకటి

914 కాసుకు గతిలేదు కోటికి కొడి యెత్తినాడట

915 కాసుకు త్రోవలేదు, నూటికి ఫరవాలేదు

916 కాసు గొడ్డుకు రూకబండ

క్రి

917 కిం అంటే కం అనలేదు

918 కిమాలస్యం ? ఆలస్య, ఆరసస్య, పుంగస్య, పులియస్య, వేపస్య

క్రీ

- 919 కీ వెరిగి కాటా, రే వెరిగి దాటా, జా గరిగి బైటా
920 కీడెంచి మెలెంచవలెను

కు

- 921 కుంచములో కదుల్లు పోసినట్లు
922 కుంచెడు గింజలు కూలికిపోతే తూమెడుగింజలు దూడ
తిన్నదట
923 కుంచెడు బియ్యం గుమ్మడికాయ
924 కుంటికులాసం యింటికి మోసం
925 కుంటి గాడ్డకు జూరిందే సాకు
926 కుంటెద్దు రానిది దూల మెత్తరు
927 కుండలోకూడు కూడుగానే వుండాలి, పిల్లలుదుడ్డలై
వుండాలి
928 కుండల్లో గుర్రాలు తోలేవాడు
929 కుందేటి కొమ్ము
930 కుంవట్లో తామర మొలచినట్లు
931 కుక్క ఆమేధ్యము తిన్నది
932 కుక్కఆశ గుండ్రాతిగో తీరును
933 కుక్కకాటుకు చెప్పుదెబ్బ
934 కుక్కకు నెయ్యి యెక్కడైనా యిముడునా
935 కుక్కకువచ్చేవన్నీ గొగ్గివండ్లు
936 కుక్కతీసినకొయ్యా నక్కతీసిన కొయ్యా

- 937 కుక్క తెచ్చేవన్నీ బొమికెలు
 938 కుక్కతోకప్పుకొని గోదావరి యీదవచ్చునా
 939 కుక్కదొరికితే కర్రదొరికదు కర్రదొరికితే కుక్కఅందదు
 రెండుదొరికితే రాజుగారికుక్క
 940 కుక్కను అందలములో కూర్చుండపెడితే అమేద్యంచూచి
 దిగపురికినదట
 941 కుక్కను ఎక్కితే సుఖమూలేదు కూలబడితే దుఃఖమూ
 లేదు
 942 కుక్కనుగొట్టి బచ్చనకొయ్యకావలెనా
 943 కుక్కనుగొట్టితే యిల్లంతా పారుతుంది
 944 కుక్కనుచంపిన పాపము గుడికట్టినా పోదు
 945 కుక్కనుదెచ్చి అందలమునబెట్టగా కుచ్చులన్నిటిని తెగ
 కొరికినదట
 946 కుక్కనుపెంచితే కూటికుండలకెల్లా చేటు
 947 కుక్కముద్దెట్టుకుంటే మూతెల్లనాకుతుంది
 948 కుక్క వేషమువేస్తే మెరగకుండా వల్లకాదు
 949 కుక్కశ్య పచ్చిగోడశ్య దాటితే మళ్ళిబాటితే రెడ్డిశ్య
 రెడ్డిసానిశ్య సహమూలా వినశ్య
 950 కుట్టితేతేలు కుట్టకపోతే కుమ్మరివురుగు
 951 కుట్టినతేలు గుణవంతురాలు కూశినమ్మ కుక్కముండ
 952 కడవబోవుచు కూరాకు రుచి అడిగినట్లు
 953 కడవమంటే పొడవవస్తాడు

- 954 కుడుములు వండ లేనిఆడది కూనిరాగం తీయలేని మగ
వాడు లేరు
- 955 కుప్పకుముందూ కుస్తీకివెనక
- 956 కుప్పతగలబెట్టి పేలాలు నేయించుకు తినేవాడు
- 957 కుక్కసంతకుపోయి తునకొల దెబ్బలు తిన్నట్లు
- 958 కుప్పలో మాణిక్యం
- 959 కమ్మరపురుగుకు మన్నంటుదు
- 960 కమ్మరపీథిలో కుండలమ్మినట్లు
- 961 కమ్మరావములో గచ్చకాయలు పేసికొట్టి
- 962 కమ్మరికి ఒకయేడు గుదియకు ఒక పెట్టు
- 963 కమ్ము చెప్పకునేటందుకు గూడూరుపోతే యేడుకుమ్ము
లేదుగా వచ్చినట్లు
- 964 కమ్మరపూ వాటము
- 965 కమ్మరపీథిలో కుండలమ్మినట్లు
- 966 కమ్మరివారి పెండ్లికూతురు ఆవకట్టకురాక ఎక్కడికి
పోతుంది
- 967 కురూపి యేమిచేస్తున్నాడంటే సురూపాలన్నీ లెక్కబెడు
తున్నాడు
- 968 కులమెరిగి చుట్టము సలమెరిగి వాసము
- 969 కులపింటి నోతియైనా మేలు
- 970 కులహీనమైనా వరహీనము కారాదు
- 971 కుల్లి కుల్లి కాయనప్ప కాలికాలి కాయనప్ప

క్రూ

- 972 కూచమ్మ కూడబెడితే మాచమ్మ నూయంచేసినది
 973 కూటికిపేదయైతే కులానికి పేదా
 974 కూటికివ్వలేని నేటకాని పోతుందుకు
 975 కూడుఉడికిన వెనుక పొయ్యిమండుతుంది కులం చెడిన వెనుక
 బుద్ధివస్తుంది
 976 కూడుగుడ్డ అడుగకపోతే బిడ్డనుసాకినట్లు సాకుతాను
 977 కూడైతే కద్దుగాని కులస్థులకు వెరచి వచ్చినాను
 978 కూత కరణము
 979 కూతలార్భాటమేగాని కుప్పలో గింజలేదు
 980 కూతురని కుం చెడిస్తే తల్లి అని కంచెడు పెట్టినది
 981 కూతురికి మంగళవారం, శుక్రవారం, కోడలుకుదియ్యలు
 దియ్యలు
 982 కూతుళ్ళను గన్నమ్మకుకర్చీపీటలు, కొడుకులనుగన్నమ్మకు
 గోడపంచలు
 983 కూటికి గింజలేక కొరముట్లులేక సేద్యముచేసేది చెడ్డరోత
 984 కూర్చుండి తింటూవుంటే కొండైనా సమసిపోతుంది
 985 కూర్చుండి పడుకోవలెను
 986 కూర్చుండి లేవలేడుగానిఎగసి తాటికాయలుతన్న తాడట
 987 కూర్చుండి లేవలేడుగాని పంగుండి తీర్థంవెళ్లు తాడట
 988 కూలికివచ్చి పాలికి మాట్లాడినట్లు
 989 కూసే గాడిద వచ్చి మేసే గాడిదను చెరచినది
 990 కృతఘ్నునికి చేసిన మేలు

క్రే

991 కేశవా నారాయణ అవ్వా బువ్వా పెట్టు

క్రా

992 కొంగు తడిస్తే చలిగాలి కోకంతా తడిస్తే చలియేమిటి

993 కొండంత దూదికి కొండంత నిప్పు కావలెనా

994 కొండంత దేముణ్ణి కొండంత పత్రితో పూజిస్తారా

995 కొండంత మగడేపోగా గుప్పెడు బొచ్చు కేడ్చినట్లు

996 కొండంత చెడ్డేపోగా పిడికెడు బొచ్చు కేడ్చినట్లు

997 కొండకు ఒక వెంట్రుక ముడివేస్తే వస్తే కొండేవస్తుంది
పోతే వెంట్రుకే పోతుంది

998 కొండ తలక్రింద పెట్టుకొని రాళ్ళకొరకు వెతకినట్లు

999 కొండతన్ని యెలుకను పట్టినట్లు

1000 కొండతో తగరు డీ కొన్నట్లు

1001 కొండనాల్కుకు మందువేస్తే వున్ననాలిక పూడినట్లు

1002 కొండను చూచి కుక్కల మొరిగినట్లు

1003 కొండమంగలి క్షవరము

1004 కొండమింగేవానికి గోపురమడ్డమా

1005 కొండమీది గబగబ లేమగుట కోమటిరహస్యాలు

1006 కొండమీదనుంచి పడ్డవానికి గాయములెన్ని

1007 కొండమీదనుండి రాళ్ళు దొల్లించినట్లు

1008 కొండయెక్కేవాని మొలను కొడవలి చెక్కినట్లు

1009 కొండవలెవచ్చి మంచువలె తేలినట్లు

- 1010 కొండవీటి చేంతాడు
 1011 కొంపతీస్తావా రామన్నా అంటే అందుకు సందేహమా
 అన్నట్లు
 1012 కొట్టకముందే యేడుస్తావేమి అంటే ముందు కొట్టెద
 రేమో అని యేడ్చుచున్నా నన్నట్లు
 1013 కొత్తకుండలో జోరీగ చొచ్చినట్లు
 1014 కొత్తది గొర్రెలమడుగు పాతది డ్రెలమడుగు
 1015 కొనబోతే కొరివి అమ్మగోతే అడివి
 1016 కొత్తనీరువచ్చి పాతనీరు కొట్టుకుపోయినట్లు
 1017 కొత్తనీళ్ళకు చేపలు యెదురీది నట్లు
 1018 కొత్తబిచ్చగాఁడు పొద్దెరుగఁడు
 1019 కొత్తవిత పాతకోత
 1020 కొనగా తీరనది కొనరగా తీరునా
 1021 కొత్త అప్పుకుపోతే పాతఅప్పు పైనవడ్డది
 1022 కొన్నది వంకాయ కొసిరేది గుమ్మడికాయ
 1023 కొనజాలకు కొలిపుట్టితే, కులము వాళ్ళంతా కూడి
 కుక్క అని పేరు పెట్టినారట
 1024 కొన్నవాడికన్న తిన్నవాడే మేలు
 1025 కొన్నవాడే తిన్నవాఁడు
 1026 కొబ్బరిచెట్టు ఎందుకు యెక్కుతావురా అంటే దూడ
 గడ్డి కోసం
 1027 కొబ్బరిచెట్టుకు కడితి మృత్యువు
 1028 కొన్నాళ్ళు చీకటి కొన్నాళ్లు వెలుతురు

- 1029 కొరివితో తల గోకుకున్నట్లు
 1030 కొత్తకు నక్క కొర్ర
 1031 కొలిచేవాడు గుడ్డివాడే, కొలిపించేవాడు గుడ్డివాడే
 1032 కొల్లు మునిగిన కొన్నాళ్ళకు కొనాములిగినది
 1033 కొల్లేట్లోపండే పంటగాని చచ్చే దున్నపోతులకు అక్కలేదు
 1034 కొసరిన కూరలో గాని పసలేదు
 1035 కొల్లేటి బ్రహ్మహత్య మేపుమీదుగా పోయింది

క్రో

- 1036 కోటి విద్యలు కూటి కొరకే
 1037 కోడలికి బుద్ధిచెప్పి అత్త రంకున పోయినది
 1038 కోడలు కొడుకును కంటానంటే వద్దనే అత్త గారుంటుందా
 1039 కోడలు గృహప్రవేశం అత్త గంగా ప్రవేశం
 1040 కోడలు నలుపైతే కులమంతా నలుపు
 1041 కోటికి కులాసంలేదు, కోమటికి విశ్వాసంలేదు
 1042 కోడికున్న కోర్కెలు పిల్లికేమి యెరుక
 1043 కోడి గృడ్డంత బంగారం లేనివాడున్నాడా
 1044 కోడిగుడ్డు పగులకొట్ట గుండ్రాయి కావలెనా
 1045 కోడిని గద్ద తన్నుక పోయినట్లు
 1046 కోడిపిల్లమీద పందిపిల్లపడ్డట్లు
 1047 కోడిపోయి కొమ్మ యెక్కినట్లు
 1048 కోటికి అద్దము చూపినట్లు

- 1049 కోతికి కొబ్బరికాయ దొరికినట్లు
 1050 కోతికి జల్తారు కుల్లాయి
 1051 కోతిచావు కోమటిరంకు
 1052 కోతిచేతి పామువలె
 1053 కోతిచేతి పూలదండ
 1054 కోతికిబెల్లం చూపరాదు కోమటికి ధనంచూపరాదు
 1055 కోతివిడికిలి
 1056 కోతికి తేలుకూట్టినట్లు
 1057 కోతిపుండు బ్రహ్మరాక్షసి
 1058 కోతిగురువిందసామ్యం
 1059 కొత్తగుడ్డకంటినట్లు రంగు పాతగుడ్డకంటదు
 1060 కోనకావలి
 1061 కోపము పాపకారణము
 1062 కోమటి నిజము
 1063 కోమటి పిరికి కొట్టితేవురికి
 1064 కోమటి భక్తుడు కాదు తగరం కత్తికాదు
 1065 కోమటియిల్లు కాలినట్లు
 1066 కోమటి విశ్వాసం
 1067 కోమటి సాక్ష్యం
 1068 కోలలేనిపెట్టు తాడులేనికట్టు
 1069 కోళ్ళకురెక్కలు తాళ్ళకు చుళ్ళు వున్నట్లు
 1070 కోళ్ళబేరానికివెళ్ళి కోటలో కబుర్లుఅడిగినట్లు
 1071 కోవెలపోయి కొమ్మ యెక్కినట్లు

- 1072 కోమట్ల కొట్లాట గోచి పూగులాట
 1073 క్షేత్రమెరిగి విత్తనము పాత్రమెరిగి దానము
 1074 ఖాజీని పాజి పాజీని ఖాజి చేసేవాడు
 1075 కరువుమాన్ప పంట, మిడుతల మాన్ప మంట
 1076 కోల ఆడితే కోతిఆడుతుంది

గ

- 1077 గతిలేనివాడు గాడిదకాళ్ళు వట్టుకున్నట్లు
 1078 గంగలో మునిగినా కాకి హంసాతుందా?
 1079 గంగయీతకు లంక మేతకుసరి
 1080 గంతకు తగిన బొంత
 1081 గంధపుపొడి మోసేగాడిద
 1082 గంధపుపొడిలో బూరపూదివట్లు
 1083 గంధము అమ్మినచోట కట్టెలుఅమ్ముట
 1084 గంపసిడిగాదు గాలుపుసిడి
 1085 గచ్చపొడమీద యిసుక వేసి కయ్యానికి రమ్మన్నట్లు
 1086 గజకచ్చవ పోగుచందము
 1087 గట్టివాడేగాని కడుపుమాత్రము గుల్ల
 1088 గట్టివిడిచి పొట్టుకు పోరాడినట్లు
 1089 గట్టుచేరిన వెనుక పుట్టివానితో పోరాడినట్లు
 1090 గడియపురుసత్తులేడు గవ్వరాకడలేడు
 1091 గడ్డం వపనముచ్యతే

- 1092 గడ్డంకాలి ఒకడు యేడేస్తుంటే చుట్టకు నిప్పుయిమ్మని
ఒకడు వెంటబడినట్లు
- 1093 గడ్డతిన్నా కంపే పాయతిన్నా కంపే
- 1094 గడ్డపారలు గాలికి కొట్టుకపోతుంటే పుల్లకునాపని
యేమిటి అన్నదట
- 1095 గడ్డపలుగుమింగి శొంతికపాయము త్రాగినట్లు
- 1096 గడ్డింతలేక ముడ్డంతయెండి వేంచేసినే గుర్రము దేవలోకం
- 1097 గతకాలముమేలు వచ్చుకాలముకంటె
- 1098 గతిమాలినవానికి కుతిలావు
- 1099 గతిలేనిఅమ్మకు మతిలేనిమగడు
- 1100 గతిలేనిఅమ్మకు గంజేపానకము
- 1101 గబ్బిలము ఆకాశం పడకుండా పట్టుకుంటానన్నదట
- 1102 గయ్యాళి రచ్చకెక్కితే సంసారిపోయి దొంతులసందున
దాగినట్లు
- 1103 గరుడాయిలెస్సా అంటే శేషయలెస్స అన్నట్లు
- 1104 గడిచిబ్రతికినానని గంతులు వేయరాదు
- 1105 గంగాధరుడు చచ్చినాడు అమ్మా
- 1106 గతుకులకు పోతే బతుకులుపోయినవి
- 1107 గరుత్మంతుణ్ణి చూచిన పామువలె

గా

- 1108 గాండ్లవాని ఆశ గోతమైనా పట్టదు
 1109 గాజులగుడికి రోకలి వూసినట్లు
 1110 గాజుపూసల గనిలో ఘనమైన మణి దొరకునా
 1111 గాజులబేరం భోజనాలకు సరి
 1112 గాడిద గంపెడు పూక తిన్నది అన్నట్లు
 1113 గాడిద గత్తెర
 1114 గాడిద గాడిదే గుర్రము గుర్రమే
 1115 గాడిద వుండుకు బూడిద మందు
 1116 గాడిద పిల్ల శోమలము
 1117 గాడువుకు గడ్డవార కొట్టుకుపోతే ఉల్లిగడ్డవార నా
 గతేమి అన్నదట
 1118 గాదె కింది యెలుక గాదె క్రిందనే బ్రతుకవలెను
 1119 గాదెనిండా బియ్యంవుంటే కరువు కాలాన నా భార్యాను
 పిల్లలను రక్షిస్తానన్నట్లు
 1120 గానుగరోట్లో చెయ్యిపెట్టి పెరుమాళ్లు నీకృప అన్నట్లు
 1121 గానుగాపె గానుగాపె నీవు గూర్చున్న పనేగదా నూనె
 పోయ్యడం
 1122 గాము సోకినట్లు
 1123 గారాబం గారెలు కేడిస్తే నీవు దెబ్బల కేడ్చినట్లు
 1124 గారాబాల బిడ్డ పుట్టితే గడ్డవారో చెవులు కుట్టినట్లు
 1125 గాలికి పుట్టి ధూళికి పెరిగి నట్లు
 1126 గాలికి పోయిన పేలపిండి భగవంతుని కర్పణము

- 1127 గాలిలో దీపం పెట్టి దేవుడా నీ సుహిమ చూపు అన్నట్లు
 1128 గాలివచ్చి సప్పడుగదా తూర్పార పట్టవలెను
 1129 గాలీవాస వస్తే కథే మానుతుంది

గి

- 1130 గింజలు ముత్తము పిట్టలు వన్నిద్దుము

గు

- 1131 గుండెలు తీసిన బంలు
 1132 గుండ్రాయి దాస్తే కూతురు పెళ్లి ఆగుతుందా
 1133 గుండ్లు తేలి చెండ్లు మునిగినట్లు
 1134 గుడినుండి గుళ్ళోరాళ్ళు తీసినట్లు
 1135 గుడిసాము కరచినట్లు గంగిగోవు పొడిచినట్లు
 1136 గుడ్డిమింగేవానికి గుళ్లోలింగమెంత ?
 1137 గుడ్డిమింగేవానికి గుళ్లోలింగము వట్రవడియము
 1138 గుడ్డిమింగేవానికి దలుపు లప్పడములు
 1139 గుడిలో గంటపోతే నంది శతమైనా వూడదు
 1140 గుడివచ్చి మీద పడ్డట్లు
 1141 గుడ్డికన్నా మెల్ల మేలు
 1142 గుడ్డికన్ను తెరచినా ఒకటే మూసినాఒకటే
 1143 గుడ్డిగుర్రాలకు పండ్లు తోముతున్నాడు
 1144 గుడ్డినక్క పూరిన పడ్డట్లు

- 1145 గుడ్డిసాము కరచినట్లు గంగిగోవు పొడిచినట్లు
 1146 గుడ్డిమామగారా నమస్కారమయ్యో అంటే రంధికి
 మూలమా రంకుల కోడలా అన్నాడట
 1147 గుడ్డియెద్దు చేలోపడ్డట్లు
 1148 గుడ్డివాడికి గుడ్డివాడు దారిచూపితే ఇద్దరు గోతిలో
 పడతారు
 1149 గుడ్డివాడు కన్ను రాగోరునా పోగోరునా
 1150 గుడ్డువచ్చి పిల్లను వెక్కిరించినదట
 1161 గుణము మానవే గుంటాలపోలీఅంటే నామనుమైనా
 మానుతానుగాని గుణము మాననందిట
 1152 గుడ్డులాడేయింట్లో గుప్పెడుగింజలు నిలవవు
 1153 గుమ్మడికాయలు పోయేదారి యెగుగడుగాని ఆవగింజలు
 పోయేదారి అట్టే కనిపట్టుతాడు
 1154 గుమ్మడికాయలు తొంగఅంటే బుజాలు తడిమిచూచు
 కొన్నట్లు
 1155 గుమ్మడిపండు వాటంగా బట్టయెగదోపి
 1156 గుమ్మళ్ళు కుళ్ళినవి ఆవాలు అల్లినవి
 1157 గురికి జానెడెచ్చు తక్కువగా కాలేవాడు
 1158 గురువింద తన యెరుపేగాని నలుపెరుగదు
 1159 గురువుకుతగ్గ శిష్యుడు
 1160 గురువుకు పంగనామాలు పెట్టినట్లు
 1161 గురువుకు మించిన శిష్యుడు
 1162 గురువుతో గుడ్డులాటా

- 1163 గురువుమాట మీరరాదు గడ్డపారమింగరాదు
 1164 గురువు విలుచుండి తాగితే శిష్యుడు పరుగెత్తుతూ
 తాగుతాడు
 1165 గుఱ్ఱం గుడ్డిదైనా దాణాతప్పదు
 1166 గుఱ్ఱం చచ్చిందికాక గుంట త్రవ్వటకు చాకరూక
 1167 గుఱ్ఱపుచూపు గొర్రెతినుడు
 1168 గుఱ్ఱపుహోకకు కల్లెంపెట్టినట్లు
 1169 గుఱ్ఱపుబండికి వొంటెదులబండి ఆదర్శంగా
 1170 గుఱ్ఱం పేరు గోడలయితే జీను పేరు మదురు. యింక అంతా
 తెలుసుచు
 1171 గుఱ్ఱంవలె కుక్కను పెంచి రెడ్డి తానే మొరిగెనట
 1172 గుఱ్ఱానికి కడుపుమాడితే ఆరిక కసరైనా తింటుంది
 1173 గుఱ్ఱానికి గుగ్గిళ్ళు తిననేర్పవలెనా
 1174 గుఱ్ఱమును తిన్న కుక్క అదేమి బ్రతుకును
 1175 గుఱ్ఱానికి హోకవుంటే అదే విసురుకుంటుంది కాని
 సావిత్రి గుఱ్ఱాలకన్నింటికి విసురుతుందా?
 1176 గువ్వగూడెక్కె అవ్వమంచమెక్కె
 1177 గుసగుసయోచనలు గుడికిచేటు
 1178 గుల్లోదేముడికి నైవేద్యంలేకుంటే బూజారి పులిహోరకు
 యేడ్చినాడట
 1179 గుల్లమింగేవానికి గుడిలింగాలు లక్ష్యమా

గూ

- 1180 గూట్లోదీపం కుట్లో ముద్ద
 1181 గూట్లోదీపం నోట్లో ముద్ద
 1182 గూనికోడోడు గుర్రపువాయువు
 1183 గూనివాడు పడుకునేవీలు గూనివాడి కే తేలును
 1184 గృహప్రవేశానికి వెళ్లుతూ గుడ్ల గూబను పోడుకోసుక
 పోయినట్లు

గొ

- 1185 గొతుకోసేవాడు కట్టేయేమరునా
 1186 గొంతెమ్మ కోరికలు
 1187 గొడారివానివద్ద తోలుకొన్నట్లు
 1188 గొడ్ల గాచేవానిని కొట్టనివాడు గొర్రెలకాచేవాణ్ణి తిట్టని
 వాడులేడు
 1189 గొడాలికేమి తెలుసు బిడ్డనొప్పులు
 1190 గొడ్డుపోతేమెరుగురా బిడ్డచలి
 1191 గొడ్డువాడు గొడ్డుకేడిస్తే గొడారివాడు తోలుకేడ్చి
 నట్లు
 1192 గొరగగా మిగిలినజాట్లు
 1193 గొడ్డుపోతును బిడ్డను కనమంటే కంటుండా
 1194 గొర్రె యేడిస్తే తోడేలుకు విచారమా
 1195 గొర్రె కొవ్వితే గొల్లకే లాభం

- 1196 గొర్రె కోసేవాణ్ణిగాని నమ్మదు
 1197 గొర్రె తోక బత్తెడే
 1198 గొర్రెను తినేవాడువా తే బర్రెను తినేవాడు వచ్చును
 1199 గొర్రెలలో హోడేయించొరబడ్డట్లు
 1200 గొల్లవాని కొమ్ము సొచ్చును హెచ్చదు, తగ్గను తగ్గదు
 1201 గొల్లవారింటి పెండ్లి తెల్లవారింది

గో

- 1202 గోంగూరలో చింతకాయ వేసినట్లు
 1203 గోచికి పెద్ద, కొల్లాయికి చిన్న
 1204 గోచిచాతరాయుడు దొంగలు మిండడు
 1205 గోటమిటితే పోయేపనికి గొడ్డలి యెందుకు
 1206 గోడకుకూడ చెవులున్నాయి
 1207 గోడకుపెట్టిన సున్నం లంజకు పెట్టిన సొమ్ము
 1208 గోడపెట్టూ, చెంపపెట్టూ
 1209 గోడమీద పిల్లి
 1210 గోడమీది సున్నము విడియము లోనికి వచ్చునా
 1211 గోడవుంటే చిత్రం వ్రాయవచ్చు
 1212 గోనెలకంటే గోవాలు మెండు
 1213 గోరంత వుంటే కొండంత చేస్తాడు
 1214 గోరీవద్ద నక్కవతు
 1215 గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటు

- 1216 గోరువాస్తే వేలంత, వేలువాస్తే కాలంత కాలువాస్తే
రోలంత, రోలువాస్తే యెంత
1217 గోవులను కోసి చెప్పలు దానము చేసినట్లు
1218 గోవులేనిపూళ్ళో గొడ్డునేడి శ్రీ మహాలక్ష్మి
1219 గ్రామశాంతికి బోడితల
1220 గ్రాసములేని కొలువు
1221 ఘంటా కట్టుకకి అష్టాక్షరీ వుపదేశం చేయబోయినట్లు
1222 ఘోరకలి

చ

- 1223 చంకపిల్ల జారిపడేటట్లు మాట్లాడుతాడు
1224 చంట్లో యెముకలు యేరినట్లు
1225 చందమామ రూపాయిబిళ్లవలె జాచుతున్నాడు
1226 చంద్రవరి పేషము వర్ష యోగము
1227 చంద్రుణ్ణిజూచి కుక్కలు మొరిగినట్లు
1228 చంద్రునకొక నూలుపోగు
1229 చక్కగా కూకోరా చాకలి నాయడాలంటే, విన్నావ
టోయి యీడిగనాయడా ముగలినాయడి సరసము
అన్నట్లు
1230 చక్కదనాలకు లొట్టిపిట్ట, సంగీతానికి గాడిద
1231 చక్కిలాలు తింటావా చల్లితింటావా అంటే చక్కిలాలు
తింటాను చల్లితింటాను అయ్యోటోవేడి తింటానుఅన్నట్ట
1232 చక్కెర పందిట్లో తేనె వానకురిసినట్లు

- 1233 చక్కెరపూత విషము
 1234 చచ్చిన 'చారమేకపాలు పోయిన బోసిముం తెడు
 1235 చచ్చినతర్వాత తెలుస్తంది శెట్టిగారి బండారం
 1236 చచ్చిన పామునుగొట్టుట కందరుబంట్లే
 1237 చచ్చినవా డేడ్చినను రాడు
 1238 చచ్చినవానికండ్లు చారజేసి
 1239 చచ్చినవాని తల తూర్పునంటేనేమి పడమరనంటేనేమి
 1240 చచ్చినవాని పెండ్లికి వచ్చినంత కట్నము
 1241 చచ్చినానయికం తప్పదచ్చమ్మా యిక తిట్టకు
 1242 చచ్చేటప్పుడు సంధిమంతం
 1243 చచ్చేటప్పుడు శంభోశంకరా అనరాఅంటే వారింట్లో
 చెంబు యెత్తుకురా అన్నాడట
 1244 చచ్చేదాకా బ్రతికివుంటే పెండ్లి చేస్తానన్నట్లు
 1245 చచ్చేవానికి సముద్రం మోకాలిబంటు
 1246 చదవనేరుస్తావా వ్రాయనేరుస్తావా అంటే, చదవనేరను
 వ్రాయనేరను చింపనేరుస్తా నన్నాడట
 1247 చదవవేస్తే పున్నమతిపోయింది
 1248 చదివిన వానికన్న చాకలిసియం
 1249 చదివేది రామాయణం పడగొట్టేవి దేవళములు
 1250 చదివకంటే పూరగాయ ఘనం
 1251 చద్దన్నం తిన్నమ్మ మొగుడాక లెరుగదు
 1252 చద్దితెచ్చుకున్న బ్రాహ్మణుడా భోజనంచెయ్యి
 1253 చదువునూయింటలేదు సంధ్య నూవంశానలేదు

- 1254 చదువ నేర్చిన ఆడుదానితో వండనేర్చిన మగవారితో
నోవలేకు
- 1255 చన్నీ శృయినా చల్లాగుచ్చకు తాగవలెను
- 1256 చలిజ్వరము అన్నములోచేయ్యి తోయ్యబుద్ధికాదు
- 1257 చలిపందిలి కుండలకు తూట్లుపొడిచిన్నలు
- 1258 చలిపందిలి కుండలకు రాళ్లువేసినలు
- 1259 చదువులలో మర్మమెల్ల చదివినాను లేనోయి
- 1260 చదువూ లేదు సంధ్యలేదు సంతానం మెండు
- 1261 చల్లకువచ్చి ముంతదాచినలు
- 1262 చవకయైతే బజారుకు వస్తుంది
- 1263 చవకదూదర తిండికీకారణం
- 1264 చవియెరిగినకుక్క చావకొట్టినాపోదు
- 1265 చస్తానని చద్దితిన్నంతింటే చల్లగా నిద్రవచ్చినదట

చా

- 1266 చాలంటే తూలనలేదు
- 1267 చాకలిఅత్త మంగలిగూమ
- 1268 చాకలికట్టనిగుడ్డ సైనుయెక్క-ని గుట్టమూలేదు
- 1269 చాకలివానిభార్యకు మంగలివాడువిడాకులిచ్చినలు
- 1270 చావచిరిగితే చదరంతైనా వుండకపోదు
- 1271 చామలుచల్లి చేనువిడువవలెను
- 1272 చామలో చామదున్నితే చేనుచేనుకే అవుతుంది
- 1273 చాలీచాలనందుకు చాకింటిగుడ్డలు చాలావున్నవి

- 1274 చావటిముందరికొంప కదపా పుల్లలకుసరి
 1275 చావాచావానివ్వడు బ్రతుకాబ్రతుకనివ్వడు
 1276 చావుకుపెట్టేతేగాని లంఖణాలకు దిగదు
 1277 చావుకుమళ్ళీ చావు వస్తుందా
 1278 చావుతప్పి కన్న లొట్టపోయినట్లు
 1279 చనువుచేసిన ఆలు చంక నెక్కును

చి

- 1280 చింత చచ్చినా పులుపు చావదు
 1281 చింత చిగిలెంత యేవు
 1282 చింత వండితే జీడి పండుతుంది
 1283 చింతలేదు చింత లేకపోతే పులుసులేదు
 1284 చిక్కి చికిలించేకన్నా వెళ్ళి వెక్కిరించేదిమేలు
 1285 చిగిరింత ఐశ్వర్యము
 1286 చిచ్చాయె చిచ్చాయె అంటే సందాయె సందాయె
 నన్నట్లు
 1287 చిత్తకారైకు ఉలవచేను చిత్తుచిత్తుగా పండుతుంది
 1288 చిత్తకురిస్తే చింత పండును
 1289 చిత్త చిత్తగించి స్వాతి దయచేసి విశాఖ విసిరికొట్ట
 కండావుంటే వీసానికి పుట్టెడు పండుతానన్నదట
 1290 చిత్త చిత్తము వచ్చివచ్చోట పండును
 1291 చిత్తజల్లు స్వాతివాస
 1292 చిత్తము శివునిమీద భక్తి చెప్పలమీద

- 1293 చిత్తయెండ పట్టతల పగులును
 1294 చిత్తలో చల్లితే చిట్టెడు కావు
 1295 చిత్తవాన యెచ్చట పడితే అచ్చటనే
 1296 చిత్త స్వాతి సందుల చినుకులు చాలినంత వన్నమిచ్చును
 1297 చిత్త స్వాతుల కుగువకుంటే చీమకూడా నాంబ్రం
 1298 చిత్తస్వాతులు కురువకుంటే చిగురుటాకులుమాడిపోవును
 1299 చినుకులకు చెరువు నిండునా
 1300 చినపేరి తాడుతెగితే పెదపేరితాడూ అన్నడేతెగుతుంది
 1301 చిన్నక్క చిలక పెద్దక్కగిలక చూస్తే చుక్క. రేగితేకక్క
 1302 చిన్నక్కను పెద్దక్కను పెద్దక్కను చిన్నక్కనుచేసేవాడు
 1303 చిన్ననాడూలేదు పెద్దనాడూలేదు చంద్రశేఖరుడినాడు
 చెవుల పోగులా
 1304 చిన్న పునర్వసు కార్తెలో చిట్టెడువడ్లు చల్లితే పుట్టెడు
 వడ్లు పండును
 1305 చిదిగి పొదిగి చిన్నవానిపెండ్లి చేసేవరకు పెద్దవాని
 పెండ్లాము పెద్దలలో కలసినది
 1306 చిన్నయిల్లు కట్టుకొని పెద్దకాపురం వేయవలె
 1307 చియ్యబువ్వ చీకులాట గొల్లవాడువస్తే గోకులాట
 1308 చిన్నవాడితండ్రి విద్వాంసుడు చిన్నవాడు చెయ్యండు
 కుంటే అక్కరలోకి వస్తాడు
 1309 చిన్నపామునైనా పెద్దకర్రతో కొట్టవలెను
 1310 చిన్నమూ కావలె చిదరా కావలె మేలిమికావలె మెడ
 తిరగావలె

1311 చిలక తనముద్దేగాని యెదటిముద్దు కోరదు

1312 చిలక ముక్కున దొండపండు

1313 చిలుము వదిలితే చిదం వదులుతుంది

1314 చిల్లర (శ్రీ) మహాలక్ష్మి

1315 చిలిపేరే తూటు

చీ

1316 చీకటి కొన్నాళ్లు వెన్నెల కొన్నాళ్లు

1317 చీకట్లో జీవరత్నం

1318 చీపురు కట్టకు పట్టుకుచ్చ కట్టినట్లు

1319 చీపురుకు శిరివస్తే కోడియూక గొడుగు పట్టెనట

1320 చీమలు చెల్లెక్కితే భూములుపండును

1321 చీమలుపెట్టిన పుట్టలు పాము కిరువై నట్లు

1322 చీరకట్టినమ్మ శృంగారంచూడుగుడ్డకట్టినమ్మకులుకుచూడు

1323 చీరపిట్టకు దొమ్మతెగులు

1324 చీరసింగారిం చేటప్పటికి పట్నం కొల్లపోయినట్లు

చు

1325 చుట్టమని చూడవస్తే యింటివారంతా దయ్యాలై పట్టు
కున్నారట

1326 చుట్టూ చూరుమంగళం నడుమ జయమంగళం

1327 చుట్టుడు చావ విసురుడు తలుపు పెడసరపుపెండ్లాము.

చూ

- 1328 చూచిందిపాము కరచింది దోమ
 1329 చూచిందెల్లా సుంకము పాశిందెల్లా పంకము
 1330 చూచిరమ్మంటే కాల్చివస్తాడు
 1331 చూడగా చూడగా గుట్టం గాడిదయింది
 1332 చూడచుంచెలుక గోడత్రవ్వ పందికొక్క
 1333 చూడచుట్టము మొక్కపై వము లేదు
 1334 చూడబోతే చుట్టాలు రమ్మంటే కోపాలు
 1335 చూడవచ్చినవారికి శుక్రవాగమేమిటి
 1336 చూస్తే సుంకం చూడకుంటే బింకము
 1337 చూడక తిరగక చూస్తూ చెయ్యవలసినది
 1338 చూస్తేనీది చూడకుంటే నాది

చె

- 1339 చెంబు కంచముపోతే మొఖంబూద కొట్టినట్లు ముంతా
 మూకుడు తెచ్చుకోలేనా
 1340 చెట్టుకొట్టి పైనవేసుకున్నట్లు
 1341 చెట్టుచెడే కాలానకు కుక్కమూతి పిండెలు
 1342 చెట్టు నీడకుపోతే కొమ్మవిరిగి మీదపడ్డట్లు
 1343 చెట్టుముందా విత్తుముందా అన్నట్లు
 1344 చెట్టు యెక్కించి నిచ్చిన తీసినట్లు
 1345 చెట్టు వేసినవాడు నొకడు ఫలమనుభవించే వాచొకడు
 1346 చెట్టు యెక్కివాణ్ణి యెంతవరకు తొయ్యవచ్చు

- 1347 చెడి చెన్నాపట్నంచేరు
 1348 చెడిపోయిన బ్రాహ్మణునికి చచ్చిపోయిన ఆవుదానం
 1349 చెడి స్నేహితుని యింటికి వెళ్ళవచ్చునుగాని చెల్లెలింటికి
 వెళ్ళగూడదు
 1350 చెడేవాడు అబ్బడున్నాడు మరిపిడికెడుతేరా దానం
 చేస్తాను
 1351 చెడ్డకాపరమునకు ముప్పేమిటి మొండికాలుకు చెప్పేమిటి
 1352 చెడ్డచేనుకు మూడుమంచెలా
 1353 చెడ్డచేనుకు యింటివడ్లు పొంగలా
 1354 చెడ్డావడ్డా చేబోలేగతి
 1355 చెప్పి తేసిగ్గు దాస్తేదుఃఖము
 1356 చెప్పినంత చేసేవారు శివునికన్న వేరేలేరు
 1357 చెప్పినబుద్ధి కట్టినబిద్ధి నిలనదు
 1358 చెప్పకొంద తేలు
 1359 చెప్పడుమాటలకన్నా తప్పడుమాటలు నయం
 1360 చెప్పలవానికి చేనంతా చెప్పలు కప్పినట్లగుపడుతుంది
 1361 చెప్పలుచిన్నవని కాళ్లు తెగగోసుకున్నట్లు
 1362 చెప్పేవాడికిసిగ్గులేకపోతే వినేవాడికి వివేకమైనావుండదా
 1363 చెయ్యిచూపి అవలక్షణం అనిపించుకున్నట్లు
 1364 చెనుకుండ్లచోటికి చీమలు తామే చేదుతవి
 1365 చెబ్బులేనిచేను చుట్టములేనియూరు కష్టము
 1366 చెల్లుమెండయితే చేరికలో వాన
 1367 చెడగొట్టి శనగ అముదాలు

- 1368 చెడినచేను చెరకురాజనాలు వండునా
 1369 చెప్పకపోయినా పిచ్చకొమ్ములయెద్దును కొనము
 1370 చెలుకుతినడానికి కూలియివ్వవలెనా
 1371 చెరుకుతీపిలని వేళ్ళతో తినవచ్చునా
 1372 చెరుకా బెల్లముపెట్లమంటే పెట్టనా
 1373 చెరుకువండితే కొఱతలేదు
 1374 చెరుకువంకపోతే తీసిచెడునా
 1375 చెరువకురా చెడేవు వురకకురా వడేవు
 1376 చెరువుమీద కోపంవచ్చి మడ్డికడుగమానినల్లు
 1377 చెరువును ఊరుపాడు
 1378 చెలిమిని చేదు తినిపించవచ్చును గాని, బలిమిని పాలు
 త్రాగింపలేము
 1379 చెల్లీచెల్లడములకు కెట్టిగారున్నారు
 1380 చెవిటి పెద్దమ్మా చాంతాడేదంటే చెవులపోగులు నా
 జన్నానా యెరుగగన్నదట
 1381 చెవిటివానివద్ద శంఖమూదితే అదికొరకడానికి నీ తండ్రి
 తాతలతరం గాదన్నాడట
 1382 చెవుడుచెవుడులంటే తవుడుతవుడన్నాడట
 1383 చెవ్వాకుపోయినమ్మ కెంతవ్యసనమో, దొరికినమ్మకంత
 సంతోషం
 1384 చెవిటికి శంఖూదినల్లు
 1385 చెరువునిండితే కప్పలు చేరుతవి
 1386 చెల్లనికాసు ఎన్నడూ చెల్లదువల్ల నిమగడుఎన్నడూవల్లదు

చే

- 1387 చేత నైనమగవాఁడు చాలాప్రాద్దునలేచి మూడ్చుకొని
నల్లుకొని మరియొక చోట పండుకున్నాడట
- 1388 చేతిలోలేనిది చేనులో యెలాగువస్తుంది
- 1389 చేతులు కాలినవెనుక ఆకులువట్టుకున్నట్లు
- 1390 చేతులుచేయవు నోరుతినదు
- 1391 చేదుతింటారా చెట్టుకొట్టుతారా
- 1392 చేనికియెరువు మడికిమండ
- 1393 చేనికుదురు ఆలికుదురు వుండవలె
- 1394 చేనిపంట కొయ్యకాలే చెపుతుంది
- 1395 చేనిపంట చారెడైనాచాలు
- 1396 చేనిలోపుట్టినబీడు ఎక్కడికిపోను
- 1397 చెప్పనచ్చునుగాని రొప్పరాదు
- 1398 చేనుకు గట్టు ఊరికి కట్టు వుండవలెను
- 1399 చేనుచేసి చెడలేదు చెడ్డచేసి బ్రతకలేదు
- 1400 చేనులో చేనుకలసినా జాగలో జాగాకల్సినా పోనివ్వ
రాదు
- 1401 చేను కొడవలి నీచేతి కిచ్చినాను
- 1402 చేయని శృంగారం మాయని మడత
- 1403 చేపపిల్ల కీత నేర్పవలెనా
- 1404 చేలోపత్తి చేలోవుండగానె పోలికి మూడు మాళ్లు నాకు
ఆరుమాళ్లు అన్నట్లు

- 1405 చేసిన చేష్ట తెవరెరుగరుగాని కోసినముక్క అందరూ
చూచినారట
- 1406 చేసినవాపము చెప్పితే తీరుతుంది
- 1407 చేసుకున్న వారికి చేసుకున్నంత మహాదేవ
- 1408 చేసేది బీడకాపురం వచ్చేవి రాచకోగాలు
- 1409 చేసేవి నాయకాలు, అడిగేవి తిరిపాలు, పెట్టకుంటే
కోపాలు
- 1410 చేసేవి శివపూజలు దూరేవి దొమ్మరిగుడిసెలు
- 1411 చంద్రమునకు చీడపేలు దండ్రమునకు నెలపేలు
- 1412 జంగానికి బిడ్డలు పుట్టితే నూరికి వుసాధి
- 1413 చెట్టెవంగనిది చూచినై వంగునా ?
- 1414 చెడ్డ కాపరానికి ముప్పేమిటి చంద్రకాంతాలు వంశీ
పెండ్లామాలంటే, ఐన అప్పుకి అంతమేమిటి అవేవండు
తానురా మగడా అన్నదిట
- 1415 చెట్టు వేసినవాడు నీళ్ళు పోయ్యడా ?
- 1416 చోద్యాల సోమిదేవమ్మకు వాధ్యారి మగడు
- 1417 చుక్కలూళ్లో చక్కిలాలు తేగోయినాడు

ఐ

- 1418 జగమెరిగిన బ్రాహ్మణునకు జంద్యమేల
- 1419 జడ్డిగములో మిడతపోటు
- 1420 జయంపుంజేవరకు భయంలేదు
- 1421 జరిగేమటుకు జయభేరి జరక్కపోతే రణభేరి

- 1422 జాతికొద్దిబుద్ధి కులముకొద్ది ఆచారము
 1423 జనుములోపాముపోతే పాతికనవ్వుం
 1424 జా నెఱుయింట్లో మూరెడు కర్ర

బి

- 1425 జీతగాణ్ణి తెచ్చుకుంటే యింటికిమగడైనట్లు
 1426 జిల్లేడుచెట్టునకు పారుజాతం పుట్టునా
 1427 జీతములేనినాకరు కోపంలేనిదార
 1428 జీతముభత్యములేకుండా తోడేలు మేకల కాస్తానన్నదట
 1429 జీనన్మృతుడు మృతజీవుడు
 1430 జెముడుకు కాయలున్న నా నీడవున్నదా
 1431 జోగీజోగీరాచుకుంటే బూడిద రాలినట్లు
 1432 జ్ఞాతిగురు అరటికర్ర వదలదు
 1433 జ్వరజిహ్వకు పంచదార చేదై నట్లు
 1434 జొన్న పెరిగితేజాడు వరిపెరిగితేవడ్లు
 1435 జీవరత్నము యిత్తడిని పొదిగితే రత్నానికేమిలోపము
 1436 జం గానికిబిడ్డలు పుట్టితే పూరికిపుపాధి

డ

- 1437 డబ్బు పాపిష్టిది
 1438 డబ్బు యివ్వనివాడు ముందు పడవెక్కినట్లు
 1439 డబ్బు లేనివాడు డబ్బుకు కొరగాడు
 1440 డబ్బు లేనివానికి బోగముది తల్లివరస

- 1441 డబ్బు యిచ్చి తేలు కుట్టించుకున్నట్లు
 1442 డబ్బు సభగట్టును, ముద్ద నోటినిగట్టును
 1443 డబ్బా యివ్వను డబ్బుమీద దుమ్ము యివ్వను
 1444 డబ్బుకు వచ్చినచెయ్యి వరహాకునస్తుంది.
 1445 డబ్బులకు ప్రాణానికి లంకె
 1446 ఢిల్లికి ఢిల్లి పల్లెకు పల్లి
 1447 ఊంకలోపరాపున్నాడు నాణెములుచూపుకోవచ్చును

త

- 1448 తంకేడు పూచినట్లు
 1449 తంటాలమారి గుర్రానికి తాటివట్ట గొరపం
 1450 తండ్రి తవ్విన నుయ్యి అని అందులో దూకవచ్చునా
 1451 తండ్రిని చంపిన పాపం అత్తవారింట అంబటికట్ట తెగితే
 పోతుంది
 1452 తండ్రిసేద్యం కొడుకు వైద్యం, కూడుమధ్యం
 1453 తంబళ అనుమానము
 1454 తంబళి తన లొటలొట్టేగాని యెదుటివారి లొటలొట
 యెరుగడు
 1455 తక్కువ నోమునోచి యెక్కువఫలము రమ్మొట్టవస్తుందా
 1456 తగవరి కూలికి విషము త్రాగడు
 1457 తగవున నోడినను ముదిమిని చచ్చినను బండిలేదు
 1458 తగిలినకాలే తగులు తుంది
 1459 తగినట్లే కూర్చెరా తాకట్లమారి బ్రహ్మ

- 1460 తగుదాసరి కే మెడపూసలకు, అమ్మకన్న కాన్నుకూ,
అయ్య యిచ్చిన మనుముకూ సరి
- 1461 తడక లేని యింటిలోకి కుక్క దూరినట్లు
- 1462 తడిగుడ్డతో గొంతుక కోస్తాడు
- 1463 తడిసిగాని గుడిసె కట్టడు తాగిగాని మొగ్గడు
- 1464 తడిసిన కుక్కి బిగిసినట్లు
- 1465 తడిసి ముప్పందును మోసినట్లు
- 1466 తణుకుకుపోయి మాచవరం నెళ్ళినట్లు
- 1467 తద్దినం కొనితెచ్చు కున్నట్లు
- 1468 తద్దినం నాటి జందెం
- 1469 తనకంపు తనకింపు పరుకంపు ఓకరింపు
- 1470 తనకలిమి యింద్రభోగము తనలేమి లోకదారిద్రము
- 1471 తనకాళ్ళకు బందాలు తానే తెచ్చుకున్నట్లు
- 1472 తనకు అని తవ్వెడు వుంటే ఆకటివేళ ఆరగించ వచ్చును
- 1473 తనకు కానిది గూడులంజ
- 1474 తనకు కానిరాజ్యం పండితేనేమి పదటకలిస్తే నేమి
- 1475 తనకు చెప్ప తడికలచాటు ఒకరికి చెప్ప ఒప్పులకుప్ప
- 1476 తనకుబాసిన వెంట్రుకలు యే రేవులో పోతేనేమి
- 1477 తనకు మాలినధర్మం మొదలు చెడ్డబేరం
- 1478 తనకచ్చా తానుకట్టుకని సానికొంపను తిరిగినాతప్పులేదు
- 1479 తీతువపిట్ట ఆకాశంలోగూడ కడతానన్నట్లు
- 1480 తనకొంగునవున్నరూక తనకు వుట్టినబిడ్డ పినికివస్తవి
- 1481 తనచెయ్యి కాలుతుందని సవతిబిడ్డచేతిలో కలియబెట్టినట్లు

- 1482 తన తలుపుతీసి పొరుగింటికి బెట్టి రాతంతా కుక్కల
తోలుతూ కూర్చున్నట్లు
- 1483 తనతల్లిచావుకన్నా పినతల్లిచావుమేలు
- 1484 తననీడే తనకుపిశాచం
- 1485 తనదాకావస్తేగాని తలనొప్పి బాధపోయదు
- 1486 తననీడ తనతోనే వుంటుంది
- 1487 తనదీవమని ముద్దుపెట్టుకుంటే మూతిమీసాలుకాలును
- 1488 తనమనాడిచిన గంగిగోవునైనాపొడిస్తే పాపంలేదు
- 1489 తనపిల్ల తవితీకేడిస్తే లంజపిల్ల రాగిరేకుకేడ్చినది
- 1490 తనపుట్టి పిచ్చావుం నీ పొరుగు పండుం వరాకొలిచి
నాడట
- 1491 తనబంగారం కాకపోతే వన్నెలేకు మెరుపులేదు
- 1492 తనబలిమికన్నా స్థానబలిమిమేలు
- 1493 తనముడ్డికాకపోతే కాశీదాకా దేశమన్నట్లు
- 1494 తనముడ్డి కాకపోతే గంగదాకా తాటిపట్టికెదురు దేశ
మన్నట్లు
- 1495 తనలో తప్పలేకుంటే గురువులో గుద్దులాడవచ్చునట
- 1496 తనయుని పుటక తల్లికి తెలుసు
- 1497 తనవారు లోతుకుతీతురు కానివారు కడకు తీతురు
- 1498 తనవాసితప్పితే ఒకవన్నె తరుగుచు
- 1499 తనపులు సత్యములేదుగాని ఓల్చికము నిచ్చుపెట్టకు
అన్నట్లు
- 1500 తన్నుగట్టతాళ్లు తానే తెచ్చుకొనినట్లు

- 1501 తప్పతాగి కులంమరచినట్లు
 1502 తప్పలువెతికేవాడు తండ్రిబిప్పలు వెతికేవాడు ఓర్వ
 లేకవాడు
 1503 తప్పలులేనివారు ధరణిలోలేరు
 1504 తప్పులేనివాణ్ణి ఉప్పుగోపూరెయ్యి మన్నాడట
 1505 తప్పు బప్పు దైవమెరుగును పప్పుకూర బాపడెరుగును
 1506 తప్పెట్టికొట్టినవాడు దాసరి శంఖంపూదినవాడు జంగం
 1507 తరిలం నీ నరిలంటాడు తరిలం నీ గొంతుకుఉరి
 1508 తనూములేకంటే తవ్వెడైనా అడిగినట్లు
 1509 తన్నుడు తననాడేగాని తప్పతనదా
 1510 తలక్రిందికొరవి
 1511 తలంతబలగనేగాని తలకుపెట్టేవారులేరు
 1512 తలకుమించిన ఆస్తి లేదు
 1513 తలకొనుకపోగా పోగులకు యెచ్చినట్లు
 1514 తలకొసి ముందరపెట్టితే గారడీవిద్యలన్నట్లు
 1515 తలగట్టి కడుపుగుల్లు
 1516 తలచినప్పుడు తాతపెల్లి
 1517 తలగడక్రిందిపాము
 1518 తలకాయగోకిదూర్చిన తాబేలువలె
 1519 తలతడిసినమ్ముకు గొరిగే తీరవలెను
 1520 తలతిరిగియైనా కబళం నోట్లోకే రావలెను
 1521 తల్లపాణం తోకకువచ్చినది
 1522 తలుపు గొడులై నా తలుపులుబోడులా

- 1523 తలతోక లేని కథ ముక్క-ముఖము లేనిపిల్ల
 1524 తలారివగ తలతోతీరుతుంది
 1525 తలపులు మింగేవానికి అప్పడాయి లొటలొట
 1526 తల్లియైనా పిల్లయేడనంది పెట్టదు
 1527 తల్లిచేసింది తనయులకు
 1528 తల్లిబంగారైనా కంసాలివాడె దొంగిలకమానడు
 1529 తల్లికడుపుచూచుచు పెండ్లాము వీపుచూచుచు
 1530 తల్లికడుపులో చొరకముందు దయ్యాలదేవత భూమిలో
 పుట్టినతర్వాత దయ్యాలదేవత
 1531 తల్లికికానివాడె దాయాదికానా
 1532 తల్లికికూడుపెట్టనివాడె తగుదునమ్మా అనితీర్చవచ్చినట్లు
 1533 తల్లికికొట్టరా వసంతం
 1534 తల్లికితగినబిడ్డ యింటికితగిన పందిలి
 1535 తల్లిగండము పిల్లిగండము మంత్రసానిగండమున్నదా
 1536 తల్లిచనిపోతే తండ్రి పినతండ్రితో సమానము
 1537 తల్లిచస్తే కడుపుపెద్ద, తలమాస్తే కొవ్వుపెద్ద
 1538 తల్లిచాలు పిల్లలకు తప్పుతుందా
 1539 తల్లిచెవులన్నా పినతల్లిచెవులు మేలు
 1540 తల్లిచెవుల మద్దికాయలు దండుగలకు పెండ్లాంమెళ్ళో
 పూసలు భోగాలవారికి
 1541 తల్లిచెవులు తెంచినవానికి ముత్తవచెవులు వెంట్రుక
 మాత్రం
 1542 తల్లిదే వలపక్షం ధరణిదే వలపక్షం

- 1543 తల్లిదైవము తండ్రిధనము
 1544 తల్లిసూచి పిల్లనూ పాలనుచూచిబ్రరెను కొనవలెను
 1545 తల్లినినమ్మినవాఁడు ధరణిని నమ్మినవాఁడు చెడడు
 1546 తల్లిపాలు దూడచెబుతుంది
 1547 తల్లిపుట్టిల్లు మేనమామవద్ద పొగడినట్లు
 1548 తల్లిరోసినపిల్లను చాచిరోయదా
 1549 తల్లి తీసిపిల్ల వుల్లి లేనికూగ
 1550 తవుడుతింటూ వొయ్యారమా
 1551 తవ్వగాతవ్వగా తధ్యం తేలుతుంది
 1552 తవ్వి మీదతోసుకున్నట్లు

తా

- 1553 తాగనేరనిపిల్లి బోర్లదోసుకున్నట్లు
 1554 తాగబోనే దప్పిగలేదు తలకొక అంటికలి
 1555 తాగేది దమ్మిడీగంజాయి యిల్లంతా చెడుపుమ్ములు
 1556 తాగబోతూ బొలియెద్దుకుకుడితి
 1557 తా చెడ్డకోతి వనమెల్లా చెరచినది
 1558 తాగేవాడే యిచ్చుకుంటాడు తాళ్ళపన్ను
 1559 తాటాకుచప్పళ్ళుకు కుందేళ్ళు బెదురునా
 1560 తాటాకు తినెదవా తలకొట్లువడెదవా
 1561 తాటిచెట్లలో ప్రొద్దుగూగినట్లు
 1562 తాటిపట్టెకు యెదురు దేకినట్లు
 1563 తాడుచాలకపోతే నుయ్యిపూడిచినట్లు

- 1564 తల్లిబిడ్డానకటైనా నోరూ కడుపు వేరు
 1565 తవుడుకు వచ్చినచెయ్యి డబ్బుకూవస్తుంది
 1566 తాగోటు గడికి దధ్నన్నము విశ్వానికి వేణ్ణలన్నము
 1567 తాడనియెత్తి పారవేయనూగూడకు పామసి పాటనూ
 గూడదు
 1568 తాడెక్కివానికి తలదన్నవాడుండును
 1569 తాడెక్కివాని యెంతవరకు యెగసనదోయవచ్చును
 1570 తాతకు దగ్గులునేర్పినట్లు
 1571 తాతాచార్యుల ముద్ర భుజము తప్పినా పిచ్చు తప్పదు
 1572 తాతా పెండ్లాడుతానా అంటే నాకెవడిస్తాడురా అన్నట్లు
 1573 తాతా సంక్రాంతి పట్టు పట్టు
 1574 తాతా సంధ్యవచ్చునా అంటే యిప్పుడు చదువుకున్న
 నీకు రాకపోతే 60 యేండ్ల క్రిందట చదువుకున్న నాకు
 వస్తుందా అన్నట్లు
 1575 తాదిన తవుడులేదు వారాంగనకు వడియాలు
 1576 తాననుభవించని అర్థం ధరణిపాలు
 1577 తానుగడేది దాలిగుంట తలచేవి మేడమూలిగలు
 1578 తానుచేసిన పాపం తనువుతో తల్లిచేసినపాపం ధరణి
 1579 తానుపట్టిన కుండేటికి మూడో కాళ్ళు
 1580 తానుపట్టిన కోడికి నాలుగు కాళ్ళు
 1581 తాదూర కంతలేదు మెడకో డోలు
 1582 తాను సత్ప్రవర్తయైతే బోగమింట కాపురముంటే వేమి
 1583 తానుపెంచిన పొట్టేలు తన చేతనే చచ్చినట్లు

- 1584 తాబోలే మజ్జిగ లేదంటే పెరుగుకు చీటి వ్రాయ
మన్నాడట
- 1585 తాను బోను శ్రోవలేదు మెడకొకడోలు
- 1586 తానుగాక పిల్లికూడానా
- 1587 తాను మింగేది తనను మింగేది చూడవలెను
- 1588 తానూ ఒకమనిషేనా తాడూఒక రొట్టేనా
- 1589 తానే తుమ్మి తానే శతాయుస్సు అనుకొన్నట్లు
- 1590 తానొకటి తలిస్తే దైనమొకటి తలచింది
- 1591 తానే మూగబకాయ తన్నితే మాగునా
- 1592 తానైనచ్చిన లక్ష్మిని కాలికోతన్ని శ్రోయరాదు
- 1593 తావులగొడ్డుకు తోలడ్డమా
- 1594 తాబెట్టినది ముషిణి మొక్కలయినా చేపట్టవలెను
- 1595 తాబోతూ బొల్లిఎద్దుకు కుడితి అన్నట్లు
- 1596 తామరాకులో నీళ్లు తల్లడించినట్లు
- 1597 తామసం తామసే
- 1598 తాలిమి తన్నూ కాచుచు యెదుట వానిని కాచును
- 1599 తాళ్ళకు తలచుచండ్లు మేకలకు మెడనుచండ్లు
- 1600 తాళ్ళపాకవారి కవిత్వము కొంత తనపైత్యము కొంత
- 1601 తావలచినది రంభ తానుమునిగినది గంగ

త్రి

- 1602 తింఱుకడలలేను తింకపోతే మెదలలేను
 1603 తింఱుగాని రుచితెలియదు దిగితేగాని లోతు తెలియదు
 1604 తిండికిచేటు నేలకుబరువు
 1605 తిండికితిమ్మరాజు పనికిపోతురాజు
 1606 తిండికివచ్చినావా తీర్థానికి వచ్చినావా
 1607 తిట్టించచ్చినవాడూ లేడు దీవించి బ్రతికినవాడూ లేడు
 1608 తిట్టితేగాలికిపోతవి తింఱు లోనికిపోతవి
 1609 తిట్టుగాదురా తొత్తునాడకా
 1610 తినకపూర్వమురుచి దిగకపూర్వములోతు తెలియవు
 1611 తిట్టితేకోపం కొట్టితేనొప్పి
 1612 తినమరగినకోడి యిల్లెక్కిచూసింది
 1613 తినమరగినప్రాణం అల్లాడిచచ్చింది
 1614 తిన్నకుక్క తినిపోతే కన్నకుక్కనుపట్టి కాళ్లువిరుగ
 గొట్టినట్టు
 1615 తిన్నయింటివాసాలు లెక్కించుతావేమిరా అంటే పొరు
 గింటికిపోతే పూరుకుంటానా అన్నాడట
 1616 తిన్నయింటి వాసాలెన్నేవాడు
 1617 తిన్నయిల్లు గుద్దలిస్తావేమిరా అంటే తిననియిల్లు నేనే
 మెరుగుదును అన్నట్లు
 1618 తిన్నవాడే మన్నవాడు మన్నవాడే మహారాజు
 1619 తిమ్మన్నబంతికి తియ్యచారూ అన్నము
 1620 తిట్టేనోరు తిరిగేకాలు పూరకండవు

- 1621 తిమ్మన్నబంటికి రమ్మంటారు గాబోలు
 1622 తిమ్మన్నా తిమ్మన్నా నమస్కారంఅంటే నాపేరు నీ
 కెల్లు తెలిసినదంటే నీముఖమే చెప్పతుండన్నట్టు
 1623 తిమ్మినిబ్రహ్మిని బ్రహ్మినితిమ్మి చేసేవాడు
 1624 తియ్యగా తియ్యగా రాగము మూలగ్గామూలగ్గా రోగం
 1625 తియ్యనివోగాలు కమ్మనిమందులు
 1626 తిరగమరగినకాలు తిట్టచురగిననోరు పూరుకుండవు
 1627 తిరిగివే వరిపొలం తిరగకపోతే అడవిపొలం
 1628 తిరవతికిపోగానే తురక దాసరి యగునా
 1629 తివ్వలాడి మాఅప్పనుచూచినావా, తీగలో మాబావను
 చూచినారా
 1630 తిరిపెపు మజ్జిగకువచ్చి పాడిబట్టెను బేరనూడినట్లు
 1631 తిరువతి మంగలివాడి వత్తు
 1632 తిలకపాపహరార్నాత్యం తలోపిడికెడు పిడికెడు
 1633 తీగపట్టుకుంటే డొంక అంతా కదిలినట్లు
 1634 తీట వట్టినవాడు గోకు కుంటాడు
 1635 తిరిపెమెత్తేవానికి పెరుగన్నముకు కరువా
 1636 తిరునాళ్ళకా తిండికా

తు

- 1637 తుంటిమీద కొట్టితే నోటివళ్లు రాలినవట
 1638 తుడుం తుడుం అంటే దురాయి దురాయి అన్నట్లు
 1639 తుడుము కాడినుంచి దేవతార్చనదాకా నొకటేమూట

- 1640 తుపాకి కడుపున పిరంగి పుట్టినట్లు
 1641 తుప్పర్ల పనేగాని మంతాల పసలేదు
 1642 తుమ్మితే పోయేముక్క యెన్నట్లెందును
 1643 తుమ్మ తమ్మడై చెప్పెను
 1644 తురక దాసరి యీతి మర్జిగ
 1645 తురకలు గొట్టగా చుక్కెదురా
 1646 తురకలు లేనిప్పుడో దూదేమివాడె నయ్యదుమిమ్మా
 1647 తురక వీధిలో నన్నాసి భిక్ష
 1648 తులసికోటలో పుమ్మేసినావేమిరా అంటే యల్లవేదిక
 అరుకున్నా నన్నాడట
 1649 తులసివనంలో గంజాయి మొక్క మూలచినట్లు
 1650 తున్వనవేసిన యెరువు, గొప్పకి పోసిన నెయ్యి

తూ

- 1651 తూనీగలు ఆడితే తూమెను వర్షం
 1652 తూమెనువడ్లు తూర్పారబట్టి టప్పటికి యేదుమవడ్లు
 ఎలుకలు తిన్నవి
 1653 తూర్పు కొంగ్రువేస్తే దుక్కి పెద్దు రంకె వేయును
 1654 తూర్పున యింద్రధనస్సు దూరాన వాతవర్షం
 1655 తూర్పున ఇంద్రధనస్సు వస్తే తుంగమడిలోను, పడమర
 ఇంద్రధనస్సువస్తే బండమీదను పశువులను కట్టవలెను
 1656 తృణము మేరువ మేరువ తృణము

తె

- 1657 తెంవులతాళ్ళు చిల్లుల కడవ
 1658 తెగించి దానము చేస్తాను ఖేరా పిడికెడు ఆళ్ళు
 1659 తెగించినవానికి తెడ్డేఆయుధం
 1660 తెగోదానికి తేలు కుట్టతే తెల్లవార్లూ గోడికూసిందట
 1661 తెగినచేనె తేమటన్ను
 1662 తెగించి వెనుకకుపోయినంత తెలివితక్కువలేదు
 1663 తెచ్చుకుంటే భోంచేయి జగన్నాయకా లేకుంటే పూర
 కుండు జగన్నాయకా
 1664 తెడ్డునకు వారగుణము తెలియునా
 1665 తెడ్డునాకి వుపనాసాలు మానినట్లు
 1666 తెడ్డుయేదీ అంటే కొయ్యయేదీ అన్నట్లు
 1667 తెడ్డువుండగా చెయ్యికాల్చుకున్నట్లు
 1668 తెలికెలవాడి ముడ్డికిందరాయి
 1669 తెలివితక్కువ ఆకలెక్కువ
 1670 తెలిసి తెలిసి బొందనుపడ్డట్లు
 1671 తెలిసినవారికి ముందరేవున్నదిమోక్షం
 1672 తెలిసేవరకు బ్రహ్మవిద్య తెలిస్తే కూసువిద్య
 1673 తెల్లపూలుపండితే తెల్లజొన్నలు బలుసుపండ్లు పండితే
 పచ్చజొన్నలు పడును
 1674 తెలిసినవారి కంతలోవున్నది
 1675 తెల్లగావుంటేసాలు నల్లగావుంటేనీళ్ళు

త్రే

- 1676 తే నెతుట్టపున్నానికి పూత అమావాస్యకు ఆతగింపు
 1677 తే నెవున్న చోట ఈగలు వొగవుతవి
 1678 తేరగాడికి యేమిరా జెల్లజొన్ననూక
 1679 తేరగావస్తే నూఅన్న యింకొకడున్నాడు
 1680 తేమానెం తెగబారెడు
 1681 తేరసొమ్మ బీరపీచు
 1682 తేలుకుపుట్టి చలిపురుగైనట్లు
 1683 తేలుకుపెత్తనంయిస్తే జెల్లవాళ్లు తెగపొడిచినట్లు
 1684 తేలుకు యెవరవకారం చెసినారు
 1685 తేళ్ళల్లోకొండి పాముల్లోపడిగ

త్రొ

- 1686 తొంగున్న సుంకరీ తలమూట దింపు అన్నట్లు
 1687 తొండకు తోటసాక్షి
 1688 తొండముదిరి పూసర వెల్లి అయినట్లు
 1689 తొంభైతొమ్మండుగురు చేరి తోలుచిరగబొడిచినట్లు
 1690 తొక్కలేనమ్మ తొక్కులో వీళ్లు హాసించట
 1691 తొత్తుకు సివమెత్తితే మొక్కకమానునా
 1692 తొలకరిచెరువునిండినా తొలుచూలు కొడుకు వుట్టినా
 లాభము
 1693 తొలకరినానలు మొలకలకు తల్లులు

1694 తొత్తువలెపాటుపడి దొరవలె తినవలెను

1695 తొలియేకాదశికి తొలితాటిపండు

తొ

1696 తొకవస్తువంట యెన్నుకోత నేస్తం

1697 తొకతొక్కిన పామువలె లేచినాడు

1698 తోచీతోచనమ్మ తోడకోడలు చెల్లెలుపెళ్లికి వెళ్లందట

1699 తోటకూరకు కడిగిపెట్టినయెసరే చాలును

1700 తోడేటిని గొర్రెలు కాయపెట్టినట్లు

1701 తొరణములేనిపెండ్లి వీరణములేనిగాజాయు నుండవు

1702 తోలుతియ్యకనే తొనలు మింగేవాడు

1703 త్రాగుటకు ముందు వ్రాతకు వెనుక

1704 తల్లినిబట్టి పిల్ల, విత్తునుబట్టి వంట

1705 తనకు తెలిసినవన్నీ తలగడ చెప్పేటట్టుంటే తగిన
వాళ్లెందరో తలవంచుకోవలసి వస్తుంది

1706 తఱికివచ్చినచెయ్యే ధనమునకువస్తుంది

1707 తన్నేకాలుకు రోలుఅడ్డమైనట్లు

1708 తాదినతొడుల్లేదు వానికిఒక పందిపిల్ల

1709 తీగకు కాయబరువా

1710 తుళ్లీయద్దే గోన మోసేది

1711 తెలువ దేవేంద్రపదవి

1712 తేరగుఱ్ఱము తంగేడుబరికె

1713 తొండకు వెలుగుసాక్షి

- 1714 తంకేటిజున్ను
 1715 తనవారిని యెరగని మొట్టతెచ్చి ఉన్నదా
 1716 తాడులని యెత్తి పారనెయ్యనూ కూడదు పాము అని
 దాటనూ కూడదు
 1717 తిట్టేనోదు కొట్టిరా పొంతుకొండదు
 1718 తింతలు తూలినవే తూపేతూపే తూలంత తూలిక
 తాతకతోనా దొందుదొందె

ద

- 1719 దండమయ్య బాపనయ్య అంటే మీ తండ్రినాటి పాత
 బాకీ యిచ్చి పామన్నాడట
 1720 దండుగకు రూపాయలు తద్దినానికి కూరలు పోగుకా
 కుండా పోవు
 1721 దండుగ భాగవతము
 1722 దంపినమ్మకు బొక్కినదే కూడు
 1723 దంపుళ్ళ పాటకు దండుగ లేదు
 1724 దండులోకి పోతే రెంటిలో ఒకటి
 1725 దగ్గితే నిలవనిముక్కు తుమ్మితే నిలచనా
 1726 దగ్గరకు పిలిచి దానకి నీ కన్నులొట్ట
 1727 దత్తతమీద ప్రేమా దాయాదిమీద ప్రేమా
 1728 దత్తపుత్ర శోకము
 1729 దమ్మిడీ గుర్రం దుమ్ము రేపినట్లు

- 1730 దయగలమొగుడు దండుకుపోతూ రోలుతీసి రొమ్మన
 వేలవేసి పోయినట్లు
 1731 దయతో దండాలు పెట్టి పడవేసి బందాలు పెట్టినట్లు
 1732 దయ దగ్గుమం గీ నెత్తి చురుమంటుంది
 1733 దయ్యపు కంటికి పేరిగింజ వెంగెము
 1734 దయ్యము కొట్టనూ బిడ్డ బ్రతకనూనా
 1735 దయ్యో ముందగ బిడ్డ బ్రతుకుతుందా
 1736 దగ్గిదురు తల కడగబోతే వడగండ్ల వాన వెంబడే
 వచ్చినదట
 1737 దగ్గిదుని సంగతాకి భూమ్యాకాశాలే తాళపుచిప్పలు
 1738 దయలేనట్టిను దండం పెట్టినా తప్పే
 1739 దర్బాను కష్ట కష్ట
 1740 దశదానాలకూ పోటకూరకట్ట
 1741 దశదశా రావే అంటే దగ్గిరాన్ని పిలు అన్నదట

దా

- 1742 దాగబోయిన చోట దయ్యాల పట్టుకున్నట్లు
 1743 దానమైతే యివ్వలేను దండుగైతే పెట్టగలను
 1744 దాయకట్లు యీవు సాడవక మానునా
 1745 దారినపోయే వ్యాజ్యం కొని తెచ్చుకున్నట్లు
 1746 దాసరిచాటకు ముప్పి ముజరా
 1747 దాసరిచాట్లు పెగుమాళ్ళ కెరుక
 1748 దాసరివా జంగమనా అంటే ముందరివూరుకొద్దీ అన్నట్లు

1749 దాసీకొడ్డుకైనా కానుగలవాడను రాజు

1750 దాస్తినీ నేరుండు మొగుడో

ది

1751 దివిటీ క్రింద దీపము

1752 దివ్వె తీసిన గూడు

1753 దినమొల వాడా కాళ్ళకట్టువానికి కప్పమన్నట్లు

1754 దినవెమొలనాడి దగ్గరికి దిగంబరుడు వచ్చి బట్ట అడిగి నట్లు

1755 దినము మంచిదని తెల్లనాళ్లు దొంగిలించినట్లు

1756 దిన దిన గండము వెద్యోళ్లు ఆయుస్సు

1757 దిక్కులేని దివాణం

1758 దిక్కులేని యింట్లో దేయ్యాలు కాపురముంటాయి

1759 దింబుపడితే వెలలుతీరునా

ద్వీ

1760 దీపంపేరుచెప్పిన చీకటిపోవునా

1761 దీపంముడ్డిక్రింద చీకటి

1762 దీపంవుండగానే చక్కబెట్టుకో

1763 దీపముండగా నిప్పుకు దేవులాడనేల

1764 దీపాన వెలిగించినది దివిలో

1765 దీపావళికి దీపమంత చలి

1766 దీపావళిపర్వాలు ద్వీపాంతరం దాటును

దు

- 1767 దుక్కిటెద్దు దేశాంతరం వెళ్లి నట్లు
 1768 దుక్కిచలవేచలవ తల్లి పాలేపాలు
 1769 దుక్కికొద్దీ పంట బుద్ధికొద్దీ సుఖము
 1770 దుక్కిదున్ని తే భూమికి శాంతము
 1771 దుక్కిగల భూమికి దిక్కుగల మనుజుడు చెడడు
 1772 దుక్కివుంటే దిక్కువుంటుంది
 1773 దున్నక చల్లితే కొయ్యక పండింది
 1774 దున్నక వేసిన అముదాలు మాదిగకు యిచ్చిన అప్పు
 తిరిగిరావు
 1775 దున్నగలిగితే మన్నముట్టవలెను
 1776 దున్నపోతుపై వర్షముకురిసినట్లు
 1777 దున్నపోతు యీనిందంటే చెంబు తేరా పాలు
 పితుక్కుందాం అన్నట్లు
 1778 దున్నపోతు యీనిందంటే తూడను కట్టివేయ మన్నట్లు
 1779 దున్నబోతే దూడల్లో, మెయ్యబోతే ఆవుల్లో
 1780 దున్నేరోజులలో దేశంమీదపోయి కోతరోజులలో కొడ
 వలి పట్టుకొచ్చినట్లు
 1781 దున్నేవాళ్ళకు వేళచూపినట్లు
 1782 దున్నలా కష్టపడి దొరలా తినవలెను
 1783 దున్నినపొలానకూ తాగిన గంజికి సరి
 1784 దున్నేవాడు లెక్కచూస్తే నాగలికూడా మిగలదు

- 1785 దుబ్బుకాగెడు వెన్న మూరెడు, దూసితే దోసెడు,
 వూదితె యేమీలేదు
 1786 దుమ్ముపోసి అంబలి కాచినట్లు
 1787 దురాశ దుఃఖయచేటు
 1788 దుర్మార్గమునకు తండ్రి బద్ధకము
 1789 దుష్టునికి దూరముగా వుండనలెచు

దూ

- 1790 దూడ కుడిచినట్లా దుత్తలో పడ్డట్లా
 1791 దూడ కుడిస్తే గాని ఆవు చేపదు
 1792 దూడ చస్తే కమ్మలం (దూడ లేని పశువుపాలు) కేదె
 చస్తే నిమ్మళం
 1793 దూడపాలు దుత్తకాయె
 1794 దూడలేని పాడి దుఃఖపుపాడి
 1795 దూడ బ్రెవుండగా గుంజ అరజినట్లు
 1796 దూబరతిండికి తూమెడు, మానవతికి మానెడు
 1797 దూరపుకొండలు నునుపు

దె

- 1798 దెబ్బకు దెయ్యంసహా హడలుతుంది

దే

- 1799 దేవుడిచ్చునేగాని తినిపించునా
 1800 దేవుడితోడు నామీద డయవుంచు

- 1801 దేవుడి పెండ్లికి అందరు పెద్దలే
 1802 దేవుడిస్తాడుగాని వండివార్చి వాతబెట్టునా
 1803 దేవుడు వరమిచ్చినా, పూజారి వరమివ్వడు
 1804 దేహం నీటిబుగ్గ వంటిది
 1805 దేహి అంటే నా స్త్రీ అనరాదు

దొ

- 1806 దొంగకు అందరిమీద అనుమానమే
 1807 దొంగకు దొంగబుద్ధి దొరికు దొరబుద్ధి
 1808 దొంగకు దొరికిందేచాలు
 1809 దొంగగొడ్లకు గుదికర వేసినట్లు
 1810 దొంగ చిక్కెనోయీ అంటే కరిచేనోయి అన్నట్లు
 1811 దొంగ చెయ్యి దాచిపెట్టినా అమావాస్యనాడు అల్ల
 ల్లాడుతుంది
 1812 దొంగతోకూడా దయ్యం వెంబడే వచ్చును
 1813 దొంగను తేలు కుట్టినట్లు
 1814 దొంగను దొంగ యెరుగును
 1815 దొంగను పుట్టించినవాడు మతిభ్రష్టును పుట్టించక
 మానడు
 1816 దొంగల తల్లికి యేడ్వ భయం
 1817 దొంగలబడ్డ ఆరుమాసములకు కుక్కలు మొరిగినవి
 1818 దొంగలుతోలిన గొడ్డు యే రేవున దాటినా ఒకటే

- 1819 దొంగవస్తానని ముందు చెప్పివుంటే సాక్షులనైనా సంపాదించు కుందురు
- 1820 దొంగ వాకిట మంచం వేసినట్లు
- 1821 దొంగవాడి దృష్టి మూటమీదే
- 1822 దొంగవాడి పెండ్లాము యెప్పుడు ముండమోపే
- 1823 దొంగసొమ్ము దొరలపాలు
- 1824 దొంగా మనిషే
- 1825 దొంగిలబోతే మంగలం దొరకినట్లు
- 1826 దొంగిలిం చేటంత దొరతనం వుండగా అడిగేటంత అన్యాయానికి పాలుపడతానా
- 1827 దొడ్డేడు గొడ్లను దొంగలు చోలుకొనిపోతే గొడ్డుగేడే శ్రీ మహాలక్ష్మి అయినదట
- 1828 దొరను పేదనరాదు యెద్దును సాధనరాదు
- 1829 దొరలుయిచ్చిన పాలుకన్నా ధరణియిచ్చిన పాలుమేలు
- 1830 దొరలేని మూకలు
- 1831 దొరికిన సొమ్ముకు దొంగ అవుతాడా
- 1832 దోవలో కూర్చుండి దొబ్బులు తిన్నట్లు
- 1833 ద్రావిడానాం ఘృతంనా స్తి మిశ్లే మిశ్లే నిరంతరం
- 1834 ద్వారపూడి పచ్చవువాని యెత్తు
- 1835 దాష్టీకానికి ధర్మంలేదు, గుడ్డికంటికి చూపులేదు
- 1836 దోమలు పండితే చామలు పండును
- 1837 దోమలేకుండా నొడియగట్టి ఒంటెను మ్రింగువారు
- 1838 దాసరితప్పు దండముతోసరి

- 1839 దిక్కులేనివారికి దేముడే దిక్కు
 1840 దొంగకు చేను పచ్చిలేదు
 1841 దొంగకు తలుపుతీసి దొరను లేపినాడు
 1842 దాగబోయి తలారి యింట్లో దూరినాటడ

ధ

- 1843 ధనము దాచినవానికే తెలియును లెక్కవ్రాసినవానికే తెలియును
 1844 ధనవంతుఁడు భక్తిపరుఁడైతే నూదిబెజ్జములో ఒంటె దూరిందన్నమాట
 1845 ధనియాల జాతి
 1846 ధర్మం తలకాచును
 1847 ధర్మంచేసేవాఁడు తన్ను మరుస్తాఁడా
 1848 ధర్మపురిలో దొంగిలించబోతూ ధార్వాడనుంచి వంగుని పోయినట్లు
 1849 ధర్మమే జయం దైవమేగతి
 1850 ధర్మానికి దండుగలేదు వెట్టికి పైసలేదు
 1851 ధీరుడైనా కావలె దీనుడైనా కావలె
 1852 ధూపంవేస్తే పాపంపోతుంది
 1853 ధైర్యములేనిరాజు యోచనలేనిమంత్రి
 1854 ధ్వంసపారాయణం దంటు మంట
 1855 ధాష్టీకానికి ధర్మమూలేదు గుడ్డికంటికి చూపుూలేదు

న

- 1856 నంగి వంగలుమేస్తే నారికేళాలు దూడలు మేసిన
వన్నెల్లు
- 1857 నంగీ నమలక మింగవేలంటే పుడికినచేపలు కరుస్త
వన్నదట
- 1858 పందిలంటే పంది పందిలంటే పంది
- 1859 సంబిపెట్టినదే ప్రసాదం
- 1860 సంబి, దంబళీ, నాగుపాము చెవులపిల్లి యెదురై తేచేటు
- 1861 సంబీనంబీ యేంసహాయం చేస్తావంటే నీపెండ్లి కెదురుగా
రానులే అన్నాడట
- 1862 నక్కకూసి పిల్లలకు దారితెచ్చును
- 1863 నక్కకూసి నాశం తెచ్చును
- 1864 నక్కను చూచినవాడెల్ల వేటకాడే
- 1865 నక్కజిత్తులన్ని నావద్దవుండ నన్ను మోసముచేసె
తాబేటిబుర
- 1866 నక్కపోయిన వెనుక బొక్క కొట్టుకున్నట్లు
- 1867 నక్కయెక్కడ దేవలోకమెక్కడ
- 1868 నక్కరేలకాయ సామ్యం
- 1869 నక్కతెరుగని బొక్కలు నాగుతెరుగని పుట్టలూవుండునా
- 1870 నక్కవాత మన్నుకొట్టినాడు
- 1871 నక్కానక్కా నానామం చూడు తిరిగిచూస్తే తిరుమణి
చూడు
- 1872 నట్టేట పుట్టి ములిగినట్లు

- 1873 నడమంత్రపుచాసరి పొద్దుమానం యెరుగడు
 1874 నడమంత్రపుశిరి నరాలమీద కురువు
 1875 నడవలేనమ్మకు నాలుగుపక్కలా సవారి
 1876 నడిచేకొద్ది డొంక, పెట్టేకొద్దీ కుదురు
 1877 నత్తగుల్లలన్నీ ఒక రేవున ముత్యపుచిప్పలన్నీ వొక రేవున
 1878 నత్తగుల్లలన్నీ ఒకచోట నవరత్నాలన్నీ ఒకచోట
 1879 నన్ను నేనే యెరుగను నిను నేనేమి యెరుగుదును
 1880 నవుంసకునిచెంత నవలాసరసత్వము
 1881 నమలగూడని నారి కేశము
 1882 నమాజు చెయ్యబోతే మసీదు మెడనుబడింది
 1883 నమ్మితి తిమ్మన్నా అంటే నాఅంతవాణ్ణి చేస్తానన్నట్లు
 1884 నమ్మి నడివీధిలో పోసినవారెవరు
 1885 నమ్మి నానబోసితే పులిసి బుర్రటలాయెను
 1886 నమ్మినాను రామన్నా అంటే నట్టేట ముంచుతాను
 లక్ష్మన్నా అన్నాడట
 1887 సరములులేని నాలుక నాలుగు విధాలు
 1888 సరునికంట నల్లరాయిపగులును
 1889 సలభీమపాకం
 1890 సలుగురితోపాటు నారాయణ కులందోపాటు గోవింద
 1891 నల్ల మొగులు వానకొట్టదు నవ్వు మొగమువాడు
 దానముచెయ్యడు
 1892 నల్లినలిగిపోయినది చెత్తకానము
 1893 నల్లనిగూర్చి మంచానికిపెట్టు

- 1894 నల్లేరుమీద బండిపారిసట్లు
 1895 ననాబంత దరిదుడు పులిఅంత సాధువు
 1896 నయం నష్టకారి భయం భాగ్యకారి
 1897 నయానా భయానా
 1898 నల్లపూసకు తెల్లపూసాలేదు తెల్లపూసకు నల్లపూసాలేదు
 1899 నవగ్రహాలూ వక్రించియున్నవి
 1900 నవామిత్ పొట్టా తమలపాకులకట్ట తడుపుతూవుండాలి
 1901 నవిలేవానికన్న మింగేవాడు ఘనుడు
 1902 నవ్వుతూ కోసినముక్కు యెడ్చినారాదు
 1903 నవ్వజెప్పేవాడు చెడజెప్పను యేడవజెప్పేవాడు బ్రతకజెప్పను
 1904 నవ్వుతూచేస్తే యేడుస్తూ అనుభవింపవలెను
 1905 నవ్వి నాపచేనే పండుతుంది
 1906 నవ్వుతూ తిట్టితివో నరకాన బడితివో
 1907 నవ్వు నాల్గువిధాల నష్టకారి
 1908 నవ్వే ఆడదాన్ని యేడిచే మగవాణ్ణి నమ్మరాదు

నా

- 1909 నాం బడా దర్బన్ భోటా
 1910 నాకూబెబ్బేనా అంటే నాకుబెబ్బే నీకుబెబ్బే అబ్బకు బెబ్బే అన్నాడట
 1911 నాకాయుష్యం నాకారోగ్యం మీకురుణా మాకుధనం

- 1912 నాకు పరీక్షా నా రాగిచెంబుకు పరీక్షా
 1913 నాకూ నాపిల్లకూ నూరేండ్లాయుస్సు నా పెనిమిటికి
 తోకంతోపాటు
 1914 నాకు సిగ్గులేదు నీకు యెగ్గులేదు
 1915 నాకుసిగ్గులేదు రేపువచ్చే అమావాస్యకుయెగ్గులేదు
 1916 నా కోడీ కుంపటి లేకపోతే యెలా తెల్లవారుతుంది
 1917 నాకు సాగసెందుకు బాగుంటేచాలు
 1918 నాగవల్లి తీర్చినట్లు
 1919 నాగవల్లి నిష్కారం
 1920 నాగుబాము చిన్నదనవద్దు పాలివాడు సన్నమనవద్దు
 1921 నాచెయ్యి నొస్తున్నది నీ చేతితో మొత్తుకోమన్నాడట
 1922 నాచేతిమాత్ర వైకుంఠయాత్ర
 1923 నాజూకు నక్కలుదేకితే నెరిసినగడ్డం కుక్కలు పీకినవి
 1924 నాటకములు బూటకములు బోటితనములు నీటులు
 1925 నాడుకట్టాలేదు, నేడుచించాలేదు
 1926 నాడు నిలువబడలేదు, నేడు కూలబడలేదు
 1927 నాడులెంచేవారేగాని గోడు చూచేవారులేరు
 1928 నాధుడు లేని రాజ్యం నానాదారులైనది
 1929 నానాటికి తీసికట్టు నాగంభొట్టు
 1930 నా ప్రతివ్రతాధర్మం నా మొదటి భర్తకు తెలుసు
 1931 నా నెత్తురు నా నోట కొట్టు తాడు
 1932 నా పప్పు కలిసినంత నేనే తింటారు
 1933 నాపాదమేగతి అన్నట్లు

- 1934 నాభాగ్యం దేవర చిత్తం
 1935 నాభిలో బలంకంటె, నవాబుతో జబాబిస్తాను
 1936 నా ముందర బానెడు గంజా ?
 1937 నాడు వుంటే నవాబు సాహెబు అన్నంవుంటే అమీరు
 సాహెబు బీదపడితే పకీరుసాహేబు, చస్తే పీరుసాహేబు
 1938 నాడు వ్రాసినవాడు నేడు చెరిపి మళ్ళీ వ్రాస్తాడు
 1939 నా ముందర నీవేమి బ్రతక గలవు
 1940 నాయింటికి నేనే పెద్దను పిల్లికి పెట్టరా పంగనామం
 1941 నారిగాడు, నారాడు, నారాయాడు, నారాయ,
 నారయ్య, నారాయణయ్య, నారాయణరావు, నారా
 యణరావు పంతులు, నారాయణరావు పంతులుగారు
 1942 నారుపోసినవాడు నీరుపోయ్యడా
 1943 నాలికతీపు లోనవిషం
 1944 నాలికా నాలికా వీవుకు దెబ్బలు తేకే
 1945 నావేలు పుచ్చుకోని నాకన్న పొడిచినావా
 1946 నాసిరి కన్నా నా అక్కసిరి, నా అక్కసిరికన్నా నాసిరి
 ఘనం
 1947 నాళ్ళల్లో కల్లా చిన్ననాడే మేలు

ని

- 1948 నిండు కుండ తొణకదు
 1949 నిజనూడితే నిష్ఠూరం
 1950 నిత్యము చచ్చేవారికి యెడ్డేవారెవరు

- 1951 నిద్రపోయేవాణ్ణి లేపవచ్చునుగాని మేలుకున్న వాణ్ణి వరు
లేపుతారు
- 1952 నిద్రపోయినవాడి కాళ్ళకు మొక్కినట్లు
- 1953 నిద్ర సుఖమెరుగదు ఆకలి రుచియెరుగదు
- 1954 నిన్న కుప్పా యివ్వాలి అట్లు
- 1955 నిన్నపున్న వారు నేడులేరు
- 1956 నిప్పుకు చెదలంటునా
- 1957 నిప్పుకు నీళ్ళకూ వుండే స్నేహం
- 1958 నిప్పుకు నీళ్ళంటుకొనునా
- 1959 నిప్పుకొట్టితే నీళ్లువునుగాని నీళ్ళుకొట్టితే రెండవునా
- 1960 నిప్పునకాలదు నీళ్ళను తడవదు
- 1961 నిప్పుముట్టనిది చెయ్యికాలదు
- 1962 నిప్పులబుర్రకు నీళ్ళబుర్ర
- 1963 నిప్పులు వళ్ళోకట్టుకున్నట్లు
- 1964 నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు
- 1965 నిర్భాగ్యునికి నిద్ర అభాగ్యునికి ఆకలి
- 1966 నిలకడలేనిమాట నీళ్ళమాట
- 1967 నిలవనీడ పట్టుకొమ్మలేదు
- 1968 నిలుచుంటానికి జాగాదొరికితే కూర్చుంటానికి అప్పుడే
దొరుకుతుంది
- 1969 నిపురుకప్పిన నిప్పు
- 1970 నిశ్చితార్థమునాడు నీలగవలసినది నాగవల్లిదాకావుండడం
నా అదృష్టమే కదా

1971 నిష్ఠ నీశ్వరాలు మంత్రం మాలతిపాలు

నీ

1972 నీ అరచేతికి పండ్లువస్తే చూస్తాము

1973 నీకురానిది నాకు యింపుగానిది పాడు

1974 నీకూనాకూకాదు రోలెత్తి తలంబాలుపొయ్యి

1975 నీకు రానిది నేను విననిది పాడు

1976 నీకు వొకదణ్ణము నీబువ్వకు వొక దణ్ణము

1977 నీతికాని మాట రాతివేటు

1978 నీతిలేనివాడు కోతికంటే పాడు

1979 నీనొసటనే ప్రాద్దుపొడిచినదా

1980 నీకెక్కడ సంశయమో నాకక్కడ సందేహము

1981 నీపెండ్లాం ముండమోస్తే నీకెవరన్నం వండిపెడతారు

1982 నీపెండ్లి పాడైనట్లేవున్నది నాపెండ్లికి తాంబూలానికిరా

1983 నీపేరంటమే అక్కరలేదంటే కరకంచు చీరకట్టుకొని
వస్తానన్నదట

1984 నీబ్రరె నెవరుకాస్తారు చూతామంటే నాతిత్తిలో డబ్బే
కాస్తుందన్నాడట

1985 నీముష్టి లేకపోతే మానెగాని నీకుక్కను కట్టివెయ్యి

1986 నీయెడమచెయ్యి తియ్యి నాపురచెయ్యి పెట్టుతాను

1987 నీరు నీటివంకనే పారుతుంది

1988 నీరు పల్లమెరుగు నిజము దేముడెరుగు

1989 నీలి నీశ్వకుపోతే బావి లోతుకుపోయిందట

- 1990 నీవు కాకపోతే నీఅబ్బ మరివొకడు
 1991 నీవు చచ్చిన రోజులేదు నేను యేడ్వనిరోజూలేదు
 1992 నీవుచస్తే లోకమెల్లా యెముకలా
 1993 నీవు తలచినప్పుడు బిడ్డను కనాలనా ?
 1994 నీవు పెట్టకపోతే పెట్టేయిల్లు చూపించు
 1995 నీవు వొకందుకు పోస్తే నేను మరివకందుకు తాగుతున్నా
 1996 నీసాకులు చట్టుబండలుగాను నాలుగు బేకులు బేకు
 1997 నీశ్లకంఠాయి విద్యుహే, కొలుకుఠాయ ధీమహే,
 తన్నో గుడ్లూరు ప్రచోదయాత్

ను

- 1998 నువ్వులకు తగిన నూనె
 1999 నుంటినిబొడిచి శెలగే అనేవాడు
 2000 నుయ్యి తియ్యబోతే దయ్యం బయలు వెళ్లింది
 2001 నువ్వుకు నూరు రోగాలు
 2002 నువ్వులూ నూనె ఒకటి, గానుగవాడు వేరు
 2003 నీశ్శమీద వ్రాసినమాట

నూ

- 2004 నూటికిబెట్టి కోటికి గొరిగించేవాడు
 2005 నూటికి నూలిపోగు, కోటికి గోవుకోక
 2006 నూతికప్పకు సముద్రం చేరువా?
 2007 నూనె పోగొట్టుకున్నవాడూ ఏడ్చినాడు బొండాప
 కాయ పోగొట్టుకున్నవాడు పొర్లిపొర్లి యేడ్చినాడు

2008 నూరయ్యేవరకు నన్ను కాపాడితే ఆతరువాత నిన్ను
కాపాడుతాను

2009 నూరి భరించలేనమ్మ తాగేమి భరిస్తుంది

2010 నూరు కల్లలాడైనా ఒకయిల్లు నిలపాలి

2011 నూరు కాక్సులో ఒక కోయిల యేమి చేయగలదు

2012 నూరు కొరడా దెబ్బలకొక బొబ్బట్టు

2013 నూరు నోములు ఒక రంకుతో సరి

2014 నూరుమంది గుడ్డివాళ్ళు పోగయి ఒక చాడు నూతిలో
పడ్డట్టు

2015 నూరుమంది మొండి చేతులవాండ్లు పోగయి ఒక గొడ్డు
గేదెకు పాలుపితుక లేక పోయినారు

2016 నూరుమాటలు ఒక వ్రాతకు సరికావు

2017 నూలి పోగు అతుకు

నె

2018 నెత్తి మూటకు సుంకమడిగినట్లు

2019 నెత్తి కాలిది బోలెకాలదు

2020 నెమలికంట నీరుకారితే వేటగానికి ముద్దా

2021 నెయ్యి అని తాగకూడదు, నూనె అని తలకు రాచుగో
కూడదు

నే

- 2022 నేర్పుగలమ్మ నేతితో అతిరసాలుచేస్తే, ఓర్పుగలమ్మ
వొళ్ళో కట్టుక పోయిందట
- 2023 నేలకు మూడామడ బిళ్ళ పెట్టుగా నడిచేవాడు
- 2024 నెల తక్కువైనా రాజు యింట పుట్టమన్నట్టు
- 2025 నెలబాలుడికి నూలుపోగు
- 2026 నేతగాని కేలరా కోతిపిల్ల
- 2027 నేతికుండ నేలబెట్టి వట్టికుండ పుట్టిమీద పెట్టేవాడు
- 2028 నేతిగూన చేతబూని నిచ్చిన యెక్కేవాడు
- 2029 నేతిబీరకాయ సామ్యము
- 2030 నేను పుట్టకపోతే నీకు పెండ్లాము లేకపోను, అంటే,
నీవు పుట్టకపోవే మీ అమ్మకూతుల్ని పెండ్లాడి వుండు
నన్నాడట
- 2031 నేలవిడిచి సాము చేసినట్లు

నా

- 2032 నొచ్చిపోయినవాడ నువ్వులు చల్లుము అన్నట్లు
- 2033 నొయ్యకుండా చేస్తే గోయకుండా పండును
- 2034 నొసట వ్రాసిన వ్రాలు తప్పదు
- 2035 నొసలు బత్తుడు నోరు తోడేలు
- 2036 నొసట వ్రాసిన వ్రాలుకన్నగలదా నూ రేండ్లు చింతిం
చినా

నో

- 2037 నోటికి చేతికి అడ్డులేదు
 2038 నోటికి చేతికి యెంగిలిలేదు
 2039 నోటిముత్యాలు పోతవా
 2040 నోట్లో ఆవగింజ! దాగదు
 2041 నోటికివట్టం గంజికి పెడమంట
 2042 నోరుఅంగాళపువండు, చెయ్యి బలుసుముల్లు
 2043 నోరుగలిగితే బ్రతుకువాడు
 2044 నోరుంటే పోరుగెలుస్తాడు
 2045 నోరుకొవ్వి వీళ్లుకారడం
 2046 నోరు మంచిదైతే పూరుమంచి
 2047 నోరున్న తలగాచును
 2048 నోరు మాట్లాడుతూవుంటే నొసలు వెక్కిరిస్తుంటుంది
 2049 నోరుమూస్తే మూగ నోరు తెరిస్తే రాగ
 2050 న్యాయం తప్పనివాని కాచార్య కటాక్షమెందుకు
 2051 నేర్చుకున్నదాకా బ్రహ్మవిద్య నేర్చుకున్న తరువాత
 కోతివిద్య
 2052 నిమ్మకర్మ నిత్యకర్మ సమ్మకర్మ సప్తకర్మ
 2053 నిరక్షర కుక్షి విరూపాక్ష దీక్షితులు వారి కిరణైయొక్క
 భక్త్య మొక లక్ష్యమా అన్నట్లు
 2054 నేరేండ్లు పండితే నేలలు పండును
 2055 నవాబు సాతుల్లాఖాన్ అవ్వనాటిది
 2056 నిజం నిలకడమీద తెలుస్తుంది

- 2057 నీళ్లుమూట కట్టినట్లు
 2058 సమ్మితిరామన్నా అంటే నాఅంతవాణ్ణి చేస్తానన్నట్లు
 2059 నానారుచులుచారి నాలికమీద కొరివిపెట్టుకున్నట్లున్నది
 2060 నీపత్తుపణం పాడుగాను నావొతుపణం కుప్పలు కుప్పలు
 పెట్టు
 2061 నీశ్వర్ నిమ్మలు బ్రతికినవి, అడవిలో తుమ్మలు బ్రతికినవి
 2062 నేడుచస్తే రేపటికి రెండు
 2063 నాభిలోపుట్టిన పురుగువంటివాఁడు
 2064 నూటికిపొడిచి శైలగో అనేవాఁడు

ప

- 2065 పంచ పండవులు మంచంకోళ్లులా ముగ్గురంటారేగాని
 యిద్దరేఅని ఒకటిచూపి సున్న చుట్టినట్లు
 2066 పంచశుభం పంచాశుభం
 2067 పంచాంగం పోతే నక్షత్రాలు పోతవా
 2068 పంచాగ్ని మధ్యం
 2069 పంజాకేలరా పత్తిధర
 2070 పంట పెంటలోనేవున్నది, పాడి పూరిలోనే వున్నది
 2071 పండగ తొల్నాడు గుడ్డలకరువు, పండగనాడు అన్నం
 కరువు, పండగమర్నాడు మజ్జిగకరువు
 2072 పండగనాడు పాతమొగుడేనా అంటే, దొంగక్కపోతే
 యేంజేస్తాము అందిట

- 2073 పండనినేల పుట్టెడు దున్నటంకంఁటె, పండేనేల పండుం
చాలును
- 2074 పండు జారి పాలల్లో పడింది
- 2075 పండే పంట పైరులోనే తెలుస్తుంది
- 2076 పందికి పెడతల బుద్ధి
- 2077 పందికేలరా వన్నీరు బుడ్డి
- 2078 పందికొక్కును పాతర బెట్టితే వుంటుందా ?
- 2079 పందిని నందిని నందిని పందిని చేసేవాడు
- 2080 పందిలిపడి చచ్చినవాడు యిల్లు విరిగిబ్రతికినవాడు లేరు
- 2081 పంది యెంతబలినా నంది అవునా
- 2082 పండుంతిన్నా పరగడుపే యేడుంతిన్నా ఏకాదశే
- 2083 పక్క వుండు పెంచుతావేమి !
- 2084 పక్కలో కత్తి
- 2085 పగటిమాటలు పనికి చేటు, రాత్రి మాటలు నిద్రచేటు
- 2086 పగలు చస్తే పాతకిలేదు, రాత్రిచస్తే దీపాకిలేదు
- 2087 పగలు పక్క చూచి మాట్లాడు, రాత్రి అదిరద్దు
- 2088 పగలెల్లా బారెడు నేళాయ, దీపంతేరా దిగనేస్తాను
- 2089 పగలు తల్లి రాత్రి భార్య
- 2090 పగవానింట పది చిచ్చాలు పోయినా పోయినీవే
- 2091 పచ్చిగడ్డివేస్తే భగ్గుమంటుంది
- 2092 పగలు రే జీకటి రాత్రి హూటా హూటి
- 2093 పచ్చివెలక్కాయ గొంతువ పడ్డట్టు
- 2094 పట్టపగలు కన్నంవేస్తావేమిరాఅంటే నాకక్కర్రి నీకేమి

తెలుసునన్నట్లు

- 2095 పట్టణము పోయిన గాడిదె వలెకు పోయిన గాడిదను కర
చినదట
- 2096 పట్టవగలు చుక్కల పొడిపిస్తాడు
- 2097 పట్టినది చింతకొమ్మగాని ములగ కొమ్మకాదు
- 2098 పట్టినది బంగారం ముట్టినది ముత్యము
- 2099 పట్టినవాడు వరక పిల్లలంత అంటె పట్టనివాడు మెట్ట
పిల్ల అన్నట్లు
- 2100 పట్టపట్టి పంగనామాలుదిద్దితే గోడచాటున గోకివేసెనట
- 2101 పట్టివిడచిన మండ మబ్బు విడచినయెండ మొగుడువిడచిన
ముండ
- 2102 పట్టు కత్తిరించినట్లు మాట్లాడవలెను
- 2103 పడమట కొరుకు
- 2104 పడమట కొర్రుపట్టితే పదిళ్ళమీద రాజనాలు
- 2105 పడమట కొర్రుపట్టితే పాడియాపు రంకివేయును
- 2106 పడమట మరసిన పదిగడియలకు వర్షం
- 2107 పడమట మెరిస్తే పందియైనా నీళ్ళకు దిగదు
- 2108 పడమరకు ఘోరేడుపిట్టలంత మేఘమునడిస్తే పాతాళం
బ్రద్దలగునంత వర్షం కురుస్తుంది
- 2109 పడవ వొడ్డుచేరితే పడవవానిమీద ఒకసొడ్డు
- 2110 పడిశము పరిరోగాలుపెట్టు
- 2111 పడుకోవడము పాడుగొడ్లలో కలవరింతలు మిదె
యిండ్లలో

- 2112 పడుచుల కాపురం చిరుకులమంట
 2113 పడుచుల సేద్యం పాకానికి రాదు
 2114 పత్తికి పదిచాళ్లు అనుదముకు ఆరుచాళ్లు జొన్నకు ఏడు
 చాళ్లు
 2115 పత్తిగింజ తింటావా బసవన్నా అంటే ఆహా అన్నట్లు గంత
 కట్టగా బసవన్నా అంటే ఊహా అన్నట్లు
 2116 పదిమంది గలవాడు పందయినా సేద్యం చేస్తాడు
 2117 పదిమంది చేరినపని పాడుపాడు
 2118 పదిమందిలో టిచావు పెండ్లిలో సమానము
 2119 పదిమందిలో వడ్డ సాము చావకపోదు (చావదు)
 2120 పదిరాళ్ళు వేస్తే ఒకటైనా తగలదా
 2121 పదునుతప్పినా అదునుతప్పినా పన్ను దండుగ
 2122 పనిఅంటే నావొళ్ళు భారకిస్తుంది భోజనమంటే నా
 వొళ్ళు పొంగివస్తుంది
 2123 పనిగల మగవాడు పందిరి వేస్తే కుక్కతోకతగిలి కూల
 బడెనట
 2124 పనిగలవారియింట్లో పైసల ఏట్లాట పనిలేనివారియింట్లో
 పాపోసుల ఏట్లాట
 2125 పరమేశ్వరుడు కన్ను విప్పితే కాలమేఘాలు కకాలికవై
 పోతాయి
 2126 పని చెయ్యనివాడు యింటిదొంగ పన్నియ్యనివాడు
 దివాణానికి దొంగ
 2127 పనితక్కువ పాకులాట యెక్కువ

- 2128 పనిలేక పటేలింటికిపోతే పాతగోడకు పూతపెట్టమన్నాడట
 2129 పనిలేని పాపరాజేమి చేస్తున్నాడురా అంటే, కండేటి
 కొమ్ముకు రేఖలు తీస్తున్నాడు
 2130 పనిలేని మాంగలి పిల్లితల గొరికినట్లు
 2131 పనిలేని మాచకమ్మ పిల్లిపాలు పితికిందిట
 2132 పన్నెండామడలమధ్య బ్రాహ్మణుడు లేకపోతే యజ్ఞం
 చేయిస్తానన్నట్టు
 2133 పప్పుణ్ణంఅంటే పది ఆమడలైనా పరుగెత్తాలె
 2134 పప్పుతో పది కబళాలూ తింటే పులుసెందుకు బుగ్గిలోకా
 2135 పప్పులేని పెండ్లి పుప్పులేని కూరపున్నదా
 2136 పరద్రవ్యాణి లోప్తపతు
 2137 పరద్రవ్యాణి చెల్లంవత్
 2138 పరాయి పిల్లలకు గాజులు పెట్టితే పైకాలుచేటు
 2139 పరుగెత్తుతూ పాలుతాగేకన్నా నిలబడినీళ్లుతాగేదిమేలు
 2140 పరుగేత్తేవాణ్ణి చూస్తే తరిమేవాడికి లోకువ
 2141 పరులసొమ్ము పేలపిండి, తనసొమ్ము దేవుడిసొమ్ము
 2142 పరువిచ్చి పరువుతెచ్చుకో
 2143 పలుకనివాళ్ళతో పదిపూళ్ళవాళ్లూ గెలువలేరు
 2144 పలకమ్మ పున్నానికి (మార్గశిరము) పడమటి కొమ్మ
 పూస్తుంది
 2145 పలుచని పంట వేడుక, బత్తు చూపు వేడుక
 2146 పల్లం వుంటే నీళ్ళు నిలుస్తవి
 2147 పల్లందున్ని నవాఁడు పల్లకీ యెక్కినవాఁడు సమము

- 2148 పల్లికమ్మగడుస్తే (మార్గశిర పూర్ణిమ) తల్లితోకలుస్తాను
 2149 పల్లె గమారు, పట్టణ దలారి
 2150 పశువులకు పాలు నోటిలోవున్నవి, పాలు కాచేవాడు
 పాటుకు అక్కరకురాడు
 2151 పసుపుకొమ్మ యివ్వని కోమటి పసారమంతా కొల్ల
 యిచ్చినాడు
 2152 పసుపూ బొట్టూపెట్టి పెండ్లికిపిలిస్తేపోక, పెంకుపట్టుకొని
 పులునుకు వెళ్లినట్లు
 2153 పక్షిమీద గురిపెట్టి మృగాన్ని కొట్టినట్లు

పా

- 2154 పాండవుల వారిసంపాద్యం, దుర్యోధనుల వారి పిండ
 కుళ్లకు సరి
 2155 పాపాలులేవు పుణ్యాలులేవు తరిమితేచెట్లపాలు గుట్లపాలు
 2156 పాలకువచ్చి ముంత దాచినట్లు
 2157 పాకలపాటివారి రణకొమ్మ
 2158 పాగావంటి బంధువుడు అంగరకావంటిహారాంగాడులేదు
 2159 పాటిమీద గంగానమ్మకు కూటిమీదే లోకం
 2160 పాటిమీద వ్యవసాయం కూటికైనా రాదు
 2161 పాటు గలిగితే కూటికి కొదవా
 2162 పాటుపడితే భాగ్యం కలుగును
 2163 పాడిందే పాడరా పాచివళ్ళ దాసరి
 2164 పాడితో పంట వోవదు

- 2165 పాడివివును దానంచేసి పాలు తానే పితుక్కున్నట్లు
 2166 పాడివనరము, పసిబిడ్డ ఒక్కటి
 2167 పాడువూరికి నక్క తలారి
 2168 పాడూరికి మంచముకొయ్య పోతరాజు
 2169 పాడువూళ్ళో పొగిడేవారు లేరు నాకు నేనే పొగుడు
 కుంటాను
 2170 పాత దొంగ వొక్కరోజు పట్టుబడక మానఁడు
 2171 పాతముండ కలవరిస్తే కొత్తముండకు దెయ్యం పట్టినట్లు
 2172 పాతముండ లందరు పోగయి కొత్తముండ తాడు
 తెంచినట్లు
 2173 పానకములోని పుడక
 2174 పాన్ను మంచిదిచూచి వనరము కొట్టవలెను
 2175 పాపంపుంటే భయం, పల్లంపుంటేనీళ్లు
 2176 పాపటకాయ కొరకనెంత యాకనెంత
 2177 పాపనము పదిసేద్యాల పెట్టు
 2178 పాపమని పాతబట్టయిస్తే గోడచాటుకుపోయి మూర వేసి
 గొనెనట
 2179 పాపమని పల్లెడంబలిపోస్తే కారంలేదని కచ్చేరికెక్కెనట
 2180 పాపిసొమ్ము పరులపాలు ద్రోహిసొమ్ము దొరలపాలు
 2181 పాముకాళ్ళు పామునకెరుక
 2182 పాముకు పాలుపోస్తే విషమైనట్లు
 2183 పాముకు బడనిక చూపినట్లు
 2184 పాము చిన్నదైనా చొకటే పెద్దదైనా చొకటే

- 2185 పాముచుట్టం పడిగ పగ
 2186 పాముతోచెలిమి కత్తితోపాము
 2187 పాముతోచెలిమి రాజుతోచెలిమి వొకటి
 2188 పామునకు విషము పండ్లలో వుంటుంది
 2189 పామును పుద్దుపెట్టుకున్నట్లు
 2190 పాడైపోయిన కూరలు భావడికి
 2191 పామునూ చావనివ్వడు, కర్రా విరగనివ్వడు
 2192 పాములతో మెలగవచ్చునుగాని స్వాములతో మెలగ
 రాదు
 2193 పాయసములో నెయ్యి వొలికినట్లు
 2194 పారవేసుకున్నచోటనే వెతుక్కోవలసినది
 2195 పారే చీమ చప్పడు వినేవాడు
 2196 పాలచుట్టితే సూత్రం మేలు గుణం వస్తుందా
 2197 పాలల్లో పంచదార పొలికినట్లు
 2198 పాలను చూడనా భాండాన్ని చూడనా
 2199 పాలిచ్చే బ్రతెనుపోగొట్టుకొని పై నెక్కే దున్నుతున్నట్లు
 కున్నట్లు
 2200 పాలుపోసిపెంచిరా పాము కరవకమానదు
 2201 పాలేకుడిచి రొమ్మే గుద్దినాడు
 2202 పాలేరు దున్నినవాడు అప్పులపాలు
 2203 పాలేరు వాని పశువుపోయినా, మారుతల్లి బిడ్డపోయినా
 బెంగలేదు
 2204 పాశినకూడు పదురుకువస్తుంది

2205 పాల్కచిక్కనై శే వెన్న వెక్కనం

2206 పాల్కొల్లని పిల్లియున్నదా

పి

2207 పిండిఎంగో విప్పటి (రొట్టె) అంతే

2208 పిండికిదగ్గ పిడచ

2209 పిండిప్రోటూలేనిది పెండ్లి అగునా

2210 పిండిబొమ్మనుచేసి పీటమీద కూర్చుండపెట్టితే ఆడబిడ్డ
తనాన అదిరి పడ్డదట

2211 పిండెలో పండిన పండు

2212 పిచ్చుకమీద బ్రహ్మస్త్రమా

2213 పిచ్చికుదిరింది రోలు తెలకుచుట్టమన్నట్లు

2214 పిచ్చుగుంటలవాని పెండ్లెంత వైభవమెంత

2215 పిచ్చినానికి చోకమంతయు పిచ్చగానే యుంటుంది

2216 పిట్టకొంచెము కూతఘనము

2217 పిట్ట పిట్టపోరు పిల్లి తీర్చినది

2218 పితాపురంవెళ్ళి పిడి తెడు నీళ్ళు తెచ్చినట్లు

2219 పిడుకపొగకు సిగమూగితే గుగ్గింపొగ కెట్లాగవలె

2220 పిడుకలు తీసుకరార సివ్వయంటే నాపిక్కలు నొస్తున్నవి
అవ్వా అన్నాడట

2221 పిడుకూ బియ్యానికి చోక పీమం తం

2222 పిడుగుకు గొడుగడ్డమా

2223 పిడుగు పడడానకు వారనూలా

- 2224 పితకే బ్రరెను యిచ్చి పొడిచే దున్నను తెచ్చుకున్నట్లు
 2225 పినతండ్రి పెళ్ళాం పినతల్లి గాదు, మేనమామ పెళ్ళాము
 మేనత్తగాదు
 2226 పిరికి బంటుకు తుమ్మాస
 2227 పిరికి బంటుకు ఆయుధ మెందుకు
 2228 పిలవని పేరంటం, చెప్పని ఒక్కపొద్దు
 2229 పిలిస్తే బిగిస్తే సరిగాని వస్తే వాడబ్బతరమా
 2230 పిల్లకా కేమెరుగును వుండేలు దెబ్బ
 2231 పిల్లకాయలకు పీట కోళ్లకు చలిలేదు
 2232 పిల్ల బావిలో పడ్డదిరా అంటే వుడుకంబలి తాగివస్తా
 నన్నాడట
 2233 పిల్ల ముడ్డిగిల్లి వుయ్యాల పూపేవాడు
 2234 పిల్లగలవాడు పిల్లకేడిస్తే కాటివాడు కాసుకేడిచినట్లు
 2235 పిల్లకు సాచ్చుబెట్టిచూడు గొడకు నున్నంపెట్టిచూడు
 2236 పిల్ల కోసరం గడ్డి తింటాడు
 2237 పిల్ల లేనియింట తాత తడువు లాడినట్లు
 2238 పిల్లి కండ్లు మూసుకొని పాలు త్రాగుతూ ఎవరున్నా
 చూడలేదను కొన్నట్లు
 2239 పిల్లి కండ్లు పోగోరును, కుక్క పిల్లలు కలుగ గోరును
 2240 పిల్లికి చెలగటము, ఎలుకకు ప్రాణ సంకటము
 2241 పిల్లికోక బ్రరె త్రొక్కితే పిల్లి ఎలుక మీద మీసాలు
 దువ్వెసట

- 2242 పిల్లికి రొయ్యల మొలత్రాడు గట్టితే అనుంటాబోయి
నోట్లో వేసుకున్నదట
- 2243 పిల్లికి యెలుక సాక్షి
- 2244 పిత్రార్జితం అంతా కరారావుడి చుట్టటం అయింది
- 2245 పిల్లిని చంక బెట్టుకొని పెండ్లికి వెళ్ళినట్లు
- 2246 పిల్లిని చంపిన పాపం నీది బెల్లం తిన్న పాపం నాది
- 2247 పిల్లి బ్రహ్మహత్య
- 2248 పిల్లి బ్రాహ్మణుడు, పీట ముతైదు
- 2249 పిల్లి శాపాలకు ఉట్లు తెగునా
- 1650 పీటకూ పిఱ్ఱకూ వైరం
- 2251 పిరికిఅంటూ రానేగూడదుకాని వచ్చిందంటే పిచ్చికుక్క
కరచినట్లే
- 2252 పిల్చేవారుంటే బిగినేవారు శానామంది

ప్ర

- 2253 పీతాంబరం ఎరువిచ్చినమ్మ పీటవెంబడి పెట్టుకు తిరుగ
వలసినది
- 2254 పీనుగకు చేసిన జాతర
- 2255 పీనుగు ఎక్కడో గద్దలక్కడ

పు

- 2256 పుంగనూరు సంస్థానం
- 2257 పుంజం పెట్టినది బట్ట లంచం పెట్టినది మాట
- 2258 పుంటికురలో వుడకరుచి మాంసములో బొక్కరుచి

- 2259 పుంటికూరతిన్న పుట్టినిల్లు పాశమూతిన్న పరాయియిల్లు
 2260 పుచ్చకాయల దొంగఅంటే బుజముతడవి చూచుకున్నట్లు
 2261 పుచ్చిన మిరియాలైనా జొన్నలకు సరతూగక పోవు
 2262 పుచ్చిన విత్తనాలు చచ్చినా మొలకవు
 2263 పుట్టడం చావడం కొరకే
 2264 పుట్టనిబిడ్డకు పూసలు కట్టినట్లు
 2265 పుట్టనిబిడ్డకు పేరుపెట్టినట్లు
 2266 పుట్టమన్న వేసిన పుడమిపగడుతుంది
 2267 పుట్టమీద తేలుకట్టినా నాగుమయ్య మహిమేనా
 2268 పుట్టకు ధ్వనియెత్తితే పట్టెడు మొగుడికి ద్యానెత్తితే
 పుట్టెడు
 2269 పుట్టించినవాడు పూరిమేపుతాడా
 2270 పుట్టిన్నాటినుంచీ పుల్లిగాడే మొగుడో
 2271 పుట్టిన్నాటిబుద్ధి పుడకలతోగాని పోదు
 2272 పుట్టినపిల్లలు బువ్వకేడిస్తే అవ్వ మొగుడుకేడ్చినట్లు
 2273 పుట్టినన్నాళ్ళకు పురుషుడు యజ్ఞముచేసెను
 2274 పుట్టినవానికి తమ్ముడు పుట్టేవానికన్న
 2275 పుట్టుఛాయెగాని పెట్టుఛాయవచ్చునా
 2276 పుట్టువాసనా పుట్టుశాస్త్రాన్ని పెట్టుశాస్త్రాన్ని
 2277 పుట్టెడముదాము పట్టించుకొని నొర్లినా అంటదుశిరి
 2278 పుణ్యం పుట్టెడు పురుగులు తట్టెడు
 2279 పుణ్యానికి పుట్టెడిస్తే పిచ్చకుంచమన్నట్లు
 2280 పుణ్యానికి పెట్టెలమ్మా నీమొగుడితో సమానంగాపెట్టు

- 2281 పుణ్యానికిపోతే పాపమెదురై నది
 2282 పుత్తుండై వేధింతునా శత్తుండై వేధింతునా పేరులేని
 దయ్యమునై వేధింతునా పెనిమిటి నై వేధింతునా
 2283 పుచ్చినవంకాయలు బావనయ్యకు
 2284 పెక్కు రేగుల్లో ఒక జల్లేడు బ్రతుకునా
 2285 పునర్వసు పుష్యమికార్తెలు వర్షిస్తే పూరేడుపిట్ట అడ్డుగై
 నాతడియదు
 2286 పురుగు చట్టం పిండినట్లు
 2287 పుబ్బ ఉచ్చిచ్చి కురిసినా గుబ్బచ్చి చెట్టుక్రింద నానదు
 2288 పుబ్బ కెరలితే భూతం కెరలినట్లు
 2289 పుబ్బ రేగినా బూతురేగినా నిలువదు
 2290 పుబ్బలో చల్లేదానికంటే దిబ్బలో చల్లేది మేలు
 2291 పుబ్బలో పుట్టెడు చల్లేకంటే మఖలో మానెడు చల్లితే
 మేలు
 2292 పుబ్బలో పుట్టెడు చల్లేకంటే ఆళ్లేషలో అడ్డెడుచల్లేదిమేలు
 2293 పుబ్బలో పుట్టి మఖలో మాడిపోయింది
 2294 పురిట్లోనే సందు కొట్టింది
 2295 పురు కాదుతూవుంటే పోతరాజు శివమాడినట్లు
 2296 పురుగు గిరుగుంతిని పుట్టలో నుండక మూరివార్తలన్ని
 యుడుముకేల
 2297 పురుష సింహుండైతే పురుషుణ్ణి పెండ్లాడవలెగాని స్త్రీని
 పెండ్లాడడమెందుకు
 2298 పుంగుమీదికి తెడ్డెడువప్పు

- 2299 పులికడుపున చలిచీమలు పుట్టునా
 2300 పులికాకలైతే గడ్డితింటుందా
 2301 పులినాకి విడిచినట్లు
 2302 పులినిచూచి నక్క వాతపెట్టుకున్నట్లు
 2303 పులివక్కను జోరిగవున్నట్లు
 2304 పులిపిల్ల పులిపిల్లే మేకపిల్ల మేకపిల్లే
 2305 పులిగాడికి గిలిగాడు
 2306 పులిమీసాలువట్టుకు పుయ్యాలలూగినట్లు
 2307 పువ్వువిప్పగా నే వనిమళం
 2308 పువ్వుమానమునందు పువ్వులుగుచ్చ పొద్దుండదు
 2309 పువ్వుమాసానికి పూసంతవేసంగి

పూ

- 2310 పూజకొద్దీ పురుషుడు పుణ్యకొద్దీ పుత్రుడు
 2311 పూటకూళ్ళకు వచ్చినవాడికి పుల్లధర యెందుకు
 2312 పూటకూళ్ళమ్మ పుణ్యమెరుగదు
 2313 పూచినతంకేడు వేసినా కాచిననెంపలి వేసినా నేను
 పండుదును
 2314 పూచినపూ వెల్లా కాయవితే భూమివట్ట చోటుండదు
 2315 పూతకుముందే పురుగువట్టినది
 2316 పూరా మణిగిన వానికి చలేమి, గాలేమి
 2317 పూల చేరెత్తినట్లు
 2318 పూలమ్మిన చోట పుడక లమ్మినట్లు

2319 పూస గూర్చినట్లు

2320 పూస పోగూ వుంటే బుజమెక్కవలెనా

పె

2321 పెంట మీద పంట, మంట మీద పంట

2322 పెండ్లికి పోదాం అంటే వెళ్లిపోదాం అన్నట్లు

2323 పెండ్లినాటి సౌఖ్యం లంఖణాలనాడు తలచు కొన్నట్లు

2324 పెండ్లి మర్నాడు పెండ్లికొడుకు ముఖాన పెద్దమ్మ
వేలాడుతుంది

2325 పెండ్లివాగు వచ్చి పెరట్లో దిగినారా

2326 పెండ్లిసందట్లో తాళిబొట్టు కట్ట మరచినట్లు

2327 పెట్ట కూస్తే పుంజు కేరుతున్నది

2328 పెట్టగల బచ్చలిపాదు కొనగల బర్రె మేసిపోయినది

2329 పెట్టనమ్మ పెట్టనేపెట్టదు పెట్టేముండ కేమి వచ్చినది
పెద్దరోగం

2330 పెట్టితే తింటారు గాని తిట్టితే పడరు

2331 పెట్టితే పెండ్లి పెట్టకపోతే శ్రద్ధము

2332 పెట్టినమ్మకు ప్రాణహాని చెప్పినమ్మకు జన్మహాని

2333 పెట్టినమ్మకు పుట్టినదేసాక్షి, పెట్టనమ్మకు పుట్టనిదేసాక్షి

2334 పెట్టినవారికి తెలుసు నిజేపం

2335 పెట్టినదంతయు పైరగునా? కన్నదంతయు కాన్పగునా?

2336 పెట్టి పోతారు లేని వట్టి కూతలే

2337 పెట్టిపాపం నమ్మ కొట్టి పాపంన్నదట

- 2338 పెట్టు చుట్టము పొగుడు భాగ్యము
 2339 పెట్టు పోతలు శాశ్వతములా
 2340 పెద్ద బావగారు ఆడంగులతో నమము
 2341 పెద్దల మాటలు పెరుగన్నముతో నమానము
 2342 పెదిమకు మించిన వల్లు, ప్రమిదకు మించిన వల్లి
 2343 పెదిమ దాటితే పెన్న దాలుతుంది
 2344 పెద్దకొడుకు పెండ్లి అసుర భోజనము
 2345 పెద్ద తలలేకపోతే గొర్రెతల తెచ్చుకోమన్నాడు
 2346 పెద్దపులి తగుముక్కు వచ్చినా హఠాదం ముందుకుపోరాదు
 2347 పెద్దపులి యెదుటైనా పడవచ్చునుగాని నగరివారియెదుట
 వడరాదు
 2348 పెద్దయింటి బొట్టె అయినా కావలె పెద్ద చెరువు నీరు
 అయినా కావలె
 2349 పెద్దలకు పెట్టరా పేచీలతలపాగ
 2350 పెద్దలతోనాదు పితరులతో పోరు
 2351 పెద్దలవునుకు పెను బామై కరచును
 2352 పెన్న దాటితే పెనుమాళ్ల సేవ
 2353 పెన్న రావడం వెన్న కరిగేలోపల
 2354 పెన్న లోమాన్యం చెప్పినట్లు
 2355 పెరగగా పెరగగా పెదబావగారు పండుకోతయినట్లు
 2356 పెగటిచ్చే మందుకురాదు
 2357 పెరుగుట విరుగుటకొరకే
 2358 పెరుగుపెత్తనం చెరచును

2359 పెరుగూవడ్డూ కలిపినట్లు

2360 పెసరకుపైరుగాలి పసరయినకు నోటిగాలి ప్రమాద
కరములు

పే

2361 పేరుచుట్టమా పెట్టుచుట్టమా

2362 పేడకుప్పకు దృష్టిమాత్రమా

2363 పేడలోపొదిగిన వుల్లిగడ్డ

2364 పేదల బిగువు

2365 పేదబ్రతుకు గోధుమర్పై అద్దుకతిన ఆవు నెయ్యి మూతి
కడుగ నేతిబొట్టు

2366 పేదవానికోపము పెదవికిచేటు

2367 పేరుకుక్కినా కుక్కుతాడు చెవికరచినా కరుస్తాడు

2368 పేరుకుపెత్తినంయిస్తే తలంతా తెగళారికినది

2369 పేరంటానికివచ్చి పెండ్లికొడుకు వరుసయేమి అన్నట్లు

2370 పేరుగంగానమ్మ తాగబోతే నీళ్ళులేవు

2371 పేరుగొప్ప పూరుదిబ్బ

2372 పేరు పల్లకిమీద కాలు నేలమీద

2373 పేరు పెనిమిటిది ఆచుభవం మామగారిది

2374 పేరు పెన్నమేసింది వేళ్లు నేలమోసింది

పై

2375. పైన పటారం లోపలలొటారం
 2376. పైకము భాగవతపువారికి తిట్లు చాకలి మంగలివారికి
 2377. పైనపా గేపక్షి క్రిందపారే చీమ
 2378. పైపెట్టుగా వర్షించినపైకు పగవానిముఖమూచూడరాదు
 2379. పైరుగాలికి ప్రతిచెట్టు ఫలించును
 2380. పైరుకుముచురు పసరమునకు లేత
 2381. పైరుపెట్టక చెడిపోవడముకంటె పైరుపెట్టి చెడిపోవడం మేలు

పొ

2382. పొంగేదంతా పొయ్యిపాలు
 2383. పొక్కటిరాళ్ళకు పొట్లాడినట్లు
 2384. పొట్టకంకులు తిన్నవారికి పూచబియ్యం లేవు
 2385. పొట్టకు పుట్టెడుతిని అట్టకు ఆదివారం
 2386. పొట్టపైరుకు పుట్టెడు నీరు
 2387. పొట్టిగట్టి పొడుగులొట్టి
 2388. పొట్టి పోతరాజు కొలువు
 2389. పొట్టివాడికి పుట్టెడు బుద్ధులు
 2390. పొట్టివానినెత్తి పొడుగువాడు కొట్టి పొడుగువాని నెత్తి దేముడు కొట్టె
 2391. పొత్తులమగడు పుచ్చిచచ్చెను

- 2392 పొదుగుచింపిన పసరం పోతును యీనుతుంది
 2393 పొదుగుకోసి పాలుత్రాగినట్లు
 2394 పొయ్యిఅరిస్తే బంధువులు కుక్కఅరిస్తే కరువులు
 2395 పొయ్యిలో పిల్లి లేవలేదు
 2396 పొయ్యిపూదమంటే కుండలు బద్దలు కొట్టినాడు
 2397 పొరుగింటచూడరా నాపెద్దచెయ్యి
 2398 పొరుగింటి కలహము విన వేడుక
 2399 పొరుగింటి పుల్లకూర రుచి
 2400 పొరుగు పచ్చగావుంటే పొయ్యిలోనీళ్లు పోసుకున్నట్లు
 2401 పొరుగుారి చాకిరం పొరుగుారి వ్యవసాయం తనను
 తినేవే గాని తాను తినేవిగావు
 2402 పొల్లదంచి బియ్యము చేసినట్లు
 2403 ప్రొద్దుటిది పొట్టకు మాపటిది బట్టకు
 2404 పొమ్మన లేక పొగపెట్టినట్లు
 2405 పొయ్యి పూదినమ్మకు బుక్కెడై నా దక్కదా
 2406 పొర్లించి పొర్లించి కొట్టుతూవుండగా మీసాలకు
 మన్ను తెగుల లేదన్నట్లు

ప్రో

- 2407 పోకలకుండ చట్రాతిమీద పగులగొట్టినట్లు
 2408 పోడుబాము సామెత
 2409 పోగాపోగా పైగుడ్డ బరువవుతుంది
 2410 పోతేవల్లివారికి పప్పే సంభావన

- 2411 పోయిన కంటికి మందువేస్తే పున్నకన్ను పూడ్చుకొని పోయింది
- 2412 పోయిందివర వుండేదికట్టి
- 2413 పోరానిచుట్టంవచ్చాడను బొడ్డువగచికోయరా తమల పాకులు
- 2414 పోరానిచోట్లకుపోతే రారానిమాటలు వస్తవి
- 2415 పోరినపొరుగు రాసినకుండలూ మనవు
- 2416 పోరునప్పి సొత్తు లాభము
- 2417 పోరులేనిగంజి పోసినం తేచాలు
- 2418 పోలీపోలీ నీబోగం యెన్నాళ్ళేఅంటే మాఅత్త మాల వాడకుండివచ్చేవరకు అన్నదట
- 2419 పోలిగాడిచెయ్యి బొక్కనువడ్డది
- 2420 పోల్నాటిలో పోకకుపుట్టెడు దొరికితే ఆపోకాదొరకక పోర్లిపోర్లి వడ్డిందట

ప్ర

- 2421 ప్రతివ్వుకు పెద్దినాయుడుచస్తే యీడవలేక యింటి నాయుడు చచ్చినట్లు
- 2422 ప్రయాణంఅబద్ధం ప్రసాదం నిబద్ధి
- 2423 ప్రనూతివై రాగ్యం పురాణవై రాగ్యం శ్మశానవై రాగ్యం

ప్రా

- 2424 ప్రాణంతీపా బెల్లంతీపా
 2425 ప్రాణంపోయినా మానండ్కించుకోవలెను
 2426 ప్రాతపడ్డబావినీరు మేకలపాడి రోత
 2427 ప్రాణంవుండేవరకు భయంలేదు
 2428 ప్రాతస్సంధ్యావందన అర్ధహృదయపాత అర్ధపుస్తకపాత
 మధ్యాహ్న సంధ్యావందన నమ్మకు తెలియదు నమ్మకచారి
 తెలియదు సాయంసంధ్యావందన యధోచితం

ప్రీ

- 2429 ప్రీతితోపెట్టింది పిడికెడేచాలు
 2430 ప్రీతిలేకూడు పిండాకూడు
 2431 వండించి పదిమందికి పెట్టవచ్చు మడిదున్నక బతుకవచ్చు
 2432 పెద్దలమాటలు పెరుగుచద్దులు
 2433 పొలములో పొలము స్తలములో స్తలము
 2434 పైపడ్డమాట మడిపడ్డనీళ్లు పోతవా
 2435 పడమటకొరడు వేస్తే పాడుగుంటలన్నీ నిండును
 2436 పైకంలేనివాడు పరస్త్రీవర్జితుడు

బ

- 2437 బంగారపు కత్తి
 2438 బంగారపు పిచ్చుక
 2439 బంగారపుపొల్లు పున్నదిగాని మనిషిపొల్లులేదు

- 2440 బంగారు ముచ్చెలైనా కాళ్ళనే తొడగవలెను
 2441 బంగుతిన్న కోతివలె తిరుగుతాడు
 2442 బండి దొంగిలికము
 2443 బండియెద్దు అమ్మినవానిబ్రతుకు బంది
 2444 బంధువుండవు సరేగానె పైరులో చెయ్యి పెట్టవద్దు
 2445 బక్కవానికి బలసినవాడు బావ బలసినవానికి బక్క
 వాడు బావ
 2446 బగబగ మనువాని పంచను వుండవచ్చునుగాని ముచ్చ
 వాని పంచను వుండరాదు
 2447 బట్టతలకు పేలుపట్టినట్లు
 2448 బట్టతలకు మోకాళ్ళకు ముడివేసినట్లే వున్నది
 2449 బట్టప్ప పొట్టప్ప నిలవదు
 2450 పడాయిబచ్చె కూడులేక చచ్చె
 2451 బడాయికి బావగారుచస్తే యీడవలేక యింటిల్లిపాతి
 చచ్చిరి
 2452 బడాయి బారెడు పొగచుట్ట మూరెడు
 2453 బడాయికి బావగారాంటే యేమే గుడ్డికంటి మరదలా
 అన్నట్లు
 2454 బడిలేనిచదువు వెంబడిలేని సేద్యము కూడదు
 2455 బడేసాయిబు జోశ్యూలా తొలియేకాదశెన్నడు
 2456 బడేసాయిబు గడ్డము బారెడై తేనేం మూరెడై తేనేమి
 2457 బయటతన్ని యింట్లో కాళ్ళుపట్టుకున్నట్లు
 2458 బరిగపంట కడుపుమంట

- 2459 బ్రహ్మకొమ్మలంటే యిరికొమ్మ అంటాడు
 2460 బత్తెచస్తే పాడిబయట పడుతుంది
 2461 బత్తె దూడవద్దా పాతప్పల వానివద్ద పుండరాదు
 2462 బత్తెపాడెన్నాళ్లు భాగ్యమెన్నాళ్లు
 2463 బత్తెపెంటతంటే పాలుచెడుతున్నవా
 2464 బలవంతాన పిల్లనిస్తానంటే కులమేమి గోత్రమేమి అని
 అడిగినట్లు
 2465 బలవంత మాఘన్నాన.
 2466 బలవంతుని సొమ్ముగాని బాపడిసొమ్ముగాదు
 2467 బలిజె పుట్టుక పుట్టవలె బతాయి బుడ్డి కొట్టవలె
 2468 బలున పండితే వడ్లు పండును
 2469 బలున పండితే గొలుసులవలె నుండును

బా

- 2470 బాపడికి వచ్చాశ అత్తకు అల్లుడాశ
 2471 బాపనవాడి కొలువు తెల్లగుట్టపుకొలువూ కూడదు
 2472 బాపనవావి బడింతిప్పివావి
 2473 బాపనసేద్యం బడుగులనష్టం కాపులచదువు కాసులనష్టం
 2474 బాపనసేద్యం బాలవైధవ్యం ఒకటి
 2475 బాపనసేద్యం భృత్యము చేటు
 2476 బాపలు తప్పినా వేపలు తప్పము
 2477 బాపళ్ళ వ్యవసాయం కాపుల సమారాధనా
 2478 బార కాడివలె వడ్డావు నీవెవరు రామా యింటి దేవుడికి
 మొక్కను

- 2479 బాలనాయకం బహునాయకం స్త్రీ నాయకం
 2480 బాలలేని యింటలో వృద్ధు డంబాడెనట
 2481 బావమరది బ్రతక గోరును దాయాది చావగోరును
 2482 బావా నీభార్య ముండమోసిందోయి అంటు మొర్రోఅని
 యేడ్చెనట
 2483 బావి తవ్వబోగా భూతము బయలు దేరెనట
 2484 బావి లోతు చూడవచ్చును గాని మనసులోతు చూడ
 రాదు
 2485 బాస తప్పినవాఁడు బడిందిరిగినవాఁడు ఒక్కటే

బి

- 2486 బిచ్చపుకూటికి పేదరిక నా
 2487 బిచ్చపుకూటికి శనైశ్వర మడ్డం వడ్డట్టు
 2488 బిచ్చపువాణ్ణి చూస్తే బీదనానికి కోపము
 2489 బిచ్చము వేయకున్నమానె కుక్కనువిడువకు మన్నట్లు
 2490 బిచ్చానికిపోయినా బిళువుతప్పలేదు దుప్పటిపోయినా
 వల్లెవాటుతప్పలేదు
 2491 బిడ్డనువేసి లోతుచూచినట్లు
 2492 బిడ్డయెదిగితే కుండయెదుగుతుంది
 2493 బిడ్డలేనిముద్దు వాసలేనివరద

బీ

- 2494 బీడుపకు కురిసినవన్నం అడివిని కాచినవెన్నెల
 2495 బీకనాఁడు బిచ్చపునానికి లోకువ

బు

- 2496 బుట్టలోపామువలె మణిగినాఁడు
 2497 బురదగుంటలో పందిసామెత
 2498 బురదబుక్కడము వంటి వాఁడు
 2499 బుర్రకు ఒక గుణము జిహ్వకు ఒక రుచి
 2500 బుట్టమీద గొట్ట భుజగంబు చచ్చునా
 2501 బులుపు తీరిన గాని వలపుతీరదు
 2502 బురదలోపడ్డ పేడపురుగువలె

బూ

- 2503 బూడిదలో నెయ్యి పోసినట్లు
 2504 బూడిదలో చేసిన హోమము
 2505 బూడిదలో పోసిన పన్నీరు
 2506 బూరుగ పండుకు చిలుక కాచియున్నట్లు

బె

- 2507 బెదిరించి బెదిరించి బెల్లపుకుండకు తూటు పొడిచినదట
 2508 బెల్లపు పిళ్ళారికి ముడ్డిగిల్లి నైవేద్యము
 2509 బెల్లం పారేసి ఆకు నాకినట్లు
 2510 బెల్లంవుంటే యీగలు ముసురుతవి
 2511 బుడ్డను నమ్మి యోటపడ్డట్లు

బొ

- 2512 బొంకరా బొంకరా పోలిగా అంటే టంగుటూరు మిరి
యాలు తాటికాయలంత అన్నాడట
2513 బొంత కట్టుకున్నవాడు కప్పకోలేడా
2514 బొగ్గులలో రామచిలుక
2515 బొక్క గొరుకంగ భోగము లెక్కచెప్పంగ దుఃఖము
2516 బొచ్చు కాల్చితే బొగ్గులగునా
2517 బొజ్జను నమ్మి యేట పట్టట్టు
2518 బొటనవేలు నున్నమైతే బోర్లపడుతాడు
2519 బొట్టు కట్టిపేగాని ముండ మొయ్యదు

బో

- 2520 బోగం వలపు బొగ్గు తెలుపు లేదు
2521 బోడితలకు బొడ్డుమల్లెలు ముడిచినట్లు
2522 బోడితలకు మోకాటికి ముడి పెట్టినట్లు
2523 బోడినెత్తిన తెంకాయ కొట్టినట్లు
2524 బొడెద్దుకు పోటు నేర్పటం
2525 బోసినోటికి చురుకు ముక్క- అందించినట్లు
2526 బోసినోటి వానికి పేలపింటి మీద ప్రీతి

బ్ర

- 2527 బ్రతకని బిడ్డ బారెడు
 2528 బ్రతకలేనివాఁడు భావిలోపడితే, తియ్యబోయినవాఁడు
 కయ్యలో పడ్డాడట.
 2529 బ్రతుకెన్నాళ్లు? భాగ్యమెన్నాళ్లు?
 2530 బ్రతికి వుండగా పాలులేవుగాని చచ్చిన తరువాత గంగి
 గోవును దానం చేస్తానన్నాడట
 2531 బ్రతికేబిడ్డ అయితే పాసినవాన యెందుకు వస్తుంది
 2532 బ్రహ్మకూ పుట్టుతుంది రిమ్మతెగులు
 2533 బ్రహ్మచారి శతమర్కటం
 2534 బ్రహ్మతలిస్తే ఆయుస్సుకు తక్కువా మొగుడు తలిస్తే
 దెబ్బకు తక్కువా
 2535 బ్రహ్మవాత తిరుగునా
 2536 బ్రహ్మస్థానికి తిరుగులేదు
 2537 బ్రాహ్మడిచెయ్యి యేనుగుతోండమూ పూరుకుండవు
 2538 బ్రాహ్మడిమీద సంధ్యా కోమటిమీద అప్పు నిలవదు
 2539 బ్రాహ్మణుఁడు ఒంటిపూటపడ్డా వసరం ఒంటిపూట
 పడ్డా మానెడు
 2540 బ్రాహ్మలో చిన్న జెస్తలోపెద్ద
 2541 బ్రాహ్మలో నల్లవాణ్ణి బెస్తలో యెర్రవాణ్ణి నమ్మరాదు
 2542 బాధకోకాలం భాగ్యానికో కాలం
 2543 బలుపుతీరితే గాని వలపుతీరదు

- 2544 బంకారు పల్లెరమునకై న గోడచేళ్ళు ఉండవలెను
 2545 బిందేడుపచ్చి కోడలు కొత్తా లేదు
 2546 బిడ్డచక్కిలమువలె యెండిపోయినాడంటే చక్కిలాలు
 యిమ్మని యేడ్చినాడట
 2547 బూడిదగుంటలో కుక్కసామెత
 2548 బహునాయకం బాలనాయకం ప్రీనాయకం
 2549 బాపనవావి బండపావి
 2550 బ్రహ్మవాసిన వ్రాలుకు యేడవరా రాగల సంకటికి
 యేడవనా

భ

- 2551 భక్తి లేనిపూజ పతిచేటు
 2552 భయ మెంతో అంతకోట కట్టవలెను
 2553 భరణి కార్తెలో పేసిన నువ్వుచేను కాయకు చిప్పెడు
 పండును
 2554 భరతుడి పట్లం రాముడి రాజ్యం
 2555 భల్లూకపు పట్టు
 2556 భరణి ఎండకు బండలు పగులును
 2557 భక్తురాలు లేనిది బావాజీ ఉండదు

భా

- 2558 భాగ్యంవుంటే బంగారం తింటారా
 2559 భారము లేని బాపచస్తే దూలముపడ్డా దుఃఖములేదు
 2560 భారీముద్ర భారీముద్రే కరుకు కరుకే.

2561 భార్యచేతి పంచభక్త్య పరమాన్నములు కన్న తల్లి చేతి
తవిటిరొట్టె నయం

భి

2562 భిక్షగాని గుడిసె మాయక్కచూసి మురిసె

2563 భిక్షాధికార్తైనా కావతె భిక్షాధికార్తైనా కావతె

భూ

2564 భూమికిరాజు నాయ్యం తప్పితే గ్రామస్తులేమి చేస్తారు

2565 భూమికి వాసమేలా అంటే మేలే అన్నట్లు

భో

2566 భోజనం చేసిన వారికి అన్నంపెట్ట వేడుక బోడితలవానికి
తలంటవేడుక

2567 భోజనానికి మాబొప్పడు, నేను తెక్కజెప్ప నేనొక్క
డనే యన్నాడట

2568 భోజనానికి ముందు స్తానానికి వెనుక

2569 భోజనివంటి రాజు గలిగితే కాళిదాసువంటి కవి అప్పుడే
వుంటాడు

మ

2570 మంగలివాడి గుంటపెల్లగిస్తే బొచ్చుబైటవడుతుంది

2571 మంగలినిజూచి యెద్దుకుంటుతుంది

2572 మంగలి పాత చాకలి కొత్త

- 2573 మంచికాలానికి మామెల్లు చెడ్డకాలానికి చింతలు
 2574 మంచికిపోగా చెడ్డ యెదురై నట్లు
 2575 మంచిజేసిన ముంగికి మరణం సంభవించినట్లు
 2576 మంచిప్రాణానికి మండలంవరకు భయంలేదు
 2577 మంచిమంచిఅంటే మదురెక్కి నాట్యమాడెనట
 2578 మంచివానికి మాట్లాడనిదే మందు
 2579 మంచివానికి మరణమేసాక్షి
 2580 మంచివానికేవచ్చెనా మరణకాగితం
 2581 మంచివానికి మాటేమందు
 2582 మంచివారికొక మాట మంచిగొడ్డుకొకదెబ్బ
 2583 మంత్రంచెప్ప మల్లిభొట్లూ తినడానికి యెల్లిభొట్లు
 2584 మంత్రములేని సంధ్యకు మరిచెంబెడునీళ్లు
 2585 మంత్రము లోనములేకున్నా తుపర్లకు లోటులేదు
 2586 మంత్రసానిముందర మర్మముదాచినట్లు
 2587 మంత్రాలకు మామిడికాయలు రాలునా
 2588 మందినిముంచి మసీదుకట్టినట్లు
 2589 మందియెక్కువైతే మజ్జిగవల్చిన
 2590 మందుకుపోయినవాడు మాసికమునకు వచ్చును
 2591 మందూలేదు గుండూలేదు తుపాకిబెట్టికాల్చు
 2592 మక్కాకుపోయి కుక్కమలం తెచ్చినట్లు
 2593 మఖకు మానికంతచెట్టయితే కార్తికమునకు కడవంత
 గుమ్మడికాయ కాసును
 2594 మఖావంచకం సదావంచకం

- 2595 మఖ పుబ్బలు వరపైతే మహాత్తరమైన కాటకం
 2596 మఖలోపుట్టి పుబ్బలోపోయినాఁడు
 2597 మఖపురిమితే మదురుమీద కర్రయినాపండును
 2598 మళ్ళీకి మళ్ళీ
 2699 మగడువల్లనమ్మను మారీవల్లదు
 2600 మగవానిబ్రతుకు చిప్పనిండమెతుకు ఆడదానిబ్రతుకు
 గంజిలో ఒకమెతుకు
 2601 మగ్గానికి ఒకరాయి మరవకుండా పట్టండి
 2602 మజ్జిగకువచ్చి ముంతదాచినట్లు
 2603 మట్టిగుర్రాన్ని నమ్మి ఏటో దిగినట్లు
 2604 మట్టితిన్న పాము
 2605 మట్టియెద్దయినా మాయెద్దే గెలవాలి
 2606 మట్టిగడ్డలో కప్పకూస్తే ఒకరూముకు వర్షము
 2607 మట్టుమీరిన మాటకు మాగులేదు
 2608 మడికి గట్టు యింటికి గుట్టు మంచిది
 2609 మడిదున్ని మహారాజైనవాఁడు చేనుదున్ని చెడినవాఁడు
 లేదు
 2610 మడిని పడ్డనీరు పైబడ్డ దెబ్బ పోనేరదు
 2611 మడిబీద రైతుబీద
 2612 మడ్డిముండకు మొగలిపూలిస్తే మడిచి ముడ్డిలోపెట్టు
 కుందిట
 2613 మణులుచెక్కిన సంకెళ్ళు
 2614 మణి మణిలో కొయ్యవలెను

- 2615 మతిమీద మన్నపోతు నిప్పుకుపోయి వుప్పు తెత్తు
 2616 మతిలేనిమాట శృతిలేనిపాట
 2617 మతులెన్ని చెప్పినా మంకుబుద్ధి మానదు
 2618 మతులెన్ని చెప్పినా మామపక్క వీడదు
 2619 మదుంవారి మడియైనా కావలె మాటకారి మగడైనా
 కావలె
 2620 మదురుమీద పిల్లి
 2621 మధుకరం వానింటికి ఉపదానం వాడు పోయినట్లు
 2622 మనబంగారం మంచిదైన కంసాలి యేమిచేయును
 2623 మనమడు నేర్చుకున్నట్లు అవ్వకు దురదతీరినట్లు
 2624 మనమెరుగని చెవులకు మద్దికాయలా
 2625 మనసు మహామేరువ దాటుచున్నది కాలుగడవ దాట
 లేదు
 2626 మనసులేని మనుము
 2627 మనస్సుకు మనస్సే సాక్షి
 2628 మనసెరుగని కల ఒడలెరురని శివం గలదా
 2629 మనస్సెరుగని అబద్ధమున్నదా
 2630 మనిషి కాటుకు మందులేదు
 2631 మనిషికి రాక మ్రోసుకువస్తుందా
 2632 మనిషికి వున్న పుష్టి పసరానికి తిన్న పుష్టి
 2633 మనిషి పేదైనా మాటపేదకాదు
 2634 మనిషిచోచివోలు కాదు
 2635 మనువును నమ్మి బొంత బోర్ల తీసుకున్నట్లు

- 2636 మనుము చెడి ముండ బుద్ధిమంతు రాలైనది
 2637 మనుష్యులు పోయినా మాటలు నిలచును
 2638 మన్నుపట్టితే బంగారం, బంగారంపట్టితే మన్ను
 2639 మన్నుమగ్గితే మాలనికైనా పైరగును
 2640 మన్ను నెళ్ళకుండా దున్నితే వెన్ను నెళ్ళకుండా పండును
 2641 మనోవ్యాధికి మందులేదు
 2642 మరచిపోయి చచ్చినా ప్రాణమూ రమ్మంకే వచ్చినా
 2643 మన్మథుడే పురుషుడైనా మాయలాడి తన మంకుబుద్ధి
 మానదు
 2644 మరచిపోయి మాగుబ్బాల్లో మజ్జిగబ్బాట్టు వేసింది
 2645 మర్యాద రామన్న మాన తప్పినా వేటుతప్పదు
 2646 మలపసర్వాసికి మాసకమ్మకూ జత
 2647 మలయాళములో చెవులు కుట్టుతారని మాలూవరం
 నుంచి చెప్పు మూనుకొని పోయినట్లు
 2648 మలుగులు క్రుంగితే మాపటికి యీనుతుంది
 2649 మసిపూసి నేరేడుకాయ చేసినట్లు
 2650 మసిముఖంవాడు చమురు కాళ్లవాడు పోగయినట్లు
 2651 మహా మహావాళ్ళు మరుళ్ళక్రింద వుంటే గోడచాటు
 వారికి శరణము
 2652 మహాలక్ష్మి పరదేశం పోయినట్లు

మా

- 2653 మాంసం తింటామని యెముకలు దండవేసు కుంటారా
 2654 మాంసం మాంసమును పెంచును
 2655 మాటకు మాట తెగులు నీటికి నాచు తెగులు
 2656 మాటకు మాట శృంగారం వేటకు కోట శృంగారిం
 2657 మాటఘనం మానికపిచ్చు
 2658 మాట తప్పినవాడు మాలవాడు
 2659 మాటలకు పేదరికంలేదు
 2660 మాటలకు పనులకు చాలా దూరం
 2661 మాటలకు మల్లి, పనికి యెల్లి
 2662 మాటలు కోటలు దాటుతవి, కాలుగడపదాటదు
 2663 మాటలు తేటలు మాయంట, మాపటి భోజనం
 మీ యింట
 2664 మాగిలి దున్ని తే మాక్తేనా పండును
 2665 మాటలు నేర్చిన కుక్కను వేటకు బంపితే వుజ్జో అంటే
 వుజ్జో అన్నదట
 2666 మాటలు తల్లి పెట్టు మారు తల్లి
 2667 మాట లెన్ని చెప్పినా మామగారి పొత్తు వదలనందిట
 2668 మాఘ మాసపు వాన మొగుడు లేని చాన
 2669 మాఘ మాసపు చలి మంటలో పడ్డా తీరదు
 2670 మాఘమాసంలో మాకులు సైతం వణకును
 2671 మాదిగ మంచానకు తలవైపు కాళ్ళవైపు వొకటే
 2672 మాదిగ మల్లి కంసాలి యెల్లి

- 2673 మాదిగ వాడి భార్యైనా మండేకాలికి చెప్పలేదు
 2674 మాధవభొట్లకు పడిశం యాటా రెండుసార్లు రావటం,
 వచ్చినప్పుడల్లా 6 మాసాలు వుండటం
 2675 మానంబోయిన వెనుక ప్రాణమెందుకు
 2676 మానని రోగానికి మండ్ల వద్దు ఈనిన కుక్క-పున్నది
 మాయింట
 2677 మానిపోయిన వుండు మల్లి రేపినట్లు
 2678 మానును చూచేవా మానును పట్టిన భూతాన్ని
 చూచేవా
 2679 మాను పండ్లు మాను క్రిందనే రాలతవి
 2680 మానుపిల్లి అయినా మట్టి పిల్లి అయినా ఎలకను
 పట్టించే పిల్లి
 2681 మాను పేతు చెప్పి పండమ్మకోవచ్చు
 2682 మా నెడు పిండవచ్చును గాని చిట్టె డెక్కించరాదు
 2683 మా పిల్లవానికి ముప్పదిరెండు గుణములున్నవి గాని
 రెండు తక్కువ
 2684 మామతో కూడా మంచం అల్లి, తాతతో దడికట్ట
 వచ్చిందట
 2685 మామిడి మేగితే సజ్జలు పండును
 2686 మామిళ్లకు మంచు చెరువు
 2687 మామిళ్లు కాస్తే మశూచికములు మెండు
 2688 మాలకూటికి లోబడ్డా, పప్పుబద్ద దొరకదు
 2689 మాలవలెలో మంగళాష్ట కాలు

- 2690 మాలమాట నీళ్ళమాట
 2691 మాలలకు మంచాలు (బాహ్యములకు పీటలు
 2692 మాలాయ గారికి కోలాయ గారు గురువు
 2693 మాళిపెద్ద మాళివుండవు బుద్ధి గాడ్ బుద్ధి వుండవు
 2694 మారికి వారశూల
 2695 మార్గశిరమలో మట్లాడటానికి పొద్దువుండదు
 2696 మార్గశిరమలో మహత్తయిన చలి
 2697 మాళిమీద మళియెక్కు కూర్చుంటే మోసిమోసి
 చచ్చినానన్నాడట
 2698 మాసెనభోవణి నక్కలు గూసెన్
 2699 మాసామ్మ మాకిచ్చుట మడిమా న్యము లిచ్చుట

మి

- 2700 మింగమెతుకు లేదు మిసాలకు సంపంగినూనె
 2701 మింగరాని కడి
 2702 మింటికన్నా పొడుగు నగరికన్నా ధాస్తీకంలేదు
 2703 మిండలను మరగిన అమ్మ మిగడతిన్న అమ్మ వూరు
 కుండదు
 2704 మిండడి యీవియెంకో లంజమక్కువఅంటే
 2705 మిగిలిన సున్నాన్ని నొగిలినరాజును వదలకూడదు
 2706 మిడతంబొట్లు జోళ్ళము
 2707 మితముదప్పితే అమృతమైనావిషమే
 2708 మిథునంలో మొక్క మీసకట్టిన పుట్టినకొడుకు

2709 మిడ్డెమీదపరుగు

2710 మిన్ను విరిగి మీదపడ్డట్టు

మీ

2711 మీకుమాట మాకుమాట

2712 మీగాలిమీద మెతుకుపడితే మిట్టిమిట్టి పడ్డాడు

2713 మీగాళ్లు వాచినమ్మా మీయింట్లోపెళ్ళి యెప్పుడంటే
మోకాళ్లువాచినమ్మా మొన్న నే అయిపోయినదందిట

2714 మీగురువులు మాశిష్యులవద్దనే నేర్చుకున్నారు

2715 మీగొడ్డుకింత తవుడంటే మీఅబ్బాయికిన్ని పాలు

2716 మీదాకులు రాలంగ క్రిందాకులునవ్వినట్లు

2717 మీయింటికివస్తాను నాకేమిపెడతావు మీయింటికి
వస్తావు నాకేమి తెస్తావు

2718 మీసాలుతట్టపోసి వాసాలుతట్ట పోసికొనుము

2719 మీరుకొలుచునట్లు మీకుకొలువబడును

ము

2720 ముంజేతి కంకళాలకు అద్దముకావలెనా

2721 ముంజెయిఆడిన మోచేయిఆడును

2722 ముండకొడు కేకొడుకు రాజకొడు కేకొడుకు

2723 ముండ బెంచినబిడ్డ ముక్కుతాడులేని యెద్దు

2724 ముండ ముప్పావుకు చెడ్డాడు నరకండు పావుకుచెడ్డాడు

2725 ముండ మొయ్యవచ్చునుగాని నిందమొయ్యరాదు

- 2726 ముండాకాదు ముత్తైదువా కాదు
 2727 ముండ్లమీదపడ్డ గుడ్డ మెల్లగా తీసుకోవలెను
 2728 ముంత్తైదు నీళ్ల కే జడిస్తే బానెను నీళ్లైవరు పోను
 కుంటారు
 2729 ముంత్తైదు పాలకు ముత్తమంత చేమిరి (బోడు)
 2730 ముందటివానికి ముంతంబలి వెనుకటివానికి తెడ్డంబలి
 2731 ముందరవల్లం వెనుకమిరు
 2732 ముందరికాళ్ళకు బందాలువేసి మండలతాళ్లు తెంపే
 వాడు
 2733 ముందరున్నది ముసళ్ళపండుగ
 2734 ముందునుయ్యి వెనుకగొయ్యి
 2735 ముందుజూస్తే అయ్యవారిగుట్టం వెనుకచూస్తే సాయబు
 గుట్టం
 2736 ముందుపొయ్యే ముతరాచవాణ్ణి వెనుకవచ్చే బోయ
 వాణ్ణి పక్కవచ్చే పట్రాతివాణ్ణి నమ్మరాదు
 2737 ముందు నీకంటిలోని దూలము తొలగించుకొని తరు
 వాత నీపొరుగువాని కంటిలో నలుసును తీయుము
 2738 ముందువచ్చినందుకు మున్నూరు వరహాలు దండుగ
 మళ్ళి యేలవచ్చినావే మాయదారితొత్తా
 2739 ముందువచ్చిన చెవులకన్న వెనుక వచ్చిన కొమ్ములు
 వాడి
 2740 ముందువచ్చినది ముత్తైదువ వెనుకవచ్చినది వెధవ
 2741 ముక్కిడికిబోడు పడితెము

- 2742 ముక్కుజొచ్చి కంట్లో ప్రవేశించేవాడు
 2743 ముక్కుకోసినా ముందు మొగుడే మేలు
 2744 ముక్కుపట్టని ముత్యము
 2745 ముక్కుపట్టుకుంటే ప్రాణముపోదా
 2746 ముక్కులో యేవేలు పెట్టినా నాశం
 2747 ముక్కులో వెండ్రుకలు కొప్పలోకొచ్చి మూగవాడు
     అన్నా అన్ననాడు చూదాము
 2748 ముక్కువుండేవరకు పడిశంవుంటుంది
 2749 ముఖం చూస్తే కనపడదా మీగళ్ళవావు
 2750 ముఖం తేట ముడ్డికితీట
 2751 ముఖం బాగాలేక అద్దము వగులకొట్టినట్లు
 2752 ముఖం మాడుపుదీపం యింటికి కొరగాదు, రంకుబోతు
     పెండ్లాం మొగుడికి కొరగాదు ఏడ్చుకొట్టు బిడ్డ చంకకు
     కొరగాదు
 2753 ముగ్గురిని గూర్చెను ముండ దయ్యము
 2754 ముగ్గురి మధ్య మాంత దాగింది
 2755 ముడి మూరెడు సాగదు
 2756 ముడ్డికిందికి నీళ్ళువస్తే లేవక మానరు
 2757 ముడ్డిమీదకొట్టితే మూతిపండ్లు రాలినట్లు
 2758 ముడ్డి మొఖంలేనిబిడ్డ తుది మొదలు లేని వాట
 2759 ముదికొమ్మ వంగదు
 2760 ముదిమానుచేవ
 2761 ముదిమి తప్పితే మూడు వర్ణాలు

- 2762 ముది మువ్వన అంగిట ముల్లు
 2763 ముదిరి చచ్చినా యెండి విరిచినా వగవులేదు
 2764 ముదుకున వేసినపైరు ముదిమినపుట్టినకొడుకు
 2765 ముద్దుచేసి కుక్కమూతికగ చెను
 2766 ముద్దున పేరు చెడె మురిపాన నడుపుచెడె
 2767 ముద్దుముఖము గరుడసేవ
 2768 ముద్దుబుగులకరా ముదిపెండ్లికొడకా అంటే పెండ్లి
 కొచ్చిన పేరంటాండ్రందరు నాపెద్దపెండ్లా లే అన్నాడట
 2769 మున్నూటికులానకు ముప్పులేదు మొండికాలికి
 చెప్పులేదు
 2770 మున్నూరుసిఖలైనా కూడవచ్చునుగాని మూడుకొవ్వలు
 కూడరాదు
 2771 ముప్పదియేండ్ల ఆడుది మూడేండ్లమగవాఁడు ఒకటి
 2772 ముప్పదియేండ్లు కష్టమనుభవించినవాఁడు లేఁడు
 2773 ముప్పైమూడుకొట్ల దేవతలు ముక్కుపట్టించగలరుగాని
 నారాయణ అని అనిపించగలరా
 2774 మురదన్న సం దేహం నిస్సం దేహం
 2775 మురిపెము తిరిపెముచేటు ముసలిమగడు ప్రాణమునకు
 చేటు
 2776 మురిపెమునకు మూడునల్లపూసలు కొలికకు ఒక తిరు
 గట్రాయి
 2777 ములక కాయకు తగిన ములకైవ్వడున్నవో కాకరకాయకు
 తగినగరుకు లప్పడేవున్నవి

- 2778 ముల్లాలు తిండిలేక మొత్తుకుంటుంటే పీర్లకు పంచదార
 2779 ముల్లుచచ్చి కొర్రడచి నట్లు
 2780 ముల్లుముంట తీస్తే పోయేదానికి దబ్బనాన తీసినట్లు
 2781 ముష్టికి మూడు సంచులా ?
 2782 ముసలమ్మా బుట్ట వణికిస్తావేమంటే పూరకుండి నేనేమి
 చేస్తా నన్నదట
 2783 ముసలమ్మ సుద్దులు
 2784 ముసలి దానికి ముండముద్దు
 2785 ముసుకులో గుద్దులాట

మూ

- 2786 మూగవాని ముందర ముక్కు గోకు కున్నట్లు
 2787 మూటికి ముడి వేస్తే యేమీతేదు
 2788 మూడు జన్మలసంగతి చెప్పగలను, పూర్వజన్మమునందు
 యిచ్చి పెట్టినో లేను గనుక యీజన్మమునందు దేవుడు
 నాకు యివ్వలేదు, ఈ జన్మకు వాకరికి యివ్వలేనుగనుక
 ముందు జన్మకు నాకు యేమియులేదు
 2789 మూడు దినాల ముత్తైదువ తనానికి ఆరు జోళ్లు లక్కా
 కులు
 2790 మూడు నెలలు సాముచేసి మూలనున్న ముసిలిదాన్ని
 సాడిచినాడు
 2791 మూడు భాగాలు సిద్ధమైనవి, దివ్యైకట్ట ముడికి వచ్చివది
 దొరవారు సువారానికి రావచ్చు

- 2792 మూడు మూతా వొకచుట్టే ముప్పైమూరా వొకచుట్టే
 2793 మూడు రోజులుంటే మురికి చుట్టం
 2794 మూడేండ్ల నాటి గుణము నూరేండ్ల వరకు
 2795 మూర్తి కొంచెమైనా కీర్తి విస్తారం
 2796 మూరెడు పోనేల బారెడు కుంగనేల
 2797 మూరె డింట్లో బారెడు కర్ర
 2798 మూల కారైకు వరి మూలకు చేరుతుంది
 2799 మూల కురిస్తే ముంగారు పాడు
 2800 మూల పున్నమ ముందర మాదిగైనా చల్లడు
 2801 మూలము అంటే నిర్మూలమంటాడు
 2802 మూలలో చల్లిన ఉలవలు మూడుకాయలు ఆరుపువ్వులు
 లుగ పండును
 2803 మూలవర్షం ముంచును జ్యేష్ఠవర్షం తేల్చును
 2804 మూలవిగ్రహాలు ముప్పయ్యెత్తుకుంటుంటే ఉత్సవిగ్రహాలకు
 ధధ్యోజనాలు
 2805 మూలపున్నదాన్ని ముంగిట్లోకి తెచ్చినట్లు
 2806 మూలిగే నక్కమీద తాటికాయ పడ్డట్లు
 2807 మూలుగు ముందటివలెనే తిండి యెప్పటివలెనే
 2808 మూసిపెట్టితే పాసిపోయింది

మృ

- 2809 మృగశిరకు ముంగిళ్లు చల్లబడును
 2810 మృగశిరకురస్తే ముసలియెద్దు రంకెవేయును
 2811 మృగశిరలో పైరు మీసకట్టున పుట్టిన కొడుకు
 2812 మెచ్చిమేకతోలూ కోరి గొర్రెతోలు కప్పుతారు

మె

- 2813 మెట్టను మాత పల్లన భార్య
 2814 మెట్టనువున్నా యేనుగే పల్లనవున్నా యేనుగే
 2815 మెతుకులు చల్లితే కాకులుతక్కువా
 2816 మెడతడవడము పూసలకొరకే
 2817 మెత్తనాళ్ళుపోయి చెత్తనాళ్లు వచ్చినవి
 2818 మెడకువడినపాము కరవకమానదు
 2819 మెత్తనివాని చూస్తే మొత్తబుద్ధి
 2820 మెగుగు వెయ్యకగాని మృదువు కాదన్నం

మే

- 2821 మేక మెడచన్ను
 2822 మేకలుతప్పితే తుమ్మలు మాటలతప్పితే యీదులు
 2823 మేకవన్న వులి
 2824 మేకుబీకిన కోతి
 2825 మేడికాయపై మిసిమి

2826 శుత కరణము

2827 మేలుమలంలే మెడవిరగబడ్డలు

మొ

2828 మొండికితగ్గ మిండడు

2829 మొండికి సిగ్గులేదు మొరడుకు గాలిలేదు

2830 మొండికి బండకీ నూరేండ్లాయుస్సు

2831 మొండికెక్కినదాన్ని మొగుడేమిచేయును రచ్చకెక్కిన
దాన్ని రాజేమిచేయును

2832 మొండిచేతితోటి మొత్తుకున్నట్లు

2833 మొండి ముక్కున ముక్కెర పున్నట్లు

2834 మొండివాడు రాజు కన్నా బలవంతుడు

2835 మొక్కబోయిన దేవర ఎదురుగా వచ్చినట్లు

2836 మొక్కబోయిన దేవళము విరిగి మీదపడ్డట్లు

2837 మొక్కుబడే లేదంటే ఒక్క దాసరికైనా పెట్టుమన్నట్లు

2838 మొక్కేవారికి వెరవనా మొట్టేవారికి వెరవనా

2839 మొగము మాడ్చులది మగనికి చేటు యీడ్చు కాళ్ళది
యింటికిచేటు

2840 మొగుడి తలమీద మిరియాలు నూరినట్లు

2841 మొగుడు కొట్టినందుకు కాదు గాని తోడికోడలు వెక్కిరించి నందుకు విచారం

2842 మొగుడు కొట్టితే ముక్కు చీమిడే పోతుంది

- 2843 మొగుడు చచ్చి మొర్రో అంటుంటే మిండ మొగుడు
వచ్చి బిడ్డలు పుట్టిస్తాలే అన్నాడట
- 2844 మొగుడు చచ్చిన వెనుక ముండకు బుద్ధివచ్చింది
- 2845 మొగుణ్ణి కొట్టి మొగసాల కెక్కింది
- 2846 మొత్తుకోళ్ళోయి ముత్తం శెట్టి
- 2847 మొగుడు లేని దానికి మంత్రసానెందుకు
- 2848 మొదట మా నెడు దూడ చస్తే దుత్తెడు
- 2849 మొదట మోదుగ పూస్తే, కొనసంపంగి పూసును
- 2850 మొదటికి మోసం, లాభానికి గుద్దులాట
- 2851 మొదలు దుర్బరం అందులో గర్భిణి
- 2852 మొదలు మన్ను కరువువస్తే గడ్డలు
- 2853 మొవ్వులేనివాడే మొదటి సుజ్ఞాని
- 2854 మొప్పెకు మూరెడు నోరు
- 2855 మొయిలును నమ్మి చెరువు కట్ట తెగగొట్టినట్లు
- 2856 మొయిలు విడచిన యెండ, మొగుడు విడచినముండ,
పట్టివిడచినమండ, ఎత్తి విడచిన కుండ తీక్షణు
- 2857 మొరకునకు శివమెక్కిన మొక్కక తప్పదు
- 2858 మొరిగేకుక్క కరవదు
- 2859 మొర్రో వద్దనగా లింగం కట్టేరు గాని మొక్కచేతులు
తేగలరా ?
- 2860 మొల మట్టు దుఃఖములో మోకాలు మట్టు సంకోపం
- 2861 మొసలిబావా కడింపేరాయిగాని కాలయినాయిం తేకథా

మో

- 2862 మోకాట్ల మెడనరంపట్టింది
- 2863 మోకాలు మునిగిందని ముక్కుముంచుకుంటారా
- 2864 మోచేయాడితే ముంజేయాడుతుంది
- 2866 మోటుకు కోపం ముక్కుమీద
- 2866 మోటుకు మొదటిచోటకంపు వన్నెగాడికి వళ్ళంతాకంపు
- 2867 మోటుగాలికి వెరవడు
- 2868 మోసేవానికి తెలుసు కావటిబరువు
- 2869 మోక్షానికిపోతే మొసలియెత్తుకపోయింది
- 2870 మోహం లేకపోతే మోదంలేదు
- 2871 మొత్తనివారిని మొత్తబుద్ధి
- 2872 మోటాడితేమల్లలు కాటాడితే కందిరీగలు మోలుకుతవి
- 2873 ముప్పైతట్టల పేడమోసేపోలికి మూడుపుంజాల దండ
బరువా
- 2874 ముల్లుతీసి కొరడచినట్లు
- 2875 మూడునాళ్ళ ముత్తైదువతనానికి ఆరుజోళ్ళ లక్కఆకులు
- 2876 మొండిచేతివానికి నుస్సులు తిననేర్చినట్లు
- 2877 మంచివానికి వకమాట మూఢునికి వకచేట
- 2878 ముగ్గురాడవారుకూడితే పట్టవగలు చుక్కలుపొడుచును

య

- 2879 యజ్ఞానికి యేమి యత్నమంటే కత్తులూ కతార్లూ
 2880 యదార్థానికేడు చుట్లెందుకు
 2881 యుగాలనాటి యుధిష్టరుడు
 2882 యోగికి భోగికి రోగికి నిద్రలేదు

ర

- 2883 రంకాడనేర్చినమ్మ బొంకాడనేరదా
 2884 రంభచెక్కిలిగొట్టి రాట్నందెచ్చినట్లు
 2885 రత్నాలన్నీ ఒకచోట సత్తగుల్లలన్నీ ఒక్కచోట
 2886 రత్నాలుతినే పక్షికి రత్నాలు, రాళ్లుతినేపక్షికి రాళ్లు
 2887 రక్షించినవాణ్ణి భక్షించనా
 2888 రత్నమురుప్పి గాజునుకోరినట్లు

రా

- 2889 రాగంరానివాడు రోగంలేనివాడు లేడు
 2890 రాగలశని రామేశ్వరంపోయినా తప్పదు
 2891 రాగానకునేను అందానకు నాలప్ప
 2892 యాచనదుఃఖ హేతువు
 2893 యథాయథలందరు వెల్లువనుపోగా పుల్లూకు నాపనియేమి
 అన్నదట
 2894 రాచపీనుగు తోడులేకుండా చావదు
 2895 రాజాంకాయ పిచ్చికొండ యామన్న గార్కి సభాకంపం

- 2896 రాజా టెంకాయపుచ్చుకోండి మాఅన్నగార్కిసభాకంపం
 2897 రాజుకూతురై నా ఒకనికి ఆలే
 2898 రాజీకా సాదా
 2899 రాజు చేసిన కార్యాలకు రాముడుచేసిన కార్యాలకు
 యెన్నిక లేదు
 2900 రాజునకుకంటను పామునకుపంటను విషముండును
 2901 రాజుననుసరించి ప్రజయుండురు
 2902 రాజును జూచిన కంట మొగుణ్ణిచూస్తే మొట్ట బుద్ధి
 అయినది
 2903 రాజభార్య మేడయెక్కితే కుమ్మరివాని కోడలు గుడిసె
 యెక్కింది
 2904 రాజు మెచ్చిందిమాట మొగుడు మెచ్చింది రంభ
 2905 రాజు యెంఱో ధర్మమంతే
 2906 రాజు రాకడలేదు త్రోవనూకుడూ లేదు
 2907 రాజులసొమ్ము రాళ్ళపాలు
 2908 రాజులేని వూళ్ళు పూజలేనిగుళ్ళు
 2909 రాజ్యాలు చెడ్డా లక్షణాలు చెడలేదు
 2910 రాటంపచ్చె బండితీయి దారిలో
 2911 రాతనార తీసినట్లు
 2912 రాతికుండకు యినుప తెడ్డు
 2913 రాతివిగ్రహమునకు జక్కిలింత పెట్టినట్లు
 2914 రాత్రివడ్డ గోతులో పగలుకూడా పడనా
 2915 రానివానిమీద రాయి

- 2916 రామరాజ్యం
 2917 రామాయణమంటే యేమోలనుకున్నాను గాని మనిషి
 బరువుందన్నాడట
 2918 రామాయణమంతా విని రాముడికి సీతయేమి కావా
 లన్నట్లు
 2919 రామనితోక
 2920 రామాయణం రంకు, భారతం బండు, భాగవతం బొంకు
 2921 రామాయణంలో పిడకల వేట్లాట
 2922 రామునివంటి రాజువుంటే హనుమంతునివంటి బంటు
 వుంటాడు
 2923 రామేశ్వరంపోతే శశేశ్వరం యెదురుగుండా వచ్చినది
 2924 రామో లక్ష్మణ మబ్రవీత్
 2925 రాయడితలది చాకలిమొలది
 2926 రాయిగుద్దనేల చెయ్యినొవ్వనేల
 2927 రాలరువ్వ తగినవానిని పూలరువ్వరు
 2928 రాళ్ళచెనికి గుంటక తోలినట్లు
 2929 రాళ్ళు దొర్లించినట్లు మాట్లాడుతాడు
 2930 రాష్ట్రందాగినా రంకు దాగదు

రూ

- 2931 రూక లేనివాడు పోకచేయడు
 2932 రూకాయబిళ్ళ చంద్రబింబంలాగ చెయిజారినట్లు

రె

- 2933 రెండాపులపాడి తాగినదూడ
 2934 రెండుకండ్లుండి నరకంలో ప్రవేశించేకంటె ఒక్కకన్నుండి
 స్వర్గంలో ప్రవేశించేది మేలు
 2935 రెండుకండ్లూ పోయెను నోటిలో మన్నుపడె నన్నట్లు
 2936 రెండేండ్లయెండు మూడేండ్ల మురుగు
 2937 రెడ్డివచ్చె మొదలాడుమన్నట్లు

రే

- 2938 రేగిచెట్టుక్రింద చెవిటి, గృడ్డివాసవత్తు
 2939 రేగుచెట్టుక్రింద ముసలమ్మ
 2940 రేపల్లెవాడ చందము
 2941 రేపుఅనే రోజు ఉన్నదా
 2942 రేల పూచినట్లు
 2943 రేపులోని తాడి అడ్డుచేటు

రొ

- 2944 రొట్టెకు రేపులేదు
 2945 రొట్టె తగువు కోతి తీర్చినది
 2946 రొట్టెల వానికంటె తునకలవాడు ఘనుడు
 2947 రొట్టె లేదు గాని నెయ్యివుంటే అద్దకుతిందును
 2948 రొట్టె విరిగి నేత బడ్డలు

రో

- 2949 రోకటికి చిగురు పట్టినట్లు
 2950 రోకలి మూడు మాడలు
 2951 రోగము వొకటి మందు వొకటి
 2952 రోగి పాలేకోరినాడు నైద్యుడూ పాలే కోరినాడు
 2953 రోట్లో బుర్రపెట్టి రోకలి జెబ్బకు వెరచినట్లు
 2954 రోలు కరు వెరుగదు
 2955 రోలు వెళ్లి మద్దెలతో మొరపెట్టు కున్నట్లు
 2956 రోషములేని బంటుకు మోసము లేదు
 2957 రోషానకు రోలు మెడకు కట్టుకున్నట్లు

రా

- 2958 రాతు కొద్దీ గుఱ్ఱము
 2959 రాతు మెత్తనైతే గుఱ్ఱము మూడు కాళ్ళతో నడచును
 2960 రేవతి వర్షం, సర్ప సస్యములకు రమణీయము
 2961 రోహిణి యెండకు తోళ్ళు పగులును
 2962 రైతుబీద అయితే పొలంబీద
 2963 రెంటికిం చెడ్డ రేవనివలె
 2964 రెక్కలు విరిగిన వక్షివలె ఉన్నాడు

ల

- 2965 లంకకాల్చినవాడు హనుమంతుడు
 2966 లంకమేతకు యోటియీతకు సరి

- 2967 లంకలో పుట్టిన వారెల్లా రాక్షసులే
 2968 లంచము పెట్టినదిమాట పుంజము పెట్టినది బట్ట
 2969 లంజకు పిల్ల తగలాటం
 2670 లంజకొడుకు తండ్రికి తద్దినం పెట్టినట్లు
 2971 లంజచెడి యిల్లాలైనది
 2972 లంజ పితాశ్చకుపెట్టి ఆకాశం చూచినట్లు
 2973 లంజబిడ్డకు తండ్రియెవరు
 2974 లంజలు లేకపోతే గుడేరంజిల్లును ప్రజల మనస్సు
 రంజిల్లును
 2975 లక్కపాపాసులు తొడుకొని లటలట పోతావుగాని
 వాకిలి యెవడు నూకుతాడోయి వన్నెకాడ
 2976 లక్షణాలుగల బావరానికి రాగిమీసాలు అవలక్షణాలు
 గల బావరానికి అవీలేవు
 2977 లక్ష నక్షత్రాలైనా ఒకచంద్రుడు కాదు
 2978 లడాయిఅంటే వెనుకకుపోతాడు అన్నమంటే ముందుకు
 పోతాడు
 2979 లక్షణం చెడితే అవలక్షణం
 2980 లడాయి వచ్చినప్పుడా కత్తులు చేసుకోవడం

లా

- 2981 లాభము గూబల్లోకి వచ్చినది
 2982 లాభములేనిది పెట్టి యేటవడడు

లి

2983 లింగంమీద యెలుక

లు

2984 లుచ్చాలకు లక్షలుదొరుకును సజ్జనులకు సొక్కానీ
దొరకదు

లే

2985 లేక లేక లోకాయ పుట్టితే లోకాయకన్ను లొట్ట

2986 లేకుండాచూచి పోకుండా రాబట్టు

2987 లేడికి లేచిదే ప్రయాణం

2988 లేనిదానికి పోగా ఉన్నదూడినట్లు

2989 లేనిఉదారికంటె కలిగిన మెండిమేలు

2990 లేని బావకంటె గుడ్డిబావమేలు

2991 లేవ లేని అత్తకు వోవలేనికోడలు

2992 లేస్తే కొరగాను భాయి

2993 లేనివాడు పుడమిలేనివాడు

లో

2994 లోగుట్టు పెరుమాళ్ళ కెరుక

2995 లోభికి నాలుగందాలనష్టం

2996 లోభికి యిబ్బడివ్యయం

2997 లోభికి రెంటనప్పి

2998 లోకమంతాసంపాదించి పాణంపోగొట్టుకుంటే యేమి
లాభం

2999 లోభిని చంపవలెనంటే డబ్బుఅడిగితేసరి

3000 లోభిసామ్మ దొంగలపాలు

3001 లోవి ముయ్యగలగుగాని లోకముయ్యగలరా

3002 లోపాలులేనిపాలన వంకరలేని కుక్కతోక ఆదర్శ
మంత్రాలు

3003 లోనవికారము బైట శృంగారము

3004 లబ్ధికి పనినిండా, లబ్ధికి ఖర్చునిండా

వ

3005 వంకర టింకర కాయలు యేమిటంటే చిన్ననాడమ్మిన
చింతకాయలు

3006 వంక లేనమ్మ డొంకపట్టుకు వేళ్ళాడినదట

3007 వంకాయ రుచి శోటవాడెరుగును, అరటికాయ రుచి
రాజెరుగును

3008 వంగశోటలో వానికి కనిగుడ్డి, అకుశోటలోవానికి విని
చెవుడు

3009 వంగనములో పుట్టినది పొంగలి పెట్టితే పోతుందా

3010 వంటంతా అయిందిగాని వడ్లు వొక పాలుపు యెండ
పలసింది

3011 వంటింటి కుందేటిని చంపినట్లు

- 3012 వండని అన్నం వడకని బట్ట
- 3013 వండలేనమ్మకు వప్పులు మెండు తేలేనయ్యకు తిండి మెండు
- 3014 వండవే పెండ్లికూతురా అంటే కండ తీసుకొని నీళ్ళకు వెళ్లుతానందిట
- 3015 వండిన కండలోదొక మెతుకే పట్టి చూడటం
- 3016 వండుతూవుండగా వాంతి వస్తున్నదంటే వుండి భోజనం చేసి పొమ్మనదట
- 3017 వంశ మెరిగి వనితను వన్నె యెరిగి వశువును కొనవలెను
- 3018 వంశ మో వాడాలి తోకో
- 3019 వగచినట్టు వుండవలె వాత బెట్టినట్టు వుండవలె
- 3020 వగల్ చేసేదెండుకు డబ్బు చొప్పే టండుకు
- 3021 వగల మారి వంకాయ శగలేకనే సగమయింది
- 3022 వగ్గు బోతికి సివము వచ్చినట్లు
- 3023 వచ్చిన ఖర్చు వద్దంటే పోతుందా
- 3024 వచ్చిన దోపనే పోతుంది
- 3025 వచ్చిన వాడు చచ్చినా పోదు
- 3026 వచ్చిన వారికి వరమిస్తాను రానివారికి రాయివేస్తాను
- 3027 వచ్చి రాని మాటలు వూరే వూరని వూరగాయ రుచి
- 3028 వచ్చు కీడును వాక్కే చెప్పను
- 3029 వచ్చే కాలం కన్నా వచ్చిన కాలం మేలు
- 3030 వచ్చేదల్లా రాని పోయేదెల్లా పోనీ
- 3031 వచ్చేవారికి స్వాగతం, పోయేవారికి ఆశామాంతం
- 3032 వట్టింటికి పోచిట్లు చల్లినట్లు

3033 వట్టి గొడ్డుకు అరపులుమెండు వరపు శేటికి మెరపులు
మెండు

3034 వట్టి చెయ్యి మూరవేస్తే యేమి ఫలము

3035 వట్టి నిందలు చెప్పితే గట్టి నిందలు వచ్చును

3036 వట్టిమాటల వల్ల పొట్టలు నిండుతవా

3037 వడ్డించేవాడు తనవాడై తేకడపంక్తిని కూర్చున్నావొక్కటే

3038 వడ్డితాళ మొదలు చెరచును. గుడ్డిది ఆవైతే కుండలు
చెరచును

3039 వడ్లగాదెగో పండికొక్కును పెట్టినట్లు

3040 వడ్లతోకూడా దాగర యెండ వలసింది

3041 వడ్లరాళి వదరబోయిగా వాసతోనేగిలేదు

3042 వడ్లు గొడ్లు వున్నవానిదే వ్యవసాయం

3043 వడ్లగింజలో బియ్యపుగింజ

3044 వడ్లుముత్తం పిచ్చికలార్దుం

3045 వడ్లు వాగునపోతేనేమి గడ్డి గాలికిపోతేనేమి

3046 వనవాసం చేయాలేరు వంగివంగి తిరగాలేరు

3047 వన్నెకాని గంజి యీగలపాలు

3048 వన్నెచీర కట్టుకున్న సంభ్రమమేకాని వెరికుక్క కరచిం
దెగుగదు

3049 వయసుతప్పినా వయ్యారం తప్పలేదు

3050 వరపుకు మెరపులు వట్టిగొడ్డు కాళ్ళులుమెండు

3051 వరహాళన్న వడ్డిమూద్దు కుమారునికన్న మనుమడుమాద్దు

3052 సరికివాక దొరకుమూక అవునరం

3053 వరికి వొకవాన పూదకు వొకవాన

3054 వలచివస్తే మేనచూమకు తురు వరసకాదన్నట్లు

3055 వసిష్ఠునివాక్కున విశ్వామిత్రుడు బ్రహ్మఋషి అనిపించు కోవలె

3056 వస్తావు వస్తావు నాకొరకు వచ్చి కూచున్నాడు నీకొరకు-

వా

3057 వాండ్లు పొక్కటి రాళ్ళ రీతివున్నారు

3058 వాకిలిదాటి వారణాశి యెంతదూరమన్నట్లు

3059 వాగుదాటేదాకా వోడమల్లయ్య వాగుదాటింతర్వాత పోడిమల్లయ్య

3060 వాచినమ్మకు పాసినకూడు బెట్టితే మాలిత్త పరమాన్నం బెట్టించని యిరుగు పొరుగింట చెప్పకున్నట్లు

3061 వాడమీదవుండేవరకు వోడమల్లయ్య దిగగానే బోడి మల్లప్ప

3062 వాడలో నా పోకచక్క సగంవుంది భాయి

3063 వాడవదినకేల వావివర్తనములు

3064 వాడితండ్రి మాతండ్రి సయాం మగవాళ్లు

3065 వాడినని గూట్లోకి వచ్చింది

3066 వాడిపని తెల్లవారింది

3067 వాడిమాట పిండికీ అవుతుంది పిడుక్కు అవుతుంది

3068 వాడిలో నా పోకచక్క సగంవున్నది భాయి

3069 వాడాడినది ఆట పాడినది పాట

- 3070 వాఁడు చెడ్డాడు తాగుబోతు నాకు వొకముంతెడు కల్లు
పొయ్యి అన్నాడట
- 3071 వాఁడు చెప్పింది వసిష్టవాక్యం
- 3072 వాఁడు వెక్కిరిస్తే నీకెక్కడ తొరిపోయినది
- 3073 వాఁడు పట్టినది చింతకొమ్మగాని ములగకొమ్మగాదు
- 3074 వానకోసేగి మొగుడితో రాగిలేదు
- 3075 వానరాకడ ప్రాణంపోకడ తెలియదు
- 3076 వానలకు ముఖకారై శ్వాసములకు చిత్తకారై
- 3077 వానరంకోడి వాలంవలె
- 3078 వానలుకురిస్తే వాతలు మానునా బిడ్డలను కంటే
రంకులుమానునా
- 3079 వానలు కురుస్తుంటవి కప్పలు అరుస్తుంటవి
- 3080 వానలేని వట్టిపిడుగు
- 3081 వానపుంటే కరువు పెనిమిటిపుంటే పేదరికములేదు
- 3082 వానికి తెల్లనివి పాలు నల్లనివి నీళ్లు
- 3083 వానిపని యేకాధ్వర్య మాధుకరం
- 3084 వానియింట్లో యిలిభిక్షం బలిభిక్షం వుట్టదు
- 3085 వామాక్షి చెప్పచున్నది
- 3086 వాయుసమును బాలబోముంచిన హంసయగునా
- 3087 వారిద్దరికి నిప్పు నీళ్లుగా నున్నది
- 3088 వాసానికితగ్గ కూసం
- 3089 వాసిరెడ్డి వెంకటాద్రినాయుడు తులాభారం తూగితే
కరెడ్ల కామక్క వంకాయలభారం తూగింది

వి

- 3090 వింటే భారతం వినవలె తింటేగారెలు తినవలె
 3091 వింతలేని ఆవులింత పుట్టదు
 3092 విందూమందూ మూడుపూటలు
 3093 విందు మర్నాడు మందు
 3094 విందులేనికూడు మందు
 3095 వికారమువాడు దుకాణము పెట్టి వచ్చినగిరాకి అటే
 మరలిపోయెనట
 3096 విక్రమాశ్వునివంటి రాజు వుంటే భట్టివంటి మంత్రి
 వుంటాడు
 3097 విగ్రహపుష్టి నైవేద్యనష్టి
 3098 విఘ్నేశ్వరుడి పెండ్లికి వేయివిఘ్నాలు
 3099 విడిబడితే గుఱ్ఱం గాడిదతో సమానం
 3100 విడువుమంటే సాముకుకోపం కరువుమంటే కప్పకుకోపము
 3101 విత్తనం వొకటివేస్తే చెట్టు వేరు మొలచునా
 3102 విత్తనాలకు పోయిన రెడ్డి వోదెలెత్తుక వచ్చినాడు
 3103 విత్తము కొద్దీ వైభవము, విద్య కొద్దీ వినయము
 3104 విత్తుకన్నా క్షేత్రం మెరుగు
 3105 విత్తుముందా చెట్టు ముందా
 3106 విదియనాడు కవపడని చంద్రుడు తదియనాడు తానె
 కనుపించుతాడు
 3107 విధివస్తే పొదలడ్డమా
 3108 వినయము లోకవస్యము, విద్య రాజవశ్యము

- 3109 వినాయకుడే మీద భక్తా వ్రండాశ్శమీది భక్తా
 3110 విని రమ్మంటే తిని వచ్చినట్లు
 3111 విన్నమ్మ వీపుగాలింది కన్నమ్మ కడుపు కాళింది
 3112 విన్నవన్నీ విశ్వసించవద్దు, విశ్వసించిన వన్నీ వెలిబుచ్చ
 వద్దు
 3113 విరామము లేని సవిః పూరట లావు
 3114 విఘ్నారి మర్రికింద విధివున్నది
 3115 విశ్వమేలే సకలము అశ్వసిక్షకుడే నాడు
 3116 విశాఖ వర్షం దున్నలకు మాదిగలకు, ఆముదాలకు
 బలము
 3117 విశిష్టమ్మకు బాక్కినదే కూలి
 3118 విశ్వాసం వున్నవాళ్ళకు చత్వారం వుంటుంది
 3119 విషపాలపు విత్తు నేపాశపు గింజ
 3120 విషపుంజము
 3121 విషములో వుట్టిన పుంజుకు విషము ఆహారము
 3122 విస్తరి యెత్తమంటే భోంచేసిందెదరు అన్నట్లు
 3123 విస్తరి కొదువా సంసారం కొదువా తీర్చేవారు లేరు
 3124 విస్మయ చెప్పినది వేదం

ద్వి

- 3125 వీసంగల రెడ్డికి విడన ముడవా సరి
 3126 వీసం యిచ్చి వాసానికి వాడ్డే వాడు
 3127 వీసానికి వాసన్నర అయితే దూలన్నర యెంత

పూ

3128 పూరుకోలేక పురిపోసు కున్నట్లు

వె

3129 వెంటరావద్దంటే యెత్తేకోమని యేచ్చినాడట

3130 వెంట్రుకలుంటే యే కొప్పయినా పెట్టవచ్చు

3131 వెట్టికి కనివెలుగులో పారవేశారా

3132 వెట్టికిపుట్టినబిడ్డ నెత్తికిలేక యేడ్చిందిట

3133 వెట్టిగదరా పోలా అంటే యేడవకతప్పదే అయ్యా
అన్నాడట

3134 వెతచెప్పబోతే కథచెప్పినట్లు

3135 పున్నశాంతం పూడ్చుకపోయిందిగాని కోవమేలేదు

3136 వెదుకబోయినతీగె కాళ్ళకు తగిలివట్లు

3137 విధవకు దణ్ణంపెట్టితే నన్నుబోలె నూరేండ్లు బ్రతక
మన్నదట

3138 వెధవముండా వేగుండుమన్నట్లు

3139 వెనకకావెల్లితే తన్ను ముందుకువస్తే పోటు

3140 వెనకచింతించుట వెరితనము

3141 వెనకాముందూ చూచిమాట్లాడు

3142 వెన్న దగ్గరుంచుకొని నేటికి తడువులాడినట్లు

3143 వెన్న పుచ్చుకొని వేసినవారిని రాయిపుచ్చుకొనివేతురా

3144 వెన్న బెడితే మింగలేడు వేలుపెట్టితే కొరకలేడు

3145 వెన్నలో వెంట్రుకతీసినట్లు

- 3146 వెయ్యిఆపులు గలవానికి ఒకటి తన్నుకొని పోతేయేమి
 3147 వెయ్యికాళ్ళ జెరి
 3148 వెయ్యిపుట్ల వడ్లకు ఒక్కచిలక పురుగుచాలు
 3149 వెయ్యిరూపాయలు కావలెనా వెధవకోబుట్టువు కావలెనా
 3150 వెయ్యివరహాలు పెట్టి యేనుగును కొనుక్కొని అరవీశెడు
 అంకు శానకు పాలుమాలనా
 3151 వెరిముండ వేడుక చూడబోతే వెతకనిద్దరు యేడ్వనిద్దరు
 3152 వెరిమొద్దులకేల వేదశాస్త్రాలు
 3153 వెరివాడిచేతి రాయి
 3154 వెరివాడిపెండ్లము వాడవదిన
 3155 వెరివానివిందు పెట్టేవరకు నిశ్చయంలేదు
 3156 వెరి వెయ్యివిధాలు పైత్యం పదివేలవిధాలు
 3157 వెలగల జీవరత్నం వొక్కటేచాలు
 3158 వెలమవారిపెండ్లికొడుకు మారడగనేరడు పున్నదంతా
 పూడ్చిపెట్టి
 3159 వెలలేని మాణిక్యం
 3160 వెలసులభం ఫలమధికం
 3161 వెలిపాలముచు వెధవపిల్లను విడువరాదు
 3162 వెలుగునీడ గ్రామంతోడు
 3163 వెల్లకిలా పనుండి వుమ్మపూస్తే ముఖానపడుతుంది
 3164 వెల్లకిలావేసి పొడిస్తే వొక్కదెబ్బకే చస్తుంది సన్యాసు
 లనైన సేమెందుకు చెప్పాలె
 3165 వెల్లటూరులో యెద్దును పరుచూరులో పడుచును
 యివ్వరాదు

3166 వెళ్ళిపోమ్మంటే చూరుపట్టుకొని వేల్లాడినట్లు

వే

3167 వేటుకు వేటు మాటకుమాట వుండవలెను

3168 వేడుకకు వెలలేదు

3169 వేడినీళ్ళకు చన్నీళ్ళు చనీళ్ళకు వేడినీళ్లు

3170 వేణ్ణీళ్ళ కోర్వలేనమ్మ సహగమనం చేస్తానన్నదట

3171 వేణ్ణీళ్ళకు వేసంగికి యెంతచలనో నీకూనాకూ అంతచలవ

3172 వేణ్ణీళ్ళపోస్తే యిండ్లుకాలునా

3173 వేప చాలాకాస్త మళూచికములు మెండు

3174 వేపపిండి యెరువుకు సమాసము

3175 వేగుతవ్వి వేడినీళ్లు పోసినట్లు. వేలంవెరి

3176 వేలుమీద గోరు మొలిచింది వేరుపోదారారా వెరి

మొగుడా

3177 వేలుకు వేలెడము

3178 వేలుకోసుకున్నా సున్నంపెట్టడు

3179 వేల్లకో వెంపలి కాయలతో కానుగలువేస్తే పండును

3180 వేలుచూపి ఉత్తదనిపించు కున్నట్లు

3181 వేలువంగబెట్టింది వెన్నయినారాదు

3182 వేసిందే వొకగంతు విరిగిందే వొకకాలు

3183 వేసినట్లే వేస్తే వెరివాడైనా గెలుస్తాడు

3184 వేసిన వెదుళ్ళల్లారా కాలినయిండ్లకు పొండి

3185 వేశ్యామోహం

3186 వేమలమూరికి వేవిళ్ళువస్తే వున్నచోటు కదలనన్నదట

3187 వేమాలెల్లా గోసాల కే

3188 వేస్త్రీవిరా కన్నం అంటే చేస్త్రీవే కాపురం అన్నట్టు

వై

3189 వైదికునిచేతి విడియంబు వనితబ్రతుకు

3190 వైద్యం నేరనివాడూ, వాసకు తడియనివాడూ, రాగం
తీయనివాడూ లేడు

3191 వైద్యుడా నిన్ను నీవే స్వస్థపరచుకో

3192 వైద్యుడా నీ సంచిలో వేడినీళ్ళున్నవా!

3193 వైరికిగాని వడ్లు మెదగవు

3194 వైద్యుని పేరు చెప్పితే రోగములు పోవునా

3195 వేషగాని అడుగులు వేట కొస్తయ్యా

3196 వ్యాధికి నుందుగాని విధికి మందుందా

3197 వ్యాసప్రోక్తమా పరాశరప్రోక్తమా

3198 వ్రతంచెడ్డా సుఖం దక్కాలి

3199 వ్రాత కరణం

3200 వ్రాతగదే కూతురా అంటే కోతి మొగుడే అన్నా
అందిట

3201 వ్రాయగా వ్రాయగా కరణం దగ్గగాదగ్గగా మరణం

3202 వ్రాతరాజ్యమేమనంటే గ్రహచారం గాడిదల మేపమ
నున్నదట

3203 వ్రాసేవాణ్ణి, కోసేవాణ్ణి, గీసేవాణ్ణి నమ్మరాదు

3204 వ్రేదికవుసిల్లి వ్రత్తివలక వేలంటే చూపుఅందిట

3205 వాముపోచ పట్టేచోటేవుంటే ఇంకోభక్త్యమే పట్టెంత
నన్నట్లు

3206 విత్తముకొద్దీ విభవము విద్యకొద్దీ వినయము

3207 వేషగాని అడుగులు వేట్లాటకు పనికివచ్చునా

శ

3208 శంఖంలో పోస్తేగాని తీర్థంకాదు

3209 శంఖులో పోస్తే తీర్థము పెంకలో పోస్తే నీళ్లు

3210 శతడబ్బు సవాసడబ్బు

3211 శనగలు తిని చేయి కడుకున్నట్లు

3212 శనివారపు వాన శనివారమే నోతుంది

3213 శని విరగడ పని వొబ్బిడి

3214 శరణార్థిని లింగప్ప అంటే కందులు మూడు మాడ
లన్నాడట, చిన్నా పెద్దా బాగున్నారా అంటే పప్పు
లక్కవలె వుడుకుతుం దన్నాడట

3215 శల్య సారథ్యం

3216 శవానికి చేసిన అలంకారం

శౌ

3217 శాస్త్రుల్ల వారింట బుట్టి, సోమధూజాల వారింట జొచ్చి
లవణమంటే దూడ రేణువని యెరగనా

శి

3218 శింగన్న అద్దంకి పోనూపోయి రానూ వచ్చాడు

3219 శింగినాదం జీలకర్ర

3220 శింగి బిడ్డను కంటే శింగండు కారం తిన్నట్టు

3221 శిగు అనగా తోటకూర వంటిది

3222 శిగు చెడ్డా బొడ్డు పెడితే చాలు

3223 శిగులచేటు పెద్దల పెండ్లి

3224 శిగులేని ముఖానకు నవ్వే అలంకారం

3225 శితకంఠ వాచస్పతి క్రేంకారం

3226 శిరికొద్దీ చిన్నలు మగని కొద్దీ వన్నెలు

3227 శిరిపోయినా చిన్నలు పోలేదు

3228 శిలాభోగం, స్థలాభోగం, నరభోగం కానరావు

3229 శిలా శాసనం ఫలా పాదకం

3230 శివరాత్రి జీడిపిండెలు, ఉగాదికి పూరగాయ

3231 శివరాత్రికి శివశివా అని చలిపోతుంది

3232 శివురాజ్ఞ లేక చీమైనాకుట్టదు

శు

3233 శుభం వలకరా పెండ్లికొడకా అంటే పెండ్లి కూతురు
ముండ యెక్కడున్న దన్నాడట

3234 శుభాలు ముంచి దీపాలు ఆర్పేవాడు

- 3235 శుభం వలకరా పెండ్లికొండకా అంటే యెవడి ఆలితాడు
తెగితే నాకేమి నాకు వేసే పిండాకూడు నాకువేస్తే అవి
తిని రేణికండలకాడ చచ్చినట్టే తొంగుంటాను అన్నాడట
3236 శుష్కప్రియాలు శూన్యహస్తాలు

శె

- 3237 శెట్టిశృంగారిం చేలోగా పట్నం కోలబోయింది
3238 శెట్టి శేరులింగం అరవీసెడు
3239 శనగలుతింటూ వులవలనిచెప్పి పత్తివిత్తులు చేతిలో
పెట్టినట్లు

శ్రీ

- 3240 శేరుకు సవాసేరు
3241 శేకుభాయీకి గోకులాష్టమి నొకటా
3242 శేరు దొరకు మణుగు బంటుకు
3243 శొంతిలేని కషాయం లేదు
3244 శృశానమునకు పోయినశవము తిరుగునా
3245 శ్రీరామ రక్ష
3246 శ్వాసవుండేవరకు ఆశవుంటుంది
3247 పండునికేలరా పత్నీధారణ
3248 శేరునల్లినెత్తురులో రెండులులలు తలుపుకిరకిర కలిపి
మర్దనచేసి పుచ్చుకొన్నట్లు
3249 శంఖుభాయీకి గోకులాష్టమి నొకటా

స

- 3250 సంగీతానికి చింతకాయలు రాలునా
 3251 సంజయ రాయబారం
 3252 సంతకుదొంగనైతే చీళ్లు యెక్కడలమ్ముకోను
 3253 సంతపాకతొత్తు సన్యాసి నెగుగునా
 3254 సంతమెరుగు సానిమెదుగు
 3255 సంతలోకొట్టితే సాక్షులెవరు
 3256 సంశోషం సగంబలం
 3257 సంపన్నగృహస్తుపస్తున్నాడు తప్పేలాలు ముంతలూతీసి
 యింట్లో వెయ్యండి
 3258 సంధ్యావందనంచేస్తే పుణ్యంలేదుగాని చెయ్యకపోతేపాపం
 3259 సంబరపు చలిగాలికి యెదురువాకిలి
 3260 సంసారంగుట్టు వ్యాధిర్జ్ఞు
 3261 సంసారి తిరిగిచెడును సన్యాసి తిరగక చెడును
 3262 సంసారిబీద భూమిబీద
 3263 సకల గుణాభిరాముడు
 3264 సత్యమునావద్ద చాలాపున్నది చెప్పలుతేరా మగడా
 నివ్వలో దూకుతాను
 3265 సత్యములు పొత్తుగుడుచునా బాసలు కలిసివచ్చునా
 3266 సత్యహరిశ్చంద్రుడయ్యా
 3267 సఖలో సమస్కారం
 3268 సభామధ్య సాలెచాకలి పండితులమధ్య పాగదాసరి

- 3269 సభాఅంటే ఆరు నెలలు
 3270 సన్ననూలు వడుకుతున్నాడు
 3271 సన్యాసం చివరకప్పు, సంసారం మధ్యకప్పు
 3272 సన్యాసి పెండ్లికి జట్టుకాడినుంచి యెరువే
 3273 సమయానికి లేనిబాకా చచ్చిన వెనకటికా
 3274 సమ్మఖానికివచ్చి రాయగారమా
 3275 సముద్ర మీదవచ్చునుగాని సంసారమీదరాదు
 3276 సముద్రానికి చెల్లెలికట్ట హద్దు
 3277 సముద్రానికి ఏతము వేసినట్లు
 3278 సరసము విరసముకొరకే
 3279 సర్వకష్ట ప్రజ్ఞగలవాడు
 3280 సముద్రపుఅలలు నిలిచేదెప్పుడు స్నానమా జేదెప్పుడు
 3281 సత్రైరాజువారింటికి నీవెక్కడితోత్తవే
 3282 సవరణ సంతకుపోతే ఏకులబుట్ట ఎదురుగావచ్చినదట
 3283 స్థూలమకనుగుడ్డు నూత్నము కనుపాప
 3284 సంధ్యావందన హృదయపాత వాయుస్తుతి పుస్తకపాత
 3285 సత్రపు కూటికి సర్కారు శలవెందుకు

సా

- 3286 సాకులు చెప్పినవానికి కాసుగాని యిల్లు కప్పిన వానికి
 దుగ్గాని
 3287 సాక్షి కాళ్ళు పట్టుకునేకన్న వాదికాళ్ళు పట్టుటమేలు
 3288 సాగితే విధవవలె జారితే వధవలె

- 3289 సాతానికి జంగానికి సంధి కుదురుతుంది
- 3290 సాతానిజుట్టుకు సన్యాసి జంద్యానికి ముడిపెట్టు
- 3291 సాతాని పీకులాట
- 3292 సామజము చెరుకు మేస్తే దోమలు యెన్నెనా తోల
గలవా
- 3293 సాయిబుకు యోతదాలతు వచ్చినా బీబీకి కుట్టుపోగులే
- 3294 సాయిబూ చిక్కిపోయినా వేమంటే యింకా చిక్క
తాం, మరీ చిక్కతాం, మనసువస్తే చచ్చిపోతాం నీకే
మన్నాడట.
- 3295 సాలెకు జంగానికి సంధికుదురడు
- 3296 సాలె జాండ్ర సభామధ్యే సాతానిః వండితోత్తమః వల్లీ
నన సమూహేషు జోరీః కోకిలాయతే ।
- 3297 సాలెసభకు సాతాని పెద్ద, పుల్లవనానికి జోరీగ కోకిల

సి

- 3298 సింహము యేనుగును చంపునేగాని చచ్చిన కుక్కను
తినునా
- 3299 సిగ్గు చిన్ననాడేపోయింది ముత్తైమంతుంటే ముహూర్తం
నాడే పోయింది
- 3300 సిగ్గులేని అత్తకు మోర్తోవల్లుడు అన్నట్లు
- 3301 సిద్దన్నా కవులూరు అన్నట్లు
- 3302 సిలార్ ! పిల్లలు నేను తయార్

సీ

3303 నీతకు వ్రాసినది నీమకు వ్రాయవలెనా

3304 నీతపుట్టుక లంకచేటుకే

సు

3305 సుకుమారి దేహానికి మెత్తటి చెప్పులు

3306 సుఖము కష్టము నకే

3307 సుఖవాసి దేహము మెత్తని చెప్పుతో కొట్టవలెమ

3308 సుక్రీ వాజ్ఞ

3309 సుత్తైముందా కారుముందా

3310 సున్నంపుట్టని పూళ్ళో అన్నం పుట్టునా

3311 సున్నంలోవున్నది నూత్నం నూత్నంలోవున్నది మోత్నం

3312 సుపుత్రా కొంప చెరవకురా

3313 సువ్వీ అంచే రోకంటి పోటు

3314 సర్పసంతానమా ! గో సంతానమా

సూ

3315 నూదికిగాను సోదికిగాను పోతే పాతరంకులు బైలు
వడ్డయి

3316 నూదిగొంతు బానకడుపు

3317 నూదివలెవచ్చి దబ్బనంవలె తేలినట్లు

3318 నూదేటివాణ్ణి, సుత్తేటువాణ్ణి, కండేటువాణ్ణి నమ్మరాదు

- 3319 నూటిగలబంటు రోటివద్ద మాటుపెట్టెనట
 3320 నూరన్న సుఖవాసి, పేరన్న పెద్దవాఁడు అయ్యకెత్తరా
 కోళ్ళ గంప
 3321 నూర్యోదయాన కూర్చుండి శుక్రోదయాన లేచినట్లు
 3322 నూర్యోదయాన మాంగల్యధారణ సుక్రోదయాన
 మాంగల్య విసర్జన

సై

- 3323 సైంధవుడడ్డ వడ్డట్లు
 3324 సైలేనివాఁడు చెయ్యినాకినట్లు
 3325 సై సారములేనివాఁడు సంచకాకికి పోతే ముసలిసక్క
 లన్నీ గుసగుస లాడెనట

స్రా

- 3326 సాగనుకు సోమవారం పోతే మగడు యాయవారం
 పోయినాడట
 3327 సామ్మపోయి దిమ్మపట్టినది
 3328 సామేమిశాశ్వతం మనిషేమి పావనం
 3329 సోకులాడి జొన్నచేను కోసులాడి నమ్మలాడి పిస్కిల్లు
 బుక్కులాడి
 3330 సోమార్లకు స్వయంపాకం చేసిపెట్టి పండలకు వక్కవేసి
 నట్లు
 3331 స్థనశల్య పరీక్ష

స

- 3332 స్వకార్య దురంధకుఁడు స్వామి కార్యవంచకుఁడు
 3333 స్వపక్ష పరపక్ష నిర్ధామ ధాముఁడు
 3334 స్వష్టదృష్ట సాధములు జాగ్రత్తులో యెక్కవచ్చునా
 3335 సాములు కాని స్వాములకు వచ్చగడ్డి ప్రసాదమాయె
 3336 స్వతంత్రము స్వర్గలోకము పరతంత్రము ప్రాణసంకటమ
 3337 స్వర్గానికి బెత్తెడెడం
 3338 స్వర్గానికి పోయినా వడేకులు తప్పవు
 3339 స్వర్గారోహణవర్షం చదువుకున్నాఁడు

సా

- 3340 సాన బలిమిగాని తన బలిమిగాడు
 3341 స్వాతి కొంగలమీదికి సాళువం పోయినట్లు
 3342 స్వాతివానకు ముత్యపుచిప్ప లెదురుచూచినట్లు
 3343 స్వాతి వానకురిస్తే భీతి కలుగును

హ

- 3344 హరిశ్చంద్రుఁడి నోట అబద్ధము నానోట నిజమురాదు
 3345 హరిశ్చంద్రుని లెవకాయకొట్టి పుట్టినాఁడు
 3346 హాస్యగాణ్ణి తేలుకుట్టినట్లు
 3347 హనుమంతు నెదుట కుప్పిగంతులా

అడంతా ఆర్థ ప్రియ, తెనాలి.

